

Upravnstvo: Ljubljana, Knafjeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafjeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor:
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Olimpijski plamen v Jugoslaviji

Olimpijska bakla bo potovala te dni
na svojem potu na letošnji olimpijadi
v Berlinu skozi Jugoslavijo. Krepe ro-
ke naših Sokolov in sportnikov bodo
nosile hči pomladi, mladosti po potih
— še domovine. Olimpijski plamen bo
osvetlil tudi največje svetlišče našega
naroda, grob na Oplenju.

Velika simbolika leži v celem dogodku.
Olimpijski plamen, ki je izraz navdu-
šenja in volje narodov po duhovnem in
telesnem zdravju, po plemenitem tekmo-
vanju za človeški napredek, je obenem
tudi oženj prijateljstva in miru. Še po-
sebej za nas je kratek postanek olim-
pijskega plamena ob grobu kralja Uedi-
nitelja pretresljivega pomena. V tre-
nutku, ko se tudi naš narod pripravlja,
da sodeluje v plemenitih borbah, v ka-
terih zmagujejo poštenost in discipli-
na ter edinstvo v naporu, se ustavi-
lja olimpijska luč na kraju, kjer ve-
no počiva telo onega, ki je dal izraza
tudi podvigu rase misli naše nacije,
misli edinstva. V tem prizoru se izpri-
čuje resnica, da je naš narod le v edi-
nstvu sposoben biti plodonosen sodele-
vec na kulturnem napredku človeštva,
kakor je le v edinstvu močen dovolj, da
si izgradi svojo notranjo srečo.

Ko se bodo prihodnje dni jugosloven-
ski tekmovalci podajali na pot v Ber-
lin, jih bodo spremljale iskrene želje
celokupnega našega naroda. Enako, ka-
kor Srbi, bodo Hrvati in Slovenci za-
stopnikom svoje mladine klicali srečno
pot, jih složnega duha spremljali ves
čas njihove borbe v olimpijskem sta-
dionu. Med našimi tekmovalci so tako
Srbi kakor Hrvati in Slovenci izbrani
po načelih, katerim vsak iskren Jugo-
sloven želi zmagati v celokupnem našem
narodnem in državnem življenju. Spo-
sobnost, znanje, vztrajnost naj odloču-
jejo v vseh poslih našega narodnega
življenja. V dolžnostih in pravicah ena-
kost, pa bo uspeh vsakega izmed nas
v prospeh in radost vse, kakor bomo
i Hrvati i Slovenci i Srbi enako ponosni
nad vsakim uspehom, ki ga doseže na
olimpijski odmor od naših mladih bor-
cev, ki bodo v tujini predstavljali mla-
do silo jugoslovenske nacije.

Se s posebnimi simpatijami bo spre-
mljala Jugoslavija svoje sokolske tekmo-
valce na potu v olimpijski stadion. To
ne pomeni zapostavljanja zastopnikov
raznih sportnih panog, katerih strem-
ljenjem in borbam mora celokupni na-
rod posvečati svojo polno pozornost.
Toda v Sokolstvu je pri nas še prav po-
sebej danes utelešena ona idejna sila
vsega plemenitega napora našega na-
roda, o kateri smo uvodoma govorili. So-
kolstvo predstavlja kateksohen nacio-
nalno organizacijo za telesno vzgojo
našega naroda, katero vrši v duhu za-
vedne jugoslovenske misli. Sokolstvo
je živni predstavnik resnice, da je na-
predek naše narodne sile mogoč le v
znamenju narodnega edinstva, v tvor-
nem izvajanju one ideje, ki je našemu
celokupnemu narodu šele dala življe-
nje in katere moč je edina garancija
naše bodočnosti.

V današnjih časih in prilikah pomen
Sokolstva, njegovega dela in njegove
organizacije še narašča. V sokolskih
vrstah se združujejo najbolj zdrave in
konstruktivne kulturne sile našega na-
roda. Vse ono plemenito, čegar simbol
je danes predstavljen v plamenu olim-
pijskega ognja, je pri nas v Sokolstvu
dobilo svoj programski izraz. V sokol-
skem delu se predvsem dokumentira,
kako je jugoslovenska misel sposobna
v bratski medsebojni ljubezni, a vendar
v realnem medsebojnem tekmovalstvu
in v polnem okviru navrednosti in raz-
lik posameznih delov našega naroda
združevati in usposobiti za plodno de-
lo in koristne uspehe vse naše nacional-
ne sile.

Danes si krčijo pot med narodi ideje,
ki v praksi pomenijo rušenje temeljev
nacionalne strukture in nacionalne dr-
žavne organizacije. Borba proti komu-
nizmu se ne da uspešno dobojevati z na-
redbami, s policijo in sodnijo. Proti
boljševiški ideji zmaguje le moč nacio-
nalne ideje. Le vera, da je bodočnost
naroda, njegovo gospodarsko in socialno
zdravje, njegova svojstvena kultura od-
visna od krepkega in realnega, ljubezni
prežetega nacionalnega dela, le prepi-
čanje, da je jugoslovenstvo edini tvorni
faktor, ki nas more kot enakovredne in
enakopravne vzdržati v tekmi za eksis-
tenco med drugimi narodi, bo moglo
imunitizirati našo nacijo proti razkrojn-
im silam boljševizma, katerega idejne moči
danes nihče ne more podcenjevati. V ju-
goslovenstvu je ne le rešitev naših notra-
njih problemov, v njem je tudi spas na-
šega naroda. Jugoslovenska ideja ima
danes v Sokolstvu eno svojih največjih
trdnjav. V sokolski tabor ne more nobe-
na prevratna misel. V Sokolstvu se za-
vestno združujejo pri kulturnem delu
pozitivni in konstruktivni elementi na-
šega naroda. Tu ne more biti nobene ne-

Izid preiskave o letalski katastrofi

Obširno uradno poročilo oddelka za civilno letalstvo pri komandi vojnega letalstva

Beograd, 25. julija. AA. O letalski nesre-
či v Ljubljani je izdal oddelk za civilno
letalstvo pri štabu vojnega letalstva nasled-
nji komunikacije:

Takoj po nesreči prometnega letala
»Spartana« YU-SAP v bližini Ljubljane
dne 15. julija t. l. je štab letalstva vojske
v smislu pravilnika o postopku pri nesre-
čah v letalski službi določil posebno stro-
kovno komisijo z nalogo, da dožene na licu
mesta okolnosti nesreče. V komisiji so bili
letalski podpolkovnik pilot-lovec Miloš Zi-
vanović, poveljnik 4. letalskega polka le-
talski kapetan 1. kl. pilot-lovec Siniša Ni-
kolić, poveljnik skupine v 4. letalskem pol-
ku in letalski poročnik inž. Anton Škuj, službujo-
č pri 4. letalskem polku. Razen tega
so bili v komisiji s strani štaba vojnega
letalstva letalski inženjer Danilo Oan-
čević, zastopnik šefa tehničnega oddelka
delka za civilno letalstvo in diplomirani
pravnik letalski izvidnik Zvonimir Megier,
zastopnik upravnika letališča v Beogradu.

Komisija je začela s svojo preiskavo na
krajnem nesreče še istega dne in je 15., 16. in
17. julija izvedla potrebne ogledne in zasli-
šanja po predpisih, ki veljajo za podobne
primere ter je o tem predložila izčrpno po-
ročilo.

Po službeni dolžnosti so takoj po nesreči
na licu mesta opravili ogled načelnik ljub-
ljanskega sreza dr. Maršič in sodna komi-
sija okrožnega sodišča v Ljubljani, sestav-
ljena iz preiskovalnega sodnika Zalokarja,
državnega tožila dr. Lučovnika in zapisni-
karjev s sreskim zdravnikom. Ugotovljeno
je, da se je nesreča zgodila v tehle okoliš-
činah:

Kako se je nesreča zgodila

Redno prometno letalo družbe Aeroput
a. d. »YU-SAP« je vzletelo dne 15. julija ob
5.45 z ljubljanskega letališča v smer
normalnih okoliščinah po 15 minutni zakasnit-
vi, ki je nastala zaradi tega, ker sta se
dva tuja potnika zakasnila in sta prošla,
naj ju počakajo. Po vzletu je letalo, sodeč
po smeri in jakosti motornega zvoka, na-
pravilo obrat na desno in se takoj odpravi-
lo v smeri proti Sušaku, namesto da bi
storilo najprvo obrat na levo, kakor je
predpisano in kakor se vedno dela, da bi
na ta način na odprti strani letališča dobi-
lo najprvo zadostno višino in prišlo iz
megle. Po treh minutah je letalo zadelo v
drevesa na Golovcu pri vasi Sp. Hrušici.
Posadka in potniki so se pri tem ubili. V tej
nesreči so našli smrt pilot Mihajlo Jaro-
šenko, mehanik in radiotelegrafist Tomo
Anušić ter potniki Stanislava Kante, uč-
teljica v Ljubljani, dr. Adolf Korčec, odvet-
nik v Ljubljani, Ottilija Pivk, učiteljica v
Čatežu, dr. Friedrich Horn, privatni znan-
stvenik v Berlinu in Ana Braglacher, stro-
kovna učiteljica iz Berlina.

Vremenske razmere

Pri preiskavi o vzrokih nesreče je mogla
komisija dognati tole:

Atmosferske razmere (nizka megla z vid-
ljivostjo 200 do 500 m) niso bile ugodne,
prav tako pa niso bile slabše, kakor v ve-
čini primerov, ter jih je treba zato smatra-
ti dejansko kot normalne za takšne raz-
mere. Megla, ki je bila v trenutku vzleta,
ni razlog, da se polet ne izvrši. V takih in
tudi slabših okoliščinah so se tudi sicer
opravili poleti z varnostjo, ki jo je mogo-
če pričakovati od letalskih prometnih sred-
stev sploh. Severna stran letališča je popo-
lnoma odprta ter je vzpon v višino na tej
strani zadostno varen tudi v gostejši megli,
kakor je bila na dan nesreče. To tembolj,
ker plast megle ne doseže večje višine in
jo je zato mogoče naglo zapustiti.

Pilot Jarošenko

Pilot letala, ponesrečeni Mihajlo Jaroše-
nko, je spadal med najboljše prometne pilo-
te, z odličnimi strokovnimi kvalifikacijami,
21-letno letalsko službo in 9-letnimi sku-
šnjami v potniškem letalskem prometu. Pri
odhodu je bil trezen in miren, kakor ved-
no. Z gotovostjo je ugotovljeno, da je po-
nesrečeni Jarošenko bil soliden in da sploh
ni bil naklonjen nereditim. Noč pred
odhodom je bil od 10. zvečer v svojem ho-
telu, kakor vedno. Isto večerja tudi v glav-
nem za ponesrečenega Anušića, ki pa ni

jasnosti, nobenega skrivanja, nobenega
kompromisa.

Zato je dobro, da se že nekaj časa
sem vrši v Sokolstvu razčiščevalni pro-
ces, ki izloča iz njega vse, kar bi moglo
kvariti čisto linijo sokolskega idejnega
programa. Narod in država imata vse
razloge, da ta proces spremljata z vso
simpatijo in pri tem na vso moč podpi-
rata nadaljnji razvoj sokolske organizaci-
cije.

Ne čudimo se, če se v današnjih ča-
sah splošne zmešnjave pojmov zopet
more pojavljati staro sovraštvo proti
Sokolstvu. Oni, ki jim je jugosloven-
stvo trn v peti, bi hoteli zopet borbo
proti Sokolstvu, v glavnem zaradi tega,
ker je nosilec nacionalne ideje v naj-
širših vrstah našega naroda. Ker dru-
gače ne morejo, si v zadnjem času iz-
mišljujejo najbolj neverjetne klevete
in laži o sokolskem delu in se ne stra-
šijo celo denunciacij, da je Sokolstvo
izpostavljeno komunistični okužbi. Pri
tem sami dobro vedo, da je sokolska
ideja čista antiteza komunistični misli
in da je sokolsko delo najzanesljivejše

imel nobenega neposrednega vpliva na vod-
stvo letala. Iz vsega sledi zanesljivostjo,
da telesne in duševne kondicije posadke
niso bile vzrok nesreče.

Služba na letališču

Službeno osebje na letališču v Ljublja-
ni na dan nesreče je bilo na svojih mestih
in je opravilo svoje dolžnosti pravilno. Po-
trebno nadzorstvo in ugotovitve je izvedel
upravnik letališča v Ljubljani in predstav-
nik družbe za letalski promet Aeroput na
tem letališču, vse to na predpisani način.
Med drugim so ugotovili pravilno stanje
letala in motorjev, količino bencina, ki jo
letalo vzame na pot, in obremenitev pri
tem poletu.

Meteorološka služba je, kakor vedno, tudi
to pot pred poletom sestavila pregled vre-
menskih razmer na vsej progli. Pregled je
bil izročen pilotu. Vsi papirji in vse listine
letala so bile v redu. Našli so jih nepoško-
dovane v kožni torbici, ki spremlja vsako
letalo na pot.

Ponesrečeno letalo

Letalo »YU-SAP« je tipa Spartan-Cruiser.
Zgrajeno je bilo lansko leto po angleški li-
cenci v domači tovarni pod strokovnim
nadzorstvom v to določenega inženjerja
tvrdke, ki izdeluje ista letala v Veliki
Britaniji, in pod strogim nadzorstvom pristoj-
nih organov, ki ga odreja mednarodni in
jugoslovanski uradi za izdelavo civilnih letal.
Letala tega tipa so šele tri leta v rabi pri
družbi za letalski promet in so opremljena
s tremi Gibbsey-motorji angleškega izdelka,
ki spadajo po svoji vzdržnosti in točnem
delu v službi med najboljše letalske motor-
je na svetu. Kakor druga civilna letala je
bilo tudi letalo YU-SAP pod nadzorstvom
pristojnih državnih organov ter je razpola-
galo z veljavnim dovoljenjem za polete, ki
jih je dobilo na podlagi zadnjega kontrol-
nega pregleda. Dan pred nesrečo, to je
14. julija je priletelo letalo pravilno in brez
vsakih incidentov s Sušaka. Sedem minut
če običajni čas za polet so letalo zadržali
na Sušaku, da ugotove teže in dovoljeno
obremenitev letala. Poganjanje motorja je
trajalo več minut, kar pri močnih letalskih
motorjih ni redek in ne nenormalen pojav
in ni noben znak njihove nepravilnosti.

Zavrnitev izmišljotin

Po prihodu v Ljubljano 14. julija zvečer
so letalo pregledali po predpisih, kakor
vedno. Čez noč niso opravili nobenih po-
pravil, ker niso bila potrebna. V zvezi s po-
ročili krajevnih listov so pregledali po-
dobno vse navedbe o nepravilnosti in po-
pravih materiala, odklonili pa so jih
morali kot popolnoma netočne in popolno-
ma samovoljne. Absurdna je tudi trditev,
da je letalo letelo s Sušaka v Ljubljano
na dan pred nesrečo v višini 400 do 500 m
po instrumentih, ki kažejo nadmorsko vi-
šino, ker v tem primeru sploh ne bi moglo
preleteti hribovja med Sušakom in Ljub-
ljano, ki se vzdiguje 700 do 1500 m nad
morsko.

Zadnji pregled letala

Pred vzletom, na dan nesreče, so letalo
pregledali šef letališča, pilot in odgovorni
mehanik. Ugotovili so, da je popolnoma
v redu ter o tem izročili potrdilo državnemu
organu na letalskem pristanišču. Državni
organ je pregledal tudi obremenitev letala.
Ugotovil je, da ni preveč obremenjeno in
da je za približno eno petino manj
obremenjeno, kakor je normalno dovoljeno.
Ko je ugotovil, da delujejo motorji pra-
vilno, je državni organ dovolil odhod le-
tala.

Iz poškodovanih dreves in ostankov le-
tala izhaja, da je letalo med poletom z mo-
torji, ki so delovali, ne pa v padcu, zadelo
v debla, ko se je nesreča zgodila. So-
deč po delu motorjev pred odhodom in v
zraku, kakor so jih slikali na letališču, v
čegar bližini je letalo ves čas letelo, so de-

sredstvo proti boljševiški bolezni. Toda
svoja sumničanja izreka, da bi kom-
promitirali organizacijo katere najvi-
šji zakon je jugoslovenska misel. Tudi
v gotovem časopisu smo že opazili na-
migavanja, o katerih izvoru ne more
biti nobenega dvoma. Kdor danes iz
samega sovraštva do nacionalne ideje
ruši Sokolstvo, ta zavestno ali nezave-
stno ruši najtrdnjše zidove nacionalne
obrambe proti prevratnim idejam boljševizma,
katerim bo odločil naš narod
le z orožjem svoje velike nacionalne mi-
sli. Kdor podira danes jugoslovanski
nacionalizem, ta odvzema naši mladini
idejo, ki je edina sposobna, da nadvlada
da komunistično.

Dobro je, da se vsega tega zavedamo
tudi v trenutku, ko olimpijska plamenica
vodi naše Sokolstvo in z njimi našo
jugoslovensko zastavo tja med narode
sveta, ki so vsi dozorili in se usposo-
bili za veliko borbo za lastni napredek
in napredek človeštva le v znamenju
nacionalne ideje in v duhu svojega na-
cionalnega edinstva.

lovali motorji pravilno do udarca v drevesa
na griču. Iz vsega tega se more sklepati,
da je bilo letalo v popolnoma pravilnem
stanju in da vzrok nesreče ne leži v sla-
bem materialu.

Usodni obrat v napačno smer

Iz vseh okoliščin, ki so ugotovljene, se
more sklepati, da je pilot opustil izvršiti
na odprti strani letališča levi obrat, kakor je
predpisano, da bi bil dobil s tem zadostno
višino, pač pa je opravil obrat na desno.
Pri manevriranju pri poletu skozi megle se
je nato moglo pripetiti, da je letalo zadelo
ob drevesa na obronku hriba, kar je po-
vzročilo nesrečo. Kaj je privedlo pilota, ki
je stalno letel na tej progli in ki mu je bi-
lo dobro znano, da se je treba pri poletu
v megli okreniti na levo, da je zavozil na
desno h griču, mesto da bi se ravnal po
predpisanim načinu poleta, ki omogoča
dvig na levo v ravnini, pojasnjuje še naj-
bolj verjetno tale predpostavka:

Pilot je redno vzletel in v višini 10 m
zašel v meglo. V tem trenutku je pogledal
na desno in se mu je zdelo, da vidi gre-
ben, čez katerega mora letalo poleteti, da
se usmeri proti Sušaku. Ker je vedel, da
bi se moral pri kroženju na levo dvigniti
še naprej skozi meglo, dokler jo popol-
noma ne zapusti in ker je sklepal, da bo s
to vidnostjo lahko preletel greben, je okre-
nil na desno. Računal je, da se mu v tem
primeru ne bo treba dvigniti skozi meglo
in da bo mogel tudi skrajšati zakasnitev
odhoda. Po obratu na desno se je pilot
napotil h griču, toda že v naslednjem hi-
pu, to je neposredno pred in nad vasio Sp-
Hrušica je bilo letalo obdano od megle. V
tem položaju je pilot nekoliko močnejše
preprečil, da bi se letalo dvigalo da
bi razpolagal s presežkom brzine za
nepredvideni slučaj in za morebitni
obrat na levo, ki se mu je zdel potre-
ben zaradi nizke višine. V hipu so se pred
letalom pojavila drevesa. Pilot je po vsej
priliki poskušal prvi levi obrat v dvigu. S
tem je preprečil udarec s prvimi drevesom,
toda letalo je moralo izstopno izgubiti tu-
di nekaj višine. Ker je bil ta obrat samo
delom, to je manjši od 180 stopinj, je le-
talo po vsaj približno letelo dalje po izbojnih
griču, tako da ga obrat ni dvignil iz gor-
da na pristo stran. V naslednjem hipu
se je pojavilo novo drevo, ki se mu je pi-

lot skušal ogniti z novim obratom in z dvig-
om letala, toda brez uspeha, ker je desni
del trupa zadel v drevo. Nato je sledil
padec letala na drevesa, odbijanje in po-
lom njegovih delov vsled udarcev na dre-
vesa.

Zakaj premajhen dvig?

Glede relativno slabega dviga letala, ki
je znašal med letališčem in krajem ne-
sreče samo 50 do 60 m višinske razlike,
dočim bi bilo moralo letalo med tem časom
doseči vsaj 150 do 200 m višine, si je
pilot zaradi zgoraj omenjenega vizualnega
vtisa hriba namenoma zadrževal letalo v
dvigu, da bi mu slemo ostalo pred očmi in
bi ga ne izgubil izpred oči, ko je moral po-
leteti v naslednje sloje megle. Vsekakor
je smatral, kakor smo že prej navedli, da
bo mogel leteti čez obronek brez vsake
nevarnosti. Najverjetneje je, da leži v
tem usodna napaka pilota, ki ji je treba
pripisati to nesrečo z vsemi njenimi po-
sledicami.

Končne ugotovitve

Na podlagi prednjega demantija štab
letalstva vojske kategorično vse vesti ne-
kih listov, češ, da bi vzrok nesreče v Ljub-
ljani mogel biti v slabosti materiala ali v
nezadostni kontroli. Nasprotno: kontrola
letalskega prometnega materiala in letal-
ske prometne službe sploh je po obstoje-
čih uradnih določbah posebno stroga, ter
izključuje vsako možnost nepazljivosti ali
nezadostne pripravljenosti in sposobnosti
oseb ali materiala.

Takisto pripominjamo, da sta nesreči, ki
sta se pripetili od ustanovitve letalskega
prometa do danes v 9 letih in s intervalom
tret let med obema, edini v našem doma-
čem letalskem prometu in da jih ni mo-
goco smatrati kot pogoste in ponavljajo-
če se nesreče, kakor so to omenjala neka-
tera poročila. Nesreči sta se pripetili v
megli, ki je še vedno najnevarnejši na-
sprotnik letalske plovice in ki je bila vzrok
večine letalskih nesreč v drugih državah.
Poleg teh dveh nesreč zaradi megle ni bi-
lo na nobenem letališču nikoli niti naj-
manjše nesreče, čeprav so opravili okrog
8.500 poletov in približno 2 milijona km v
9 letih domačega letalskega prometa, kar
je najboljši dokaz dobre organizacije in
strogosti nadzorstva.

V Španiji še ni odločitve

Po včerajšnjih vesteh pa si je vlada opomogla in zlasti
potisnila upornike zopet stran od Madrida

London, 25. julija. r. Kakor že ves čas
državljanske vojne, prihajajo iz Španije tu-
di danes zelo nasprotujoče si vesti. V na-
sprotju z včerajšnjim dnem pa prevladuje
danes vtis, da dobiva vlada polagoma nad-
moč nad uporniki. Dopisniki londonskih
listov soglasno poročajo iz Madrida, da
pritisak upornikov na špansko prestolnico
polagoma popušča. Tri glavne kolone upor-
niške armade, ki so prodirale proti Madri-
du iz Aville, Segovije in Somosierre, so
trčile na močno vladno armado, čije jedro
tvorijo oddelki delavske milice. V velikem
spopadu na gorovju Guadarrama, severno-
zapadno od Madrida, so doživeli uporniki
hud poraz. Razen tega so vladne čete za-
vezele tudi izredno važni postojanki upor-
nikov v Toledu in Guadalajari. Tudi severno
od Madrida so oddelki delavske milice
zasedli več strateško važnih točk ter po-
gnali v zrak številne mostove, s čimer so
zaustavili nadaljnje prodiranje uporniških
armad. Malaga in Almeria sta čvrsto v ro-
kah vladnih čet ter so bili poskusi upor-
nikov, da bi se zopet polastili teh dveh zelo
važnih postojank na jugu in vzhodu Špani-
je, odbiti z velikimi izgubami za upor-
nike.

Po uradnem komunikatu, ki ga je danes
dopolnilo objavilo notranje ministrstvo, se
uporniki naglo umikajo. Vladne čete pod
poveljstvom polkovnika Mangada so zavze-
le mesto Lagranijo ter prodirajo naglo pro-
ti Segoviji, ki je bila doslej glavno opori-
šče upornikov. Druga kolona prodira iz
Barcelone po dolini Ebra ter skuša priti
uporniški armadi v hrbet.

Bivši minister Garcia Prieto je imel da-
nes opoldne po madridskem radiju govor,
v katerem je pozival upornike, naj se uda-
jo. Prikazal jim je položaj, v katerem se
nahajajo, in dokazoval, da je nadaljnja
borba brezuspešna ter pomeni le nepo-
trebno prelivanje krvi. Uporniki, ki so pro-
dirali proti Madridu s petih strani, so bi-
li povsod poraženi in se umikajo v neredu.
V svojem govoru je opozarjal tudi na mu-
čen položaj, v katerega je zašla Španija
zaradi teh dogodkov v zunanje-političnem
pogledu. Uporniki so kršili mednarodne
obveznosti v severni Afriki. Tuje vojne
ladje prihajajo v vedno večjem številu v
španske luke, ne na vljudnostne obiske,
marveč da zaščitijo življenje in imetje tu-
jih državljanzov, ker tega Španija sama se-
daj zaradi početja upornikov ne more sto-
riti. Končno je Prieto navajal, da je v As-
turiji samo še par uporniških gnezdi, ki pa
bodo morala pasti morda že v par urah,
ker je vlada dobila letalska opačenja in bo
odlej vse uporniske postojanke brez usmi-
ljenja bombardirala. Uporniki v Oviedu
so obkoljeni po četah polkovnika Aranda
in se bodo morali v najkrajšem času uda-
ti. Davi so vladne čete po zadrževanju
Prieta zavzele tudi Alcantu. Uporniki v
Burgosu in Saragosi so zahtevali nujno
okrepitev, ker je postal njihov položaj za-

radi zmage vladnih čet na Guadarrami
skrajno kritičen.

Vladna poročila o zmagah nad uporniki

Madrid, 25. julija. z. Danes opoldne je
bilo objavljeno uradno poročilo, ki nava-
ja, da so vladne čete zopet zavzele San
Sebastián, ki je v teku zadnjih treh dni
že petkrat menjal gospodarja. Iz San Se-
bastiana prodira močna vladna armada
proti Burgosu, da naslovi glavno uporni-
ško armado od zadaj, dočim potiskajo če-
te, ki prodirajo iz Madrida, upornike z
južne strani, tako da bodo po sodbi ma-
dridskih krogov kmalu obkoljeni. Vladne
čete so bile v vseh spopadih z uporniki,
ki so skušali prodirati proti Madridu, zma-
govite. Po zadnjih poročilih so vrgle upor-
nike že 120 km daleč nazaj od Madrida, ki
so ga večeraj uporniki že resno ogrozili.
Posebno hud poraz so uporniki po poro-
čilih vlade doživeli pri Alto de Leonu. De-
lavska milica se je po poročilih vlade od-
lično obnesla.

Uporniki trde ravno nasprotno

Marseille, 25. julija. r. Poveljnik upor-
niških čet v severni Španiji je dal v stoti-
soč izvodih razširiti po vsej severni Špa-
niji letake, v katerih prikazuje položaj v
Španiji takole:

Osem desetih Španije je že v naših ro-
kah in kmalu se bo naša domovina zopet
vrnila med civilizirane države Evrope. Vla-
da republiko so si prisvojili barbari, ki se
jejo mržnjo med brati iz čiste patrio-
tizma smo se odločili, da temu početju na-
pravimo konec. V krvavih borbah smo
potolčki rdečo gardo, ki štiti sedanjo ma-
dridsko vladno, in kmalu bo tudi prestol-
nica v naših rokah. Potrebno je le, da v
tej poslednji borbi za osvobodjenje Špani-
je izpod boljševiškega jarma napremo vse
sile. V dokaz, da je prežetih del Španije
v taboru upornikov, služu dejstvo, da je
bila v Burgosu sestavljena vlada, ki bo v
bodoče vodila usodo Španije in jo povedla
v dobo mira, reda in zakonitosti. Tej za-
časni vladi predseduje general San Migel
Cabanellas, iskren španski patriot.

Vrednost oglasov v dnevnih naj-
bolje presoditi po številu malih
oglasov. Današnje »Jutro« ima

382

malih oglasov. Enkratni polizus z
malim oglasom v »Jutru« pa ponči,
da ima oglas dvojno vrednost, če
se javi dvojno število interesentov.

Arnautovičeva obsodba

Iz utemeljitve krivdoreka za štiri obtožence

Poleg poročila, ki so ga v obsodbi Damjana Arnautoviča in tovarišev prinesli »Jutro« in drugi listi v državi, je beograjsko »Vreme« prineslo še obširnejše poročilo iz katerega posebej omenimo:

»Razpravna dvorana je bila polna občin-
stva že pred 18. uro. Poleg velikega šte-
vilca novinarjev je sodbi prisostvovalo tudi
mnogo politikov. Po poročilu predsednika
dr. Uroševića so bili pripeljani v dvorano
obtoženi Arnautovič, Nenadović in dr. Sr-
pko Vukanović. Ko so privedeni obtoženci
sedli, je sporočil predsednik dr. Urošević
da je odredil radi vzdrževanja reda in mi-
ru v smislu par. 299 in 230 kazenskega po-
stopnika, da se sporoči obtožencem Dragi-
ši Stojadinoviću, obolemu Vasiliju Trbiču,
Dragiši Milovanoviću in Mirku Uroševiću
obsodba neposredno v preiskovalnem zapo-
ru. Po tem sporočilu sta se dvignila zagov-
ornika dr. Janko Baričević in Vlada Si-
mić ter demonstrativno zapustila razpravno
dvorano.

Utemeljitev Arnautovičeve krivde

V utemeljitvi razsodbe je navedel pred-
sednik dr. Urošević med drugim sledeče:
»Sodišče je smatralo zagovor Arnautoviča,
da je streljal v narodni skupščini radi pro-
testa in kompromitiranja kraljevske vlade,
za posevni izmišljen. To pa zato, ker bi v
tem slučaju sigurno streljal v strop, kjer
ne bi mogel nikogar ogroziti. Poleg tega
pa bi se s takim izgovorom branil še tudi
pri prvem zaslišanju na policiji. Glede na
zagovor obtožence, da je streljal pijan in
da ne ve, na koga in proti komu, se je so-
dišče prepričalo po zaslišanju pri Stojadi-
ninu Dimitrijeviču, dr. Vojislavu Janiču,
ministra brez listnice Vojve Djordjeviču in
drugi, da je obtoženec nameril svoj revol-
vor na predsednika vlade, ki je kot priča
to tudi sam potrdil.

Glede ugotovitve, ali je oddal Arnautovič
prvi strel svobodno in neovirano od poslan-
ca Stojadina Dimitrijeviča, ki je trdil, da
je Arnautoviča zagrabil že pred prvim stre-
lom, je bila za sodišče posebno merodajna
izjava Arnautovičevega, da ga je Stojadi-
nin Dimitrijevič prijel za roko prej, nego
je prvi ustrelil. Priče, ki so bile navede-
ne od zagovornikov, da pričajo, kako je
streljal Arnautovič, niso mogle dati preciz-
nih izpovedi.

O tem, da je imel obtoženec Arnautovič
namero ubiti predsednika vlade, se je so-
dišče prepričalo po velikosti orožja in po
razdalji, iz katere je streljal nanj. Ta svoj
namen je odkril tudi zjutraj v kavarni Mi-
lojevič, kjer je poslal predsednika vlade in
pretil, da bo z njim z orožjem obračunal.
Poleg tega je izrekel slične grožnje kakih
14 dni prej trezen v »Posebnem klubcu«
v narodni skupščini, kjer je v prisotnosti nar.

posl. Stojadina Dimitrijeviča grozil: »Poka-
zal bom nekemu z revolverjem v roki, da
se s silo ne more sedeti na vladi.« Arnau-
tovič je prišel v skupščinsko dvorano z na-
menom, da ubije predsednika vlade, ker je
vzel revolver, ki ga je imel v kovčegu, in
ga spravil v žep.

Krivda treh soobsojencev

Sodišče se je prepričalo, da so bile res-
nične Arnautovičeve navedbe pri prejšnjih
zaslišanjih, da se ne bi nikoli odločil za
tak korak, ako ga ne bi k temu navajali
njegovi tovariši v Posebnem klubu. Sodi-
šče se je prepričalo, da sta bila, po izpo-
vedih Arnautovičevega, Dragiša Stojadi-
novič in Vasilije Trbič zanj taki avtorite-
ti, da sta lahko imela nanj največji vpliv.
Poleg tega je imel nanj lahko vpliv tudi
obtoženi Dragomir Milovanović, najsi je
po letih mlajši od njega, ker se je odklopal
po svoji borbenosti in zgornosti. Vpliv
vseh treh obtožencev na Arnautoviča so
potrdile tudi zaslišane priče.

Radi tega je sodišče prepričano, da so
bili vsi trije obtoženci podpihovali Arnau-
toviča. Pri tem so ravnali premišljeno, ker
se je izkazalo, da so bili tudi oni sami
razpoloženi za umor predsednika vlade.
Dragiša Stojadinović pa je poleg tega dal
še svoj revolver za izvršitev zločina.

Novi narodni poslanci

Kakor smo že včeraj poročali, so bili v beo-
grajskem procesu obsojeni: glavni obtože-
nec Damjan Arnautovič na 15 let, soobtože-
ni Dragiša Stojadinović na 5 let, Vasilij Tr-
bič na 4 leta in Dragiša Milovanović na
poldrugo leto robije. Vsi so bili obsojeni
tudi na izgubo častnih državljanških pravi-
c, torej tudi na izgubo poslanskega man-
data. Ker proti sodbi državnega sodišča za
začetku države ni nobene pritožbe, stopi ol-
sodba takoj v veljavo. Zaradi tega so ob-
sojeni štirje narodni poslanci z izrekom ob-
sodbe izgubili svoje mandate, dočim osta-
nejo oproščeni Mirko Urošević, Jovan Ne-
nadović in dr. Srpko Vukanović še dalje na-
rodni poslanci.

Na mesto Damjana Arnautoviča pride v
narodno skupščino kot poslanec za srez Be-
rovo pek Sima Antunović iz Pančeva, na
mesto Dragiša Stojadinoviča za srez Negotin
seljak Milenko Zdravković iz Balinca, na
mesto Vasilija Trbiča za srez Prilep zdrav-
nik dr. Jovan Šekarović iz Prilepa, na me-
sto Dragiša Milovanoviča za srez Banja pa
seljak Ljubomir Djokić iz Čitlukaja.

Kot naslednik umrlega poslanca dr. Uro-
ša Stajića pride v skupščino kot zastopnik
sreza Caribroda kmečki posestnik Vasilij
Kostić iz Plavinje, ki je bil pred vojno, ko
je caribrodski srez pripadl še Bolgariji,
več let tudi bolgarski narodni poslanec.

v obmejnih pokrajinah CSR od vsega
pričetka bilo na strani nemške armade.
Istočasno bi vdrle nemške vojske v Av-
etrijo, na severu pa v Šlezijo in na Mo-
ravsko. Računajo, da bi CSR koncentrirala
vse svoje sile na prostoru, ki ga ozna-
čuje 200 kilometrski radij od Prage.
Nastala bi podobna situacija, kakor
1. 1866. Nemci računajo, da bi se česko-
slovaška vojska ne mogla dolgo uprati.
Sporodno s to akcijo bi udarila madžar-
ska vojska na Slovaško.

Poražena CSR naj bi se razdelila. Nem-
čija bi vzela Češko, Moravsko in Šlezijo,
izjemši tešinsko ozemlje, ki bi pripadlo
Poljski, katere bi bila na podlagi diplo-
matskega dogovora ves čas spora v bla-
gohotni nevtiralnosti napram Nemčiji.
Nemški vojaški krogi računajo, da bi
napad na CSR ne izzval splošnega evrop-
skega vojaškega konflikta.

Objava tega dozvednega nemškega na-
padnega načrta je izzvala v češki jav-
nosti veliko senzacijo, ali istočasno tudi
upravičena dvome o realnosti takega
načrta.

Današnji listi poročajo, da je po uradni
ugotovitvi bilo vpisano obrambnega vo-
jila v celoti 3.549.865.000 Kč.

Nemčija je priznala aneksijo Abesinije

Sporočila je italijanski vladi, da bo ukinila poslaništvo
v Adis Abebi — Veselje v Rimu

Rim, 25. julija. AA. Nemčija je priznala
italijansko cesarstvo v Abesiniji. To sklo-
pajo iz komunikacije, ki pravi, da je skleni-
la Nemčija ukiniti svoje poslaništvo v Adis
Abebi in postaviti na njegovo mesto gene-
ralnega konzula.

Rim, 25. julija. AA. V Rimu je napravila
veliko veselje vest, da je Nemčija priznala

Odisejada našega parnika v španskih vodah

Split, 25. julija. o. Kakor znano, vzdr-
žujejo nekatere naše paroplovne družbe
redne pomorske zveze s španskimi lukami,
zlasti z onimi ob Sredozemskem morju. V
zadnjem času je uspelo našim izvoznikom
plasirati večje količine blaga, posebno lesa
v Španiji. Španska revolucija pa je te tr-
govske zveze spet prekinila.

V začetku tega meseca je odplul iz Si-
benika v Barcelono in Sevillo tovarni par-
nik »Sud«, ki je last družbe »Oceania« z
8.000 m lesa in raznim drugim blagom. 18.
julija pa se je pričela revolucija in parnik
so že med potjo ustavile neke španske lad-
je ter ga preiskale. V Barceloni so doživeli
naši mornarji hude borbe med revolucio-
narji in pristajši vlade. Kapetan si je za-
man prizadeval, da bi Španci prevzeli nje-
gov tovor lesa. Revolucionarji, ki so tedaj

gospodarili v luki, so mu rekli, naj ta-
koj zapusti pristanišče. Ko je ladja odha-
jala, so se nad Barcelono pojavila letala,
ki so mesto bombardirala. Ladja je odplula
proti Sevilli in poskušala tam izkrcati svo-
je blago. A tudi v Sevilli so divjali novi
boji zaradi tega se je kapetan odločil vrni-
ti se z ladjo nazaj v Šibenik.

Rektor Masarykove univerze umrl

Brno, 25. julija. r. Včeraj je preminul v
bolnici usmiljenih sester v Brnu rektor
Masarykove univerze dr. Dobroslav Krejčí
v starosti 67 let. Bil je svetovno priznan
strokovnjak za narodno gospodarstvo in zla-
sti za statistiko. Napisal je nad sto večjih
in manjših znanstvenih del.

Beležke

O premestitvi dr. Gradnika

»Slovenec« je že v petek poročal, da je
podpredsednik apelacijskega sodišča v
Ljubljani dr. Alojz Gradnik premiščen v
Split. V včerajšnji številki je to poročilo
obnovil z naslednjo notico:

»Podpredsednik apelacijskega sodišča v
Ljubljani dr. Alojz Gradnik, znani pre-
iskovalni sodnik »senčurskih dogodkov« in
bivši sodnik pri sodišču za zaščito države
v Beogradu, je premiščen v Split.«

Iz »Slovenca« notice tudi izvemo, da
je bil na mesto dr. Gradnika imenovan za
podpredsednika apelacijskega sodišča v
Ljubljani dosedanjí sodnik tega sodišča dr.
Lavoslav Mastnak.

Občinske volitve v Križevcih pri Ljutomeru

Banska uprava v Ljubljani je z odlokom
od 22. t. m. razpisala za občino Križevci
v ljutomerskem srezu volitve občinskega
odborja za nedeljo dne 30. avgusta. Volitve
so razpisane, ker je bil prejšnji občinski
odbor z odlokom banske uprave od 15. ja-
nuarja t. l. razrešen.

Iz mariborskih sreskih organizacij JNS

Včeraj dopoldne je bila v mariborskem
Narodnem domu skupna seja sreskih od-
borov JNS za mesto in za srez Maribor
levi breg. Sejo je vodil predsednik orga-
nizacije za levi breg dr. Milan Goršek,
udeležili pa so se delegati vseh okrajnih
organizacij iz mesta in vseh občinskih or-
ganizacij iz sreza. Nar. posl. Avgust Luka-
čič je podal poročilo o politični situaci-
ji, poslovoedeči podpredsednik banovinske-
ga odbora JNS dr. Pirkmajer pa je orisal
politično stanje v dravski banovini. O kon-
gresu stranke, njegovem poteku in nje-
govih sklepih je poročal dr. Lipold. Vsa po-
ročila so bila vzeta na znanje s soglasnim
odobravanjem. Predsedniku stranke Petru
Živkoviču je bil poslan pozdravni brzo-
jav.

Krščanski socialisti o občinskih volitvah

O bližajočih se občinskih volitvah prin-
ša glasilo krščanskih socialistov »Delav-
ska pravica« uvodnik »Sami si ustvarjamo
nove čase.« Po mnenju lista je računati na
resnično ozdravljenje naših političnih raz-
mer samo od spodaj navzgor. »Naši poli-
tiki niso dorasli sodobnim nalogam javne-
ga udejstvovanja. Vse se dela po starih
kopitih in zato je toliko strašnih napak.
Jeseni bodo v Sloveniji občinske volitve.
Naša stremeljenja nam vevajo, da nastopi-
mo pri tej priliki v strnjnih vrstah za na-
ša načela. Zdravo rast k pravi ljudski sa-
moupravi naših občin duši politika. Politi-
čne stranke sestavljajo pri občinskih voli-
tvah za sebe oddane glasove. Včasih se vrše
volitve tudi le zato, da stranka pokaže
svojo moč. Naravne naloge občin in sodo-
bne zahteve ljudstva od občin pa niso niti
najmanj političnega značaja! Kaj pa hoče
šariti v tej, večinoma tako mali ednici
s politiko? Občina ima po svojem naravnem,
pa tudi v našem sedanjem zakonu danem
namenu gospodarske in socialne cilje. Zato
se morajo izbirati ljudska zastopstva v ob-
činske samouprave po tistih prirodnih vidi-
kih, ki jih narekujejo sodobne naloge na-
ših občin. To se pravi, da mora biti gru-
pacija socialno-gospodarsko-stanovska in
splošno politična.

Hrvatski klerikalci in mirovni kongres v Ženevi

Glasilo hrvatskih klerikalcev »Hrvatska
Straža« je vse v ognju zavoljo naše za-
dne notice o čudnem zadržanju slovenskih
in hrvatskih klerikalcev napram pripravi
za mirovni kongres mladine v Ženevi. »Ju-
trovno« mnenje, da ni mogoče očitati ko-
munizma ljudem, ki stoje na čelu akcije
za sestavo jugoslovanske omladinske re-
prezentance, ker so med njimi najugled-
nejše osebe, označuje glavno glasilo kato-
liške akcije na Hrvatskem kot izlive »po-
povskega patriotizma.« Ker poznamo pravo
mišljenje in vse tiste temne motive, ki ti-
rjajo hrvatske klerikalce danes v prve vr-
ste hrvatske separatizma, se ne čudimo,
da se bore s takim ogorčenjem proti vse-
mu, kar naj bi bilo vsaj na videz jugo-
slovensko. Pri tem pa naj bodo gospodje
pošteni in govore odkrito, kakor se to
spodobi božjim služabnikom. Čemu zavija-
ti vso borbo proti udeležbi na mednarod-
nem mirovnem mladinskem kongresu v ne-
ke fraze o nejugoslovenskih in marksistič-
nih družtvih. Ako pojdejo lahko v Ženevo
na kongres češki, poljski, avstrijski in dru-
gi katoliški akademiki, bi šli lahko tudi hr-
vatski. Povejte raje, da ste proti udeležbi
naše mladine v Ženevi, ker bi morala na-
stopiti kot enotna reprezentanca Jugosla-
vije.

Okrožnica g. Davidoviča

Ljuba Davidović je razposlal svojim po-
litičnim prijateljem okrožnico o občinskih
volitvah. Najprej ugotavlja, da se bodo vr-
šile po starem zakonu in z javnim glosa-
vanjem. Kljub temu priporoča vsem prija-
teljem, da se volitve udeležijo. Pri sestavlja-
nju kandidatnih list naj gledajo predvsem
na to, da so kandidati dobri in pošteni
ljudje in iz vrst opozicije, ne glede nato,
ali so pristajali baš g. Davidoviča ali kake
druge opozicijske skupine.

Davidović se mudi na zdravljenje v Vr-
njački banji, kjer je sprejel večjo deputa-
cije svojih somišljenikov. V razgovoru z
njimi se je pritožil nad nekaterimi opozi-
cionalci, ki baje ideje združene opozicije
izrabljajo samo za svoje osebne cilje.
Ostro je obsodil tudi napad nekaterih pri-
stavev združene opozicije na voditelja
Zbora Dimitrija Ljotića v Leskovcu, češ
da združena opozicija ne more in ne sme
odobravati nasilnih metod v politični borbi.

Iz državne službe

Beograd, 25. julija. p. Premiščena sta bila
pristava inž. Josip Kokelj iz Novega Sada
k inspekciji dela pri banjski upravi v Ljub-
ljani in inž. Josip Gorjanc iz ljubljanske k
beograjski inspekciji dela,

Planine so zahtevale zopet dvojje življenje

V severni triglavski steni sta se včeraj smrtno pone-
srečila študenta Savo Domicelj in Egon Latner iz
Maribora

Mojstrana, 25. julija. r. Danes popol-
dne je prispela semkaj vest, da so pla-
nine zahtevale zopet dve mladi življen-
nji. V severni triglavski steni sta se
smrtno ponesrečila jurist Savo Domi-
celj, rojen 4. novembra 1912. v Zagor-
ju, stanujoč v Mariboru, Koroska cesta
46, in Egon Latner, študent eksportne
akademije v Zagrebu, rojen leta 1917 v
Inomestu, stanujoč v Mariboru, Asker-
čeva ulica 5. O nesreči smo mogli v ve-
černih urah doznati samo naslednje
podrobnosti:

Pod Martuljkom taborijo gozdovniki,
ki prireajo ob lepem vremenu krajše
in daljše skupinske izlete v planine. Ta-
ko so davi krenili štirje gozdovniki v
triglavsko pogorje ter splezali v sever-

no steno. Prva dva sta srečno preplezala
la steno v tako zvaní skalaski smeri,
zadnja dva, Domicelj in Latner, pa sta
obšla pod Platom in izsedaj se ne-
znanega razloga strmoglavila v globok
prepad, kjer sta obležala mrtva. Na pe-
čevju sta si polomila ude in dobila smr-
tne poškodbe. Tovariša, ki sta bila že na
vrhu, sta nesrečo opazila, toda ponesre-
čencema nista mogla priskočiti na po-
moč. Manjkalo jima je klinov in se
moralo po drugi poti vrniti najprej pod
steno in šele nato zopet znova splezati
v steno, da sta prišla v bližino ponesre-
čencev. Vsaka pomoč na je bila zama-
n. Pohitela sta v dolino in obvestila ljudi.
Pod vodstvom Jožeta Čopa je takoj
odrinila v steno reševalna ekspedicija.

Olimpijska bakla v Bolgariji

Gornja Djumaja, 25. julija. AA. Tekoč
z olimpijsko baklo je prispel v mesto da-
vi kmalu po osni uri. Vse ulice, skozi ka-
tere je tekel tekač, so bile okrašene z za-
stavami in zelenjem. Špilir so tvorili vo-
jaki, šolska mladina in razna združenja.
Ko je tekač dosegel mesto, so začeli zvoni-
ti. Po parminutnem postanku je tekač iz-
ročil baklo svojemu nasledniku.

Predsednik bolgarskega olimpijskega od-
bora, general Lazarov je poslal Hitlerju,
ko je olimpijska bakla prispela na bolgar-

sko ozemlje, tole pozdravno besedilo:
»Davi ob 2. je bolgarski oficir kot prvi
bolgarski tekač prevzel od grškega tekača
olimpijsko baklo, ki bo sedaj med navdu-
šenjem prebivalstva in zvonjenjem zvonov
šla skozi državo, da bi kmalu svetila mi-
rojlubnemu tekmovalju nanovod v Berli-
nu. Bolgarska športsna mladina pozdravlja
v tem svečanem trenutku voditelja pri-
jateljske Nemčije, ki je viteški olimpijski
ideji dala doslej še nedoživljeno pobudo.

Seja mestnega sveta v Celju

Celje, 25. julija.

Celjski mestni svet je imel v petek zve-
čer redno sejo. Zupan je prečital poročilo
konzervatorja dr. Steleta v Ljubljani, ki
priporoča, da se namesti mestni muzej v
stariroki in arhitektonsko dragocnemem
postopju stare mestne ubožnice, ki bi ga
bilo treba seveda primerno preurediti. Z
zadevo se bosta še bavila prosvetni in tu-
skoprometni odbor.

V četrtak je bil v Celju ogled za do-
ložitve prostora za novo justično palačo.
Komisija je ugotovila, da prostor starega
okrožnega sodišča ni primeren za novo
poslopje, in si je ogledala druga stavbi-
šča. Za gradnjo bi prišli predvsem v po-
štev Majdičev travnik v Gregorčičevi uli-
ci, takozvano Pertinacovo posestvo in Sp.
Lanovž. Mestni svet je pooblastil ožji
odbor, da izbere najprikladnejše stavbišče.

Finančno ministrstvo je odobrilo sklep
mestnega sveta glede prodaje vojašnice
kralja Aleksandra in polkovnega skladi-
šča vojaškemu erarju. Mestni svet je
odobril 2000 Din za iskanje toplih vre-
cev v Savinji pri mestnih kopališčih.
Predlog Združenja trgovcev za mesto Cel-
je, da bi združenje prevzelo trgovsko na-
daljevalno šolo, je bil sprejet s pridržkom,
da mestna občina ne bo prevzela nobenih
novih obveznosti. Občina bo izvršila razna
popravlila v poslopih mestne osnovne in
meščanske šole. Poljskoj stražnico v
Gaberju bodo premestili iz poslopja mest-
nega otroškega vrta na Mariborski cesti
v okoliški otroški vrtec, okoliški otroški
vrtec pa v poslopje mestnega otroškega
vrta. Stroški bodo znašali 26.000 Din.
Osrednja borza dela v Beogradu je dovoli-
la mestni občini celjski posojilo v znesku
1.500.000 Din za gradnjo delavskega azila.
Občina bo prosila še za dodatno posojilo
500.000 Din.

Dobava potrebščin za mestno zavetišče
v Medlogu, ki je že oddana, bo veljala
70.228 Din, poleg tega pa je mestni svet
odobril še 30.000 Din za pokritje gospo-
darskega poslopja pri zavetišču in 10.000
Din za popravilo ostalih streh na pose-
stvu.

Gradnja vočvodov na hrib sv. Jožeta
je poverjena podjetniku Gradtu v Celju
kot najnižjemu ponudniku. Izkop pa bo
izvršila občina v lastni režiji. Mestni svet
je zanjikal krajjevo potrebo za točilnico
Hinkja Obliterja, za gostilno ga. Antonije
Skočirjeve v Zavodni in za gostilniško
koncestjo Vinča Brziča na Kralja Petra
cesti.

V tajni seji so bile rešene nekatere
personalne zadeve.

Finale Davisovega pokala

Wimbledon, 25. julija. Danes se je pričelo
finalno tekmovalje za Davisov pokal med
Anglijo in Avstralijo. Avstin je premagal
Crawforda s 4:6, 6:3, 6:1, 6:1, nato pa Per-
ry Quista s 6:1, 4:6, 7:5, 6:2. Anglija vodi
po prvem dnevu 2:0. V ponedeljek se igra
double.

Turnir v Podjebradih

Podjebradi, 25. julija. Danes je bil prost
dan in se je odigrala edino prekinjena
partija Pelikan-Petrov. Zmagal je Pelikan.
Stanje po 16. kolu: Flohr 12 in pol, Alje-
hin 12, Foltys in Pirc 10, Stahlberg 9 in
pol, Eliakases in Frydman 9, Pelikan in
Richter 8 in pol, Petrov 8, Opočenski in
Steiner 7 in pol, Menčikova 7, itd.
Jutri se igra zadnje kolo in sicer igrajo
Pirc-Eliakases, Aljehin-Petrov, Opočenski-
Flohr, Foltys-Thomas, Stahlberg-Menčikova,
Frydman-Richter, Pelikan-Zinner, Skalička-
Steiner, Fazekas-Treybal.

Beograjska zdravniška afeta

Beograd, 25. julija. p. Preiskava proti
beograjskemu zdravniku dr. Panču Stojano-
viču se z vse intenzivnostjo nadaljuje. Ka-
kor poroča »Pravda«, so sedaj oblasti na-
stopile tudi proti njegovi služenjki Zlati
Načkarjevi in privatnemu uradniku Srbo-
ljubu Todoroviću, ki sta osumljena, da sta
za vse Stojanovičeve poše vedela, a jih ni-
sta prijavila oblastem. V afero zaradi pro-
tikazakonitih splavov je zapletenih tudi več
je število uglednih beograjskih žena. Oh-
lasti so že sestavile seznam in bodo vse za-
slišane. Preiskava se je uvedla nadalje pro-
ti nekemu poročniku iz Valjeva, ki je pri-
peljal k Stojanoviču vdovo Anđeljino Diz-
darevičev. Po izpovedih nekaterih prič je
ta pri Stojanoviču rodila živo dete, ki ga
je zdravnik umoril in zažgal. Danes se je
vršila v ordinaciji sobi zdravnikova rekon-
strukcija tega dejanja. Posebna zdravniška
komisija bo izvršila jutri strokovni pregled
ordinacije in Stojanovičevega orodja.

Lahkoatletsko prvenstvo v Mariboru

Maribor, 25. julija.
Na stadionu Železnikarja se je smoti
pričelo mariborsko lahkoatletsko prven-
stveno tekmovalje poseameznikov. Tekma,
ki obsegajo vse discipline, se bodo jutri
dopolnile zaključile.
Smoči so tekmovali v naslednjih dveh
disciplinah.
Tek 800 m: Mühleisen (Rapidi) 2:08,2,
Štrucej (Maraton) 2:10, Ledinek (Zel-
ničar) 2:11,5.
Tek 5.000 m: Kandler (Z) 16:09, Podpe-
čan (Z) 17:11,1, Herš (Z).
Nocoj so sledile tekme v 6 disciplinah:
Tek 100 m: Stropnik (Z) 11,5, Veneti
(Z) 11,6, Monderer (R) 11,7.
Met krogla: Hlade (Z) 11,43, Klout (R)
10,89, Musnik (R) 10,51.
Skok v višino: Smerdelj (M) 1,60, Ver-
zelj (R) 1,55, Davidović (Z) 1,55.
Met kladiva: Gušnjak (Z) 33,32, Smer-
delj (M) 29,98, Hlade (Z) 25.
Tek 400 m: Mühleisen (R) 54,2, Mon-
derer (R) 56,2, Ledinek (Z) 57.
Troskok: Černec (Z) 11,92, Klout (R)
11,85, Gutovnik (Z) 11,63. Pri troskolu je
javen konkurenco sodeloval Gutmajer od
grškega lahkoatletskega kluba in je sko-
čil 12,56 m.

Jutri bodo absolvirali še tek 110 m z
zaprekami, met diska, skok ob palci, tek
na 1.500, 200 in 10.000 m, štafeta 4×100
in skok v daljavo.

Smrtna kosa

Ljubljana, 25. julija.
V hotelu »Jaloven« v Ratah je nena-
doma umrla soproga glavnega faktorja
Učiteljske tiskarne g. Koželja. Zadelo jo je
kap. Jutri dopoldne jo bodo prepeljali v
Ljubljano. Zaljubljeni naše sožalje!

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: V za-
padni polovici države in v severnih kra-
jih se je razvedril. Deloma oblačno je v
ostalih predelih države. V zadnjih 24. urah
je deževalo ponekod v vzhodni polovici.
Temperatura se je dvignila v vsej državi.
Minimalna temperatura je znašala v Mr-
zlih Vodicah 9 stopinj, maksimalna v Pod-
gorici 33 stopinj.

Zemunska vremenska napoved za danes:
Vedro vreme bo prevladovalo po vsej drž-
avi. Novo pooblaščen pričakujejo v se-
verno-zapadnih krajih, kjer bo morda po-
nekod tudi deževalo. Temperatura se bo
dvignila. Sonce vzhaja ob 4.17 in zahaja ob
19.11.

Zagrebska vremenska napoved za danes:
Precej vedro, nekoliko oblačno, polagoma
boli toplo.

Dunajska vremenska napoved za nede-
ljo: Prehodno dež, morda že ponoči,

Dva groba – dva zaklada

Včeraj je zasula zemlja ljubljanskega polja dvoje v višino stremeljih mladih življenj – Lepi zgledi Mikšiča in Janše niso umrli

Kamnik, 25. julija. Poslednja planinska nesreča, katere žrtev sta postala jurista Vido Janša in Mladen Mikšič, je napravila v Kamniku in vseh okolici globok vtis. Ni se še posušilo cvetje na grobu tragično ponesrečenega planinca abiturienta Vavpetiča, ko so Kamničani vnovič stali pred krstami dveh novih žrtev planin in ju obsuli s cvetjem v globokem sočustvovanju do užalostenih svojcev, zlasti do rodbine apelacijskega svetnika g. Janše, ki ga vsi prav dobro poznajo, saj je bil več let sodnik okrajnega sodišča v Kamniku.

Ne daleč od kraja, kjer so našli trupli obeh ponesrečenec, je član ekspedicije g. Tone Erjavšek našel krasen šop planik. 38 lepih cvetov je poganjalo iz ene korenike. Tone je izruval celo rušo in jo izročil tajništvu podružnice SPD v Kamniku, ki jo je poklonilo na krstno pokojnega Vida Janše.

Pogreba nesrečnih žrtev Kamniških planin se je v Ljubljani udeležilo več kamniških planincev, v imenu kamniške podružnice SPD pa tajnik g. Makso Koželj in član reševalne ekspedicije g. Tone Erjavšek.

Župnik Langerhote blagoslovlja krsti Janše in Mikšiča v Stranjah

Mišku

De mortuis nil nisi bene!

Pri Tebi, Miško, zagodi ta zapoved ves svoj smisel.

Umrli si in mrti... Tebi v rešitvi ne opraviča več svojih doživetij, prevzetih po nezbežnem mnenju narave. Usoda, katere biti ne bo človeški duh nikoli doimel, je posega s neizprosno dovednostjo po tebi: skloni se mlado cvetočo, že soročo živ. Nje-

Mladen Mikšič

na moč in oblast segata samo do te, dalje — preko telesa — ne moreta in ne smeta!

Mrtvi si in vendar živijo. Živijo prav tak, kakršni si bil vedno: vesel v družbi, marljiv in vztrajen pri delu, razborit in iskren v vsakovrstnem razpravljanju in razglabljanju, kateremu si s svojim obširnim in temeljitim znanjem dajal pester vsebino in jasne svetlobe. — Torej: de mortuis...?

Nil nisi bene...? Neprekosljivo je bilo

Tvoje tovarštvo do vseh in do vsakega: v skupnosti si gledal poedinca, v poedinca skupnost. Naj je bil tega ali onega naziranja, takega ali drugega stana, v vsakem si videl predvsem človeka, človeka z vrline, mi in napakami, potrebne pomoči ali vsaj opore v nenehljivih bojih. Tvoje v ljubezni prepevajoče in čuvstveno srce Ti je narokovalo. Te je vodilo do neštetihih tiho izvršenih dejanj. V zgodnjih letih redko kdo domneva smoter življenja. Ti si ga domnel! Spoznal si vrednosti življenja, znal jih ocenjevati in ceniti. Tvoj izbičen duh je obvladal vse položaje, reševal mnoge zamotnosti. — Dasi mlad, si bil že pravi človek.

★

V kavarni sedimo in pogovor gre sem ter tja. Toda s Tabo, Miško, je dobil vsak odgovor značaj debate, pester in zanimiv. Saj si bil doma v vseh vprašanjih. Vpravi začo se je pogovor v Tvoji družbi sukal okoli vsega — od starih filozofov do sodobnih pisateljev, od verskih do svobodoumnih vprašanj, od zgodovine do relativitete, od umetnostnega sloga do gospodarstva.

Kakor si se znal živeti v vse probleme, tako si tudi znal razumeti vsakega svojega sosesednika, a mu tudi znal oporekati, oporekati brez konca in kraja, saj si bil v dobri neizbrani. — Ostra in živahna je bila marsikatera debata. Slonal si ob mizi s svojim znanim nasmeškom in nepogrešljivo cigareto. Poslušal si, vpadal v razgovor, se branil, a vedno ne ubranil; na videz porazen, kakor toliko drugih prav čustev, prav mislečih, prav delujočih, toda prikrasnih za sposobnost prekrivanja, ne prepričavanja, si v resnici izšel kot dvakratni zmagovalci — premagal si sosesednika s pravilnostjo mišljenja in skromnostjo zmagovalca.

»Nekdo pač mora govoriti, drugi bolj dehtati. Tako si kratko, zato temeljito odpravljal s prenapetosti.

★

Imel si tudi lastnost, redko v akademskih društvih: tolerantnost. Zato Ti je bilo mogoče, da si se razumel s tovariši iz vseh struj. V Tebi ni bilo trohice strankarstva. Vedno ti je šlo za stvar. Posebno vedo to oni, ki so te videli pri delu v Akademski akademiji, kjer je le prerado prišlo do strankarskih prepričanj, kjer si pa Ti — in morda edino Ti — vedno imel pred očmi le stvar samo ter zato podprl zdaj to, zdaj ono skupino.

Tvoje tovarštvo je bilo združeno še z eno odliko, s profinjenostjo, opazno v vsem Tvojem delovanju in vedenju, v vsaki podrobnosti. Ta finoča ni bila nikdar narejena za voljo drugih, ni bodla v oči, bila je nepričljiva, res del Tebe samega kot človeka, ki pripada duhovni eliti.

Močno navezan na krog svojih srednješolskih in visokošolskih prijateljev se nisi mogel ločiti od Ljubljane, dasi Ti je bilo možno črpati strokovno in splošno znanje v morda ugodnejših pogojih, v večjem univerzitetnem žarišču. Tako zelo si se vživel v naše življenje, da si bil kljub hrvaškemu poreklu, — ki ga nisi tajil — vendarle boljši Slovenec, Jugosloven, kakor mnogi, ki se za to izdajajo.

Preko osnovne in srednje šole si si utrl pot do Almae Matris, Sprejela Te je kakor druge, ki so že postali zreli zanj, četudi le formalno. Krog Tvojih znančev in prijateljev se je razširil. Dokler ne bo svobodni v izbiri študija in družbe edina vsebina je fraza, bo ostalo pri tem. Tvoji novi tovariši so kmalu odkrili, da nisi eden povprečnih, le s maturo univerzi doraslih. Tvoja knjižnica je zgovorno pričala drugače. Tvoje vedno logične in zrele debate so čisto zmedle skrbno pripravljene blesteče govorniške talente.

Pravili so, kako da si bogato situiran. Tvoj naraven in skromen naslop, pa je dvigal Tvoje bogastvo duha in dobroto srca nad obo drugo. — Mladi rod, ki danes rase v novo življenje, ima žal le malo Tebi enakih. Mar res dedujemo od generacije pred nami predvsem to, kar sami celo obsojamo? Duha pravega tovarštva, nesebičnega in žrtvovskega — tega nam treba. Zato, Miško, smo Te iskreno cenili, ker si nam bil dober in pošten tovariš.

Usoda ne izbina, pogosto seže po blahtnem in plemenitem sadu. Takega smo izgubili s Teboj, takega Te bomo ohranili v svojih sprehajih, Miško, radi smo Te imeli... Hudo nam je, ker Te ne bomo več srečevali, vendar nam zavest, da bo Tvoj duh z nami, blaži bolečino.

Zadnja pot Mikšiča in Janše

Na dan sv. Jakoba, po koledarju najloplejšega dneva v letu, smo spremili na zadnji poti tragično umrlo akademika Mikšiča in Janšo. Oba pogreba sta si sledila v predledku poldruge ure, oba po skoro isti poti, a vendar po zunanji sliki dokaj različni. Smrt je združila oba tovariša, a skoraj bi mogli reči, da so se celo še na poslednji poti pokazali očitni vplivi družbe in njenih zakonov, ki prenehajo za vedno res — šele onkraj groba, morda so pa celo še tam delne izjeme.

Mladen Mikšič, simpatični in priljubljeni Miško je ležal v mrtvašnici na Vidovdanskem cesti. Njemu, kakor tovarišu Vidu Janšu so poklonili lepe vence podružnice SPD iz Kamnika in juristi Aleksandrovce univerze Miška so se spomnili s posebnim vencem tudi njegovi prijatelji. — Točno ob pol 16. so ga franciskanski blagoslovili s cvetjem posuto krsto, Akademski povelj zbor pa je —

Vid Janša

enako kakor kasneje pri Vidu — zapel »Človek glej...«, nakar se je za križem, duhovščino, vozom s krsto in sorodniki razvnel sprevod Miškovi prijateljev in tovarišev, ki so ga prišli zadnjikrat pozdraviti, njega, vedno smehljajočega, dobrega in plemenitega tovariša in iskrenega prijatelja. Za univerzo je prišel le g. docent dr. Furlan. Ni bil to sprevod za običajne radovedne, bil pa je zato iskren dokaz, da so mu tiisti, ki so bili v življenju z njim, ostali zvesti. Pevec APZ so zapeli še »Vigred«, nakar se je od viadukta dalje sprevod še skrčil, ker so mnogi odšli nazaj na naslednji pogreb — Janše Vida. Po končanih cerkvenih obredih so položili dobrega Miška v grobnico družine Bernatovičevih, odkoder iz-

haja tudi njegova mati, ki ji je bil njen sin-edinec Marcel vse, in ga je, ko so že padale prve grude na njegovo krsto zadnjikrat ljubeče poklicala, nakar so jo morali vso skrušeno odvesti od groba.

Prijateljem Miškovi pa so v nemi žalosti zaostale zadnje besede, ki mu jih skozi solze niso mogli izreči.

Tiho so se razšli njegovi zadnji spremljevalci, v grobnici pa je za vedno našlo mir plemenito srce, ki ga veličastni molk smrti in hladni kamen ne moreta vzeti spominu njegovih prijateljev.

Med tem se je na Jegličevi cesti, kjer je sedaj poslednji doma počival Vido Janša, zbrala velika množica pogrebcev, njegovih ožjih akademskih tovarišev in prijateljev ugodne družine, da strdim sorodnikom vsaj delno olajša težak udarec usode, ki je ljubčim staršem ugrabila edinega sina, trem

sestram pa dobrega brata. Po posmi APZ in molitvah šentpetreke duhovščine se je množica razvrstila v dolg sprevod. Juristi, Zboriši in Jadranši so šli pred krsto, za sorodniki pa številni predstavniki univerze, sodišča, odvetniških krogov, starešinstva Jadrana, in mnogih kulturnih organizacij ter znanci rodbine. Akademiki so zapeli večerkvici pri Sv. Križu »Beati mortui«, nakar so Jadranši ponesli Vidovo truplo do groba. — Kratko se je poslovil od dobrega tovariša v imenu Jadrana in DSJF jurist Klemenec Stane, za zbor pa Tone Sturm. Po ginljivi, vedno lepi »Vigred« so padle na krsto prve grude, pevec APZ pa so odšli k svežemu grobu tov. Miška in se oddaljili spominu njegovemu z žalostinko »Beati mortui«, ker ga preje niso mogli spremiti prav do groba.

Dvoje mladih življenj smo poklonili veličastju Narave, ki uprav v mogočnosti planin daje človeku občutek edinstvene veličine in sproščenosti, tudi neznanosti in minljivosti. V dva sveža, mnogo prezgodnja groba smo položili Miška in Vida. Vsak od njiju je obetal veliko rast, četudi ne v isto smer, vedno živa, vzvišena ljubezen do prirode, vira vsega lepega in resničnega, pa je ota združila v smrti — in nam povezala v dragocen spomin.

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka »Jutra«, če si list naročite. Vrh tega pa imate kot naročnik pravico do »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja, po katerem izplača zavarovalna družba »Jugoslavija« svojem smrtno ponesrečenega naročnika

10.000 Din

Slovenke perejo z najboljšo trdo vodo v državi. Zato rabijo naše gospodinje posebno milo,

Pelikan

terpentinovo milo, posebno za pranje v trdi vodi

Mladega avtomobilista vožnja v smrt
V noči na včeraj se je pri Trzinu na nepojasnen način ponesrečil sedmošolec Boris Tomažič iz Ljubljane

Ljubljana, 25. julija.

Na znani Trzinski gmajni na cesti med Trzinom in Črnučami je včeraj pozno ponoči prišlo do hude avtomobilske nesreče, katere žrtev je postal 17-letni dijak realne gimnazije Boris Tomažič, sin lastnika trdke Oleum z Mirja. Včeraj popoldne je Boris vzel doma očetov avto znamke Fiat in se odpeljal na kratek izlet po Gorenjskem. Čeprav še mlad, je bil v vožnji precej vešč in je brez nezgode prevozil cesto do Kranja, odkoder se je pozno s večer vračal domov. Zavil je iz Zgornjih Benikov po cesti skozi Zalog, Moste in Mengoš. Med Trzinom in Črnučami, kjer je cesta povsem ravna, je mladi sofer pogledal motor do največje brzine. V diru je brskone zavozil na kup kamenja in se mu je voz zaletel v kanton ob cesti. Od stranskega sunka je Boris vrgel iz voza, da je oblezel na cesti s hudimi notranjimi poškodbami in nezavesten, avto pa je ves razbit obtil v obcestnem jarku.

Šele po polnoči je ponesrečenca našel neki avtomobilist iz Savinjske doline, ga brl naložil na svoj voz in ga odpeljal v Ljubljano. Na podlagi legitimacije, ki so jo dobili pri njem, so iz obče bolnišnice, kjer ga je najprej prevzel v oskrbo ktruški oddelček, telefonično takoj obvestili njegove starše. Še ponoči so ranjenca, za čigar življenje je bilo le še malo upanja, prepeljali v Leonišče, kjer so se potrudili s najboljši kirurgi. Ponoči so telefonično šli v Zagreb po specialista prof. dr. Budisavljevića s tamošnje klinike, ki se je čez nekaj ur s avtomobilom pripeljal v Ljubljano. A vse prizadevanje zdravnikov je bilo zaman in ob 6.30 je Boris umrl za poškodbami. Za način smrtnega padca je vsakakor značilno, da na ranjencu ni bilo videti zunanji poškodb, pač pa je imel

stroto medenico s številnimi notranjimi ranami.

Vest o tragični nesreči sina edince se je že navezgodaj raznesla po mestu in vsa naša javnost globoko sočustvuje s hudo

Boris Tomažič, kakor ga je upodobil kipar Kalin

prizadeto ugledno rodbino. Starši so dali Borisovo truplo prepeljati na dom, kjer je bil položen na mrtvaški odes. Tragično preminulega Borisa Tomažiča so ljubili in cenili vsi, ki so ga poznali. Bil je priden, talentiran, pogumen fant in navdušen sportnik in Sokol. Bodi pokojniku zemlja lahka, staršem pa naše iskreno sožalje.

Št. Vid dobi sokolski dom
v spomin kralja Aleksandra in znamenitega vižmarkega tabora

V dobi, ko se je Ljubljana iz tesnega obzidja širila na Ljubljansko polje, so na robu te ravnine že stale prve vase. Za tiri šišenskim kmetijami je pod zadnjimi ogranki Polhograjskih dolomitov priklenila zemlja nase kmetije Kosev, Dolnic, Dravlj in Podgore, ki imajo še danes izrazit kmečki značaj. Prav na kraju, kjer se je Savja izvila iz tesne kamenite struge pod Smarno goro, se na široko razlila po Ljubljanskem polju in nanosila prodnato podlago sedanji rodovitni zemlji, so se stisnile hišice Št. Vida in Vižmarje.

V kmečki okolici, tik ob glavni prometni žili, ki spaja slovensko prestolnico z Gorenjsko, je Št. Vid kmalu postal obrtno središče. Izvrstna tujkoprometna lega je podjetim vaščanom pripomogla, da se je kraj naglo povzdignil. Na obrobju Velike Ljubljane je danes Št. Vid največje, živahno obrtniško središče, ki je posebno v pogledu mizarske podjetnosti znano po vsej državi. Kmečki in obrtniški stan tvorita jedro prebivalstva, sredi starih kmetij pa naglo naraščajo uradniške in delavske hiše.

Prijetno sveže —
lepo dišeče
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
GT.3.5-33
TERPENTINOVIM MILOM
Pere res belo!

Ljubljana je blizu in njen vpliv sega zmerom bolj tudi v Št. Vid.

Ze od nekdanj priljubljena izletniška točka bo poslej Št. Vid za Ljubljancane tako rekoč mestni prag. Saj so se postavile nove mitnice tik pred Št. Vid, ki napreduje v vsakem oziru. Tudi tamošnje Sokolsko društvo pod agilnim starostom in priljubljenim zdravnikom dr. J. Arkom ima velikopotezen načrt, ki pa se more uresničiti le z javno podporo. Sokolsko društvo je namreč že kupilo obsežen svet za novo telovadišče, kjer hoče zgraditi primeren Sokolski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki naj bo obenem tudi dostojen spomin na znameniti vižmarški tabor. V ta namen bo priredilo Sokolsko društvo prihodnjo nedeljo 2. avgusta na svojem starm letnem telovadišču ob glavni cesti veliko javno tombolo s 14 glavnimi in nad 300 manjšimi, krasnimi dobitki. V primeru slabega vremena bo tombola preložena na prihodnjo nedeljo ob 15. uri. Dolžnost vseh nacionalno čutečih in velikega pomena Sokolskega doma se zavedajočih domačinov in naprednih Ljubljancanov je, da izkažejo šentvitskemu Sokolu ob tej priliki svojo naklonjenost in podporo.

Borba

za novo bolnišnico

Ljubljana, 25. julija

Kljub poletni vročini, ki je umrtvila skoraj vse organizacijske življenje, se Akcija za zgraditev nove bolnišnice z vso vmeno pripravila na dobo novega dela, ki ga bo morala izvesti jeseni. Propagandni odsek je

Zvečer pred žetjo pa namakajte z

Radost peric

pred kračima priredil nekaj manifestativnih zborovanj na deželi (Kranj, Jesenice, Ptuj), ki jim bodo v bližnjem času sledila še zborovanja v Mariboru, Celju, Novem mestu in Krškem. Za prve dni septembra pa pripravila odsek široko zasnovano propagandno akcijo, ki naj bi zajela prav vse kraje Slovenije. V okviru posebnega tedna za bolnišnico naj bi se v ljubljanskem radu vršil ciklus aktualnih predavanj, dnevniki in strokovni tisk pa naj bi prinašali članke o tem našem najbolj porečem socialnem problemu. Odsek bo hkrati med predstavniki naše kulturne, politične in gospodarske javnosti organiziral anketo o nujni potrebi moderne nove bolnišnice in po vsej deželi se bodo pobirali podpisi za zahtevo, da se gradba novega osrednjega zdravstvenega zavoda čimprej začne.

S tem propagandnim tednom je v zvezi predlog, ki je izšel iz sanitetno-tehničnega oddelka, naj bi akcija predložila ministru za socialno politiko in narodno zdravje obširno, izčrpen memorandum s prošnjo, naj ministri svet poskrbi, da bo v proračun za leto 1937-38, prišla primerna postavka, ki bi omogočila, da se pripravljajna dela za zgradbo nove bolnišnice takoj začne. Preko banke uprave in slovenskih ministrov bo takojšnja akcija dosegla, da bi se odbor za izpremembe in dopolnitve zakonov o bolnišnicah, v katerem zastopa našo banovino samo zasednik ljubljanske Zdravniške zbornice primar dr. Meršol in ki ga bo veliki večini sestavljali Beograščani, se posebej zainteresiral za konkretne zdravstvene potrebe Ljubljane. Glede na dejstvo, da naša banka uprava in mestna občina ljubljanska vsak na svojo pest rešujeta vprašanje bolnišnice — banovina s tem, da se zadovoljuje s skromnimi prizidki v stari bolnišnici, mestna občina pa s tem, da pripravlja svojo posebno bolnišnico v šentpetrski kasarni — bo akcija zaprosila banko upravo in mestno občino, naj podata načelno izjavo, da je brez osira na vsa ta akromna prizadevanja nujno potrebna še zgradba ene kompletne bolnišnice.

KINO UNION, tel. 22-21

Velefilm v stilu znamenitega filma »BENGAL«

Po krivici osumljen

V glavni vlogi: KATHE NAGY
Ta film je žel ogromne uspehe na Dunaju pod naslovom »KSUR«, v Parizu »ROUTE IMPERIALE«.

Najnovejši Foxov zvočni tednik!

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri
(v slučaju lepega poletnega vremena odpade predstava ob 15. uri).

Gospodarstvo

Naš izvoz v prvem polletju

Nazadovanje nasproti lanskemu letu za 143 milijonov Din ali za 8.1%

Carinski oddelek finančnega ministristva objavlja podatke o naši zunanji trgovini v mesecu juniju in v prvem letošnjem polletju. Ti podatki kažejo, da se je naša trgovinska bilanca v juniju bistveno zboljšala. V juniju se je naš izvoz v primeri s prejšnjim mesecem dvignil za preko 70 milijonov Din in je dosegel vrednost 293.7 milijona Din nasproti 242.2 milijona Din v juniju prejšnjega leta, tako da znaša povečanje nasproti lanskemu maju 51.5 milijona Din ali 21.3%. Po dolgi vrsti mesecev smo torej prvič zabeležili večji izvoz nego v ustrežajočem mesecu lanskega leta.

Tudi naš uvoz je bil v juniju nekoliko večji nego v lanskem juniju, vendar znaša tu povečanje le 12.2 milijona Din ali 4.4%. Vrednost našega uvoza v juniju je namreč znašala 294.2 milijona Din nasproti 282.0 milijona Din v istem mesecu lanskega leta.

Uvozni presežek 369 milijonov

Naša trgovinska bilanca je bila v juniju pasivna le še za 0.5 milijona Din, dočim smo lani v istem mesecu zabeležili pasivnost v višini 39.8 milijona Din. Ta ugodnejši rezultat naše zunanje trgovine v juniju je morda že posledica uvedbe uvozne kontrole. Ta je sicer stopila v veljavo šele 25. junija, vendar se je uvoz pod kontrolo spadajočega blaga iz neklinirskih držav že prej ustavil, kajti po 13. juniju, ko je bil objavljen seznam blaga, ki spada pod uvožno kontrolo, uvozniki povečini niso več naročali blaga, ker bi to blago pripelo šele po 25. juniju, ko se je kontrola uvoza že izvajala. Sicer pa so uvozniki že prej z večjim uvozom napolnili zaloge. Gibanje naše trgovinske bilance v prvem letošnjem polletju je bilo naslednje (v milijonih Din):

	Izvoz	uvoz	saldo
januar	288.8	342.5	-53.7
februar	215.0	293.8	-78.8
marec	345.6	420.0	-74.4
april	268.5	326.0	-57.5
maj	219.8	324.3	-104.5
junij	293.7	294.2	-0.5

prvo pol. 1936.	1631.5	2000.7	-369.2
prvo pol. 1935.	1775.0	1746.4	+28.6
prvo pol. 1934.	1589.6	1750.5	-160.9
prvo pol. 1933.	1494.2	1295.4	+198.8
prvo pol. 1932.	1372.1	1390.3	-18.2

Naš uvoz je v mesecu maju letošnjega leta dosegel rekordni obseg 420 milijonov Din. potem pa se je vsak mesec zmanjšal. Ni dvoma, da je to povečanje uvoza nastopilo v zvezi s prvimi konkretnimi vestmi o uvedbi uvozne kontrole, ki so prišle v prvi polovici marca, ko je v Zagrebu zasiedala nemško-jugoslovenska komisija. V resnici je 7. aprila že prišla uredba, ki je tvorila v juniju podlago za uvedbo uvozne kontrole, čeprav v zmanjšanem obsegu, t. j. le nasproti neklinirskim državam. Ker so se uvozniki v teh mesecih založili z blagom, je pričakovati, da bo v prihodnjih mesecih uvoz manjši, nego bi bil sicer.

Prvo letošnje polletje zaključuje naša trgovinska bilanca z uvoznim presežkom 369.2 milijona Din, dočim smo imeli lani v prvem polletju izvozni presežek v višini 28.6 milijona Din, predlanskim pa uvozni presežek v višini 160.9 milijona Din. Ta številka, ki nam kaže pasivnost naše zunanje trgovine, seveda še ni končno veljavna, ker bo treba še odbiti uvoz monetarnega zlata. O tem so nam znani podatki šele za prvo četrtletje, v katerem se zmanjša izkazana pasivnost čiste trgovinske bilance blagovnega prometa zaradi uvoza zlata za 26 milijonov.

Posledice sankcij

Naš izvoz je bil letos v prvem polletju po vrednosti za 143.5 milijona Din ali za 8.1% manjši nego v lanskem prvem polletju. V primeri s prvim polletjem leta 1934. pa je bil navzile temu še za 42 milijonov večji, v primeri s prvim polletjem 1932., ki je bilo najslabše leto, pa smo imeli letos še vedno za 260 milijonov Din več izvoza. Padec izvoza nasproti lanskemu letu, je gotovo pripisati sankcijam nasproti Italiji. Izpadek izvoza v Italijo, ki je lani v prvem polletju znašal 364 milijonov, smo do višine 60% krili z večjim izvozom v druge države. Zato znaša celotni primanjkljaj le 8%, medtem ko je znašal lani v prvem polletju izvoz v Italijo 20.5% vsega izvoza. Ker je bil prizadet predvsem naš izvoz lesa, se posledice sankcij v večji meri kažejo pri količini izvoza. Letos smo v prvem polletju izvozili le 1.11 milijona ton, to je za 0.47 milijona ton ali za 29.6% manj nego lani.

Naš uvoz pa se je nasproti lanskemu prvemu polletju povečal za 254.4 milijona Din ali za 14.6%. Povečanje uvoza je torej v mnogo večji meri povzročilo pasivnost trgovinske bilance, nego zmanjšanje izvoza.

Za 150 milijonov manjši izvoz lesa

Naš izvoz gradbenega lesa se je v juniju v primeru s prejšnjim mesecem nekoliko povečal, in sicer od 3892 vagonov v maju nad 5338 vagonov v juniju (lani v juniju 7929). Izvoz drv, ki je zaradi sankcij najhujše prizadet, pa se je povečal od 121 vagonov v maju na 437 vagonov v juniju, vendar hudo zaostaja za lanskim letom. Izvoz lesa se je v prvem polletju zadnjih let gibal takole, (v vagonih):

	1934	1935	1936
gradbeni les	43.907	43.728	25.471
drva	7.079	6.107	901
ogljje	1.809	1.096	509

Ce pa primerjamo naš izvoz lesa po vrednosti, dobimo naslednjo sliko (v milijonih Din):

gradbeni les	439.1	437.3	217.3
drva	13.3	9.7	1.2
ogljje	9.8	5.4	2.5
lesni izdelki	30.0	17.3	14.4
pragovi	10.3	5.7	18.8

Skupaj 416.9 401.9 254.2
Skupaj je naš izvoz lesa znašal v prvem polletju 254 milijonov Din nasproti 402 milijonoma v lanskem prvem polletju in 417 milijonom v predlanskem prvem polletju. V primeri z lanskim prvim polletjem se je povečal edino izvoz pragov, dočim vidimo v vseh ostalih postavkah znatno zmanjšanje. Primanjkljaj, ki znaša nasproti lanskemu letu skoro 150 milijonov Din, je seveda v celoti pripisati posledicam sankcij.

Izvoz živine

Pri izvozu živine opažamo letos nazadovanje izvoza goveda in konj, na drugi strani pa znatno povečanje izvoza svinj. V prvem polletju smo izvozili le 20.254 glav goveda nasproti 22.282 v lanskem prvem polletju in 36.370 v prvem polletju pred lanskega leta. Izvoz konj se je zmanjšal na 15.734 glav nasproti 16.527 v lanskem in 20.915 v predlanskem prvem polletju. Pri izvozu svinj pa vidimo povečanje od 61.369 glav v prvem polletju predlanskega leta na 85.702 glavi v lanskem prvem polletju in na 133.167 glav v prvem letošnjem polletju.

Po vrednosti se je izvoz goveda zmanjšal na 27.8 milijona Din (lani 35.3, predl. 33.7) izvoz konj je znašal 27.1 milijona Din (29.6, 27.6).

Znatno povečan izvoz svinj, mesa in masti

Izvoz svinj se je povzpela na 178.3 milijona Din nasproti 98.1 milijona Din v lanskem in 72.0 milijona Din v predlanskem prvem polletju. Ker je prenehal izvoz v Italijo, kamor smo izvažali mnogo žive perutnine, se je ta izvoz letos znatno skrčil in sicer na 12.0 milijona Din, dočim je lani znašal 32.8 milijona Din. Očitno pa se je povečal izvoz zaklane perutnine, ki jo statistika obsega v postavki »svreže meso«. Izvoz svežega mesa se je namreč letos v prvem polletju povzpela na 121.8 milijona Din nasproti 75.3 milijona Din v lanskem in 39.4 milijona Din v predlanskem prvem polletju, tako da se je v dveh letih potrojil. Prav občutno povečanje beležimo tudi pri izvozu mesnih izdelkov, ki je lani znašal le 4.1 milijona Din, letos pa se je povzpela na 22.7 milijona Din. Ogromno pa se je dvignil tudi izvoz svinjske masti, ki je predlanskim v prvem polletju znašal komaj 1 milijon Din, lani 24.6 milijona Din, letos pa 54.9 milijona Din.

Tudi izvoz jaje se je letos za malenkost dvignil. V prvem letošnjem polletju smo zabeležili vrednost izvoza jaje v višini 74.8 milijona Din nasproti 68.0 milijona Din v lanskem prvem polletju.

Slab izvoz žita

Izvoz žita je bil letos zaradi slabe lanske letine zelo majhen. Pšenice do konca maja sploh nismo izvažali in šele v juniju smo zabeležili izvoz v vrednosti 18.8 milijona Din, kolikor znaša tudi izvozna vrednost za vse prvo polletje, dočim smo lani v prvem polletju izvozili pšenice za 38.5 milijona Din. Značilno je, da se je izvoz v juniju na mah razvil, ko prej skozi pet mesecev nismo izvozili prav nič. V preteklem mesecu je postal izvoz šele mogoč, ko se je cena na našem trgu bistveno zmanjšala. Izvoz koruze je bil skozi vse leto zelo slab saj smo v prvem polletju izvozili koruze le za 13.8 milijona Din, dočim je lani znašal izvoz v prvem polletju 176 milijonov.

Rude in kovine

Bakra smo v prvem polletju letošnjega leta izvozili le za 168.5 milijona Din, dočim je znašal lani v prvem polletju izvoz 171.6 milijona Din, predlanskim pa 204 milijona. Precej pa se je dvignil izvoz rud, ki se je povzpela na 74.0 milijona Din nasproti 56.3 milijona Din v lanskem prvem polletju. Naugodno pa se je razvil izvoz cementa, ki je letos znašal le 25.4 milijona Din nasproti 34.8 milijona Din v lanskem prvem polletju.

Avstrijska trgovina z Jugoslavijo, Madžarsko in Italijo

Razvoj našega trgovinskega prometa z Avstrijo kaže v zadnjih letih stalno nazadovanje. Pri tem je zanimivo, kako avtomatično sledi zmanjšanje avstrijskega uvoza iz Jugoslavije tudi nazadovanje avstrijskega izvoza v našo državo. To je tudi naravno sprito obstoječega privatnega kliriranskega prometa, ki ima vedno tendenco spraviti uvoz in izvoz v sklad s plačilno bilanco, in sicer na ta način, da se tečaj šilinga dviga ali pa da ta tečaj pada. V letošnjem prvem polletju je avstrijski uvoz iz Jugoslavije ponovno nazadovoval na 32.5 milijona šilingov (lani 41.1). Vzporedno pa se je skrčil tudi avstrijski izvoz v našo državo na 23.4 milijona šilingov (lani 25.6).

Zanimive so tudi številke avstrijske statistike glede Madžarske. Navzile rimskim paktom, ki predvidevajo znatno poglabitev trgovinskega prometa med Italijo, Avstrijo in Madžarsko, je letos avstrijski izvoz v Madžarsko nazadovoval na 40.3 milijona šilingov (lani 47.8), istočasno pa se je zmanjšal tudi avstrijski uvoz iz Madžarske na 47.2 milijona šilingov (lani 58.8).

V prometu z Italijo beleži avstrijska statistika sicer povečanje izvoza od lanskikh 60.4 na 75.7 milijona šilingov, pri tem pa se je avstrijski uvoz iz Italije in prav nič povečal, temveč je ostal točno na

lanski višini 29.8 milijona šilingov, iz česar sledi, da je bila avstrijska trgovina z Italijo letos v prvem polletju aktivna za 45.9 milijona šilingov (lani za 30.6). Ta visoka aktivnost pa je tudi vzrok velikim plačilnim težavam, ki jih ima Avstrija v prometu z Italijo.

V celoti kaže letos v I. polletju avstrijski izvoz povečanje od lanskikh 423 na 458 milijonov šilingov, uvoz pa od 558 na 590 milijonov šilingov.

Gospodarske vesti

— Turistične marke za avgust — 14 Din. Ministrstvo za trgovino in industrijo, odsek za turizem, poroča, da je Narodna banka za avgust določila tečaj nemške marke za turistična plačila nemških državljanov v naši državi na 14 Din za eno nemško marko. Ta tečaj velja za ves mesec avgust.

— Izplačilo kupona vojne škode. S 1. avgustom bodo začeli Poštna hranilnica s svojimi podružnicami v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju in vsi poštni uradi v državi izplačevati 15. kupon 2½% obveznic vojne škode. Pošte bodo izplačevale dnevno največ 50 kuponov vsaki osebi. Čez to število pa bo izplačevala kupone Poštna hranilnica s svojimi podružnicami. Da bi se preprečilo nepotrebno čakanje občinstva pri blagajnah Poštne hranilnice zaradi izplačila tega kupona in da bi se istočasno olajšalo in pospešilo delo, svetuje Poštna hranilnica vsem, ki imajo več nego 200 kuponov, naj jih pošljejo po pošti v vrednostnem pismu Poštni hranilnici (podružnici), ki jih bo nato po vrstnem redu, kakor bodo prihajali, pregledala in protivrednost poslala po pošti odpošiljatelju, oziroma mu priznala na njegovem čekovnem ali hranilnem računu. Kupone je treba izročiti s seznamom serij in števil. Seznam sam pa mora podpisati oni, ki predlaga kupone in navesti točen naslov.

— Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani naznanja, da izplačuje v smislu čl. 20. uredb o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov počenši s 1. avgustom 1936. stara dobroimetja pri njej, kakor sledi: 1.) vsem starim vlagateljem na tekoče račune dospele obresti za čas od 1. januarja do 30. junija 1936, 2.) vsem starim vlagateljem na vložne knjižice akontacij na obresti, ki ustrezajo polletnim obrestim za isto razdobje, 3.) vse stare vloge na tekoče račune in vložne knjižice od 2.001 Din do 4.000 Din, po stanju 26. maja 1932, dočim so bile vse stare vloge do 2.000 Din že preje izplačane. Po 30. septembru t. l. nedvigljene obresti in vloge do 4.000 Din se prenesejo na nove vsak čas razpoložljive račune.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 2.42 milijona Din nasproti 3.90 in 3.71 milijona Din v prejšnjih dveh tednih. Na svobodnem deviznem trgu so tečaj ostali v glavnem nespremenjeni, čeprav se kaže nekoliko mlačnejša tendenca. Svobodne devize se trgujejo na borzi 15.50 za švicarski frank (dolar stane 47.35 Din, fr. frank pa 3.14 Din).

Devize

Curih. Beograd 7. Pariz 20.175, London 15.2525, Newyork 305.875, Bruselj 51.5750, Milan 24.1250, Madrid ne notira, Amsterdam 207.85 Berlin 123.10, Dunaj 57.30, Stockholm 79.15, Oslo 77.15, Kobenhavn 68.55, Praga 12.6750, Varšava 57.70, Budimpešta 60.50, Carigrad 2.45.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 25. julija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 103.75, za sept. 104.125, za dec. 104.50; koruza: za sept. 86.625, za dec. 80.50.

+ Winnipeg, 25. julija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 93.50, za sept. 93, za dec. 92.375.

+ Novosadska blagovna borza (24. t. m.) Tendence nespremenjena. Za pšenično veljajo Prizadobe cene. Ječmen: baški, srem-ski novi 64 kg 85—87.50. Oves: baški, srem-ski in slav. novi 87.50—90. Kuruza: baška in banatska 98 — 101. Rž: baška nova 92 — 95. Moka: baška, srem-ska, slavon-ska in banatska »0g« in »0gg« 195 — 205; »2« 175 — 185; »5« 155 — 165; »6« 135 — 145; »7« 115 — 125; »8« 100 — 102.50. Otrobi: baški srem-ski in banatski 78 — 80.

BOMBAZ

+ Liverpool, 24. julija. Tendence stalna. Zaključni tečaji: Za julij 7.00 (prejšnji dan 7.02), za dec. 6.52, (6.51).

+ Newyork, 24. julija. Tendence vztrajna. Zaključni tečaji: za avg. 12.93 (12.87), za dec. 12.28 (12.22).

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (25. julija). Položaj v vinski trgovini na debelo je ostal tudi proti koncu tedna neispremenjen. Malo na bolje se je obrnilo po vinorodnih krajih posebno tam, kjer so se zaloge že zelo skrčile. Prednost imajo v tem času oviki in lažja redna rezka vina, ki se tudi bolje plačujejo kakor bela in tečja vina. Mnenja smo, da se bo vinski trg v prihodnjem mesecu obrnil povsed na boljše, ker sta trniti bolezn peronospora in grozdna plesnoba (odli) letos kruto zagospodarila po vseh vinorodnih krajih Slovenije in prizadejati vinogradnikom občutno škodo. Doselej je letošnja vinska letina redueirana gotovo že na polovico lanske in se utegne še zmanjšati, če se vremenske prilike avgusta še ne ustalijo. September pa izboljšuje letino le kvalitativno.

Za obrambo pred zajcem

Na občinah zborih Sadržarskega in vrtnarskega društva vsako se leto pritožuje sadjarji zaradi škode, ki jo napravijo zajec v sadovnjakih, in se sprejemajo sklepi in resolucije za zaščito proti temu najhujšemu škodljivcu sadjarstva. Letos pa tožijo tudi kmetovalci, da jim dela zajec občutno škodo na polju, posebno na fižolu. Tudi vinogradnikom ne prizanaša. Iz mnogih krajev prihajajo zahteve po zaščiti pred to nadlogo.

Da bi se ugotovila vsaj približna škoda,

ki jo je povzročil zajec v zadnjih treh letih v sadovnjakih, na polju in v vinogradih, je naprosilo Sadržarsko in vrtnarsko društvo svoje podružnice, da zbere točne podatke o škodi, storjeni od zajcev. Mnoge podružnice so zbrale natančne podatke in izvršile svojo nalogo najvestneje. To pa še ni dovolj. Potrebno je, da se zberejo podatki iz vse banovine in se ugotovi resnična celotna škoda v naši banovini.

Makiš — novo predmestje Beograda

Bedna, zapuščena naselbina ob močvirju

Beograd, 24. julija.

Tudi Beograd ima svojo Galjevicco. Na širokem in prostranem makiškem polju, ki v marsičem sliči na ljubljansko barjo, nastaja novo beografsko predmestje. Bliznja Cukarica, ki je še do včeraj veljala za predmestje, postaja počasni sestavni del prestolnice. Na njeno mesto stopa Makiš s tipičnim obzornim predmestjem, majhnimi, nepobeljenimi hišicami, zgrajenimi iz goste glin, katere je na makiškem močvirju v izobilju. Razvoj Beograda gre v ameriškem tempu naprej in dobiva čedalje bolj sliko vele mesta.

Če hočete na Makiš, morate s tramvajem do Cukarice, ki je oddaljena od strogoga centra prestolnice točno pet kilometrov. Od tu do Makiša imate samo en kilometer. Izpod tlakovane ceste, ki vodi proti Umki in se dalje proti Valjevu, se vam odpre pogled na skupino jedva dovršenih hišic, ki samo s strehami gledajo iznad visoke koruze, ki je pravkar začela debeliti svoje klatce. V ozadju štrli visoko pod nebo mogočni železni drogovji beograjske radioodajne postaje. V neposredni bližini hiš so široke mlake makiškega močvirja. Stojča voda povzroča v neznozi vročinski strahen smrad. In vendar se Makiš širi iz dneva v dan. Kljub neugodnemu terenu in kljub silnemu smradu.

Makiš pomenja danes dom noštetim delavskim družinam in zatočišču za stotine brezposelnih, ki tavaajo čez dan po prestolnici iskaje dela in se zvečer utrjujejo, lačni in obupani, ker niso našli zaposlenja, spet vračajo semkaj, kjer najdejo pri svojih sotrpinih vsaj zasolino stredo.

Pravih ulic v Makišu ni, čeprav so postavljene ponekod na prehodnih tablicah z napisom ulic. Tu se ne zida po kakem regulacijskem načrtu, ki ga je sprejela in odobrila občina. Kjer je količjak sveta suhega, tam postavi delavec kolibo, uredi okrog nje malo vrta in se ne ozira pri tem ne na sosedo ne na ravno linijo z drugimi hišicami. Poti med hišami so neizgledne, polti polne neznoznega prahu, pozimi pa prevlečene z debelim, mastnim ilovnatim blatom, katerega morajo prebivalci Makiša, nešteto krat gaziti do gleženjev. Občina je ostala za to novo nastajajoče predmestje popolnoma brezbržna. Medtem ko po drugih krajih škrti, preureja, tlakuje ulice,

Nevaren vlomilec prijet

Orožniki iz Marenberga so prijeli mladega nepridiprava ki je 1. 1933. oplenił Češnovarjevo trgovino v Ljubljani za 60.000 Din

Maribor, 25. julija. Orožnikom v Marenbergu se je posrečilo aretirati 19-letnega Albina Jevšjaka, ki je bil kljub mladosti že nekajkrat kaznovan zaradi raznih tatvin in vlomov. Aretirali so ga na državnih cestih pri Marenbergu na podlagi tiralice. Aretiranca so spravili na orožniško postajo, kjer so ga orožniki izpraševali. Po daljšem oklevanju je aretirani Jevšjak naposled priznal številne vlope. Povedal pa je tudi stvari, zaradi katerih prav za prav ni bil zasledovan. Tako je povedal, da je v jeseni leta 1933. v družbi s tremi pajdasi, katerih imen pa se ne more več spominjati, vlomil v Češnovarjevo trgovino na Dolenski cesti v Ljubljani, ob kateri priliki so odnesli ročno blagajno s 60.000 dinarji gotovine. Povedal je, da so takrat »delali« z rokavicami, ki so jih bili našli v trgovini. Po iz-

vršenem vladu so si plen lepo tovariško razdelili, blagajno samo pa so skrili nekje na Golovcu pri Ljubljani.

Po izvršenem vladu so se vlomilci razšli. Jevšjak sam pa je v družbi z nekim svojim znancom odkril proti Brežicam, kjer sta izvršila okoli Brežic in Krškega več tatvin in vlomov. Ves čas sta se previjala le od tatvin. Dne 11. julija pa da sta izvršila zadnji vlom pri posestniku Alojziju Nebcu v Orlihu, ob kateri priliki jima je padlo v roke razno blago v vrednosti nad 4000 dinarjev.

Po vladu sta prepotovala Slovenijo in 22. t. m. prispela v Dravograd. Njegov tovariš je odšel krenil proti avstrijski meji, Jevšjak pa je korakal po cesti proti Marenbergu, odkoder je nameraval preko državne meje v Avstrijo.

Še ena izseljenska tragedija

Ničesar ni imel od dolgoletnega garanja rudar Frank Ladiha iz Mirne peči — Vsem tuj v življenju in smrti

Ljubljana, 25. julija. V zvezi z našim člankom o položaju naših izseljencev in o zagonetnem izginotju mladega rojaka Jožeta Krnca iz Loškega potoka, ki se je pred dobrim letom poslovil od svojih prijateljev in znancev v okolici Metza v Franciji in se odpeljal proti domovini, katere pa še danes ni dosegel, nas je g. Jože Rems iz Ljubljane, ki je dolga leta deloval v New Yorku kot urednik »Glasa Naroda« in je spričo svojih stikov in zaslug po svojem povratku v domovino postal nekakšen konzul za naše ameriške izseljence, opozoril na neko drugo zgodbo, ki ni nič manj značilna za usodo, kakršne so nešteto krat deležni naši ljudje, ki so vse svoje življenje trdo delali v tujini, si prislužili lepe prihranke, a jim je nazadnje nesreča prekrizala račune, da je vse njihov življenjski trud ostal zaman. Ti naši izseljenci so svojo življenjsko borbo do konca izvajali čisto sami, odrezani od rodne grude, pa pogosto stokrat osamljeni tudi sredi slovenskih kolonij v tujini, a prav tako čisto sami zase so doživeli tudi svojo poslednjo tragedijo in pustili vse uspehe svojega dela in trpljenja, da se neznani ljudje, advokati in uradne instance trajo zanje. Takšna je bila tudi usoda Franka Ladiha iz Mirne peči na Dolenskem.

Kakšno dobro četrtoletje je Frank Ladiha opravljal najtežja dela po raznih ameriških premoženjskih revirih in ob trdem delu in skromnem življenju si je po malem nabral čeden kapital. Ves čas je ostal sam, pa ni čuda, da si je nazadnje, ko mu je bilo že blizu 63 let, zaželel nazaj v rojstni kraj. V Mirni peči je imel še bratrance in nekaj bolj oddaljenih sorodnikov, s katerimi je bil medtem izgubil vsakršen stik. V Freeburgu v državi Illinois, kjer je delal nazadnje, je imel v bankah naloženih skoraj za četrta milijona prihrankov v

naši valuti. Približno četrtno tega, okrog 60.000 Din, si je dal nakazati v Ljubljano, nad 3800 dolarjev pa je pustil v freeburških bankah. Z velikim prekomornikom »Bremenom« se je v aprilu pripeljal preko oceana, v Ljubljani najprej uredil svoje denarne zadeve, nato pa se je odpravil v Dalmacijo, kjer je sklenil prebiti pomlad in poletje. Odpeljal se je proti Hvaru, ki je priljubljeno zbirališče bogatejših jugoslovenskih izseljencev, a usoda mu ni bila naklonjena, da bi bil dosegel nekaj mesecev počitnice zaslužnega oddiha.

Mimogrede se je ustavil v Splitu in tu se je završila njegova življenjska pot. Lepega dne v aprilu so na obali potegnili iz morja truplo neznanega, lepo oblečenega starega moža. V njegovih žepih so našli še lepo vsotico denarja in zlato uro in tako je bilo jasno, da njegova smrt ne more biti v zvezi z zločinom, temveč da gre za nesrečo. Ker pri njem niso dobili pravih dokumentov, so ga kot neznanca pokopali na mestnem pokopališču. Šele nekaj dni pozneje je neki dijak, ki se je kopal v morju našel med skalami zanimiv zavitek. V njem so odkrili najrazličnejše dokumente Franka Ladiha in pa tri bančne knjižice, glaseče se na vsote, ki jih je bil pred svojim odhodom na morje naložil v treh ljubljanskih denarnih zavodih. Ker je bil Ladiha ameriški državljan, je njegovo posmrtno usodo vzel v roke zagrebški konzulat USA. Zapuščinska pravda za njegove prihranke se bo po vsej priliki vršila na obeh straneh oceana, pa si lahko vsak sam izračuna, koliko utegne nazadnje pripasti njegovim sorodnikom.

Jutro« je kratko že poročalo, kako so našli in identificirali nesrečnega rojaka, in je hvalično g. Remsu, ker je povedal še več o veliki tragediji, značilni za naše izseljence.

Naša prva moderna avtomobilska cesta

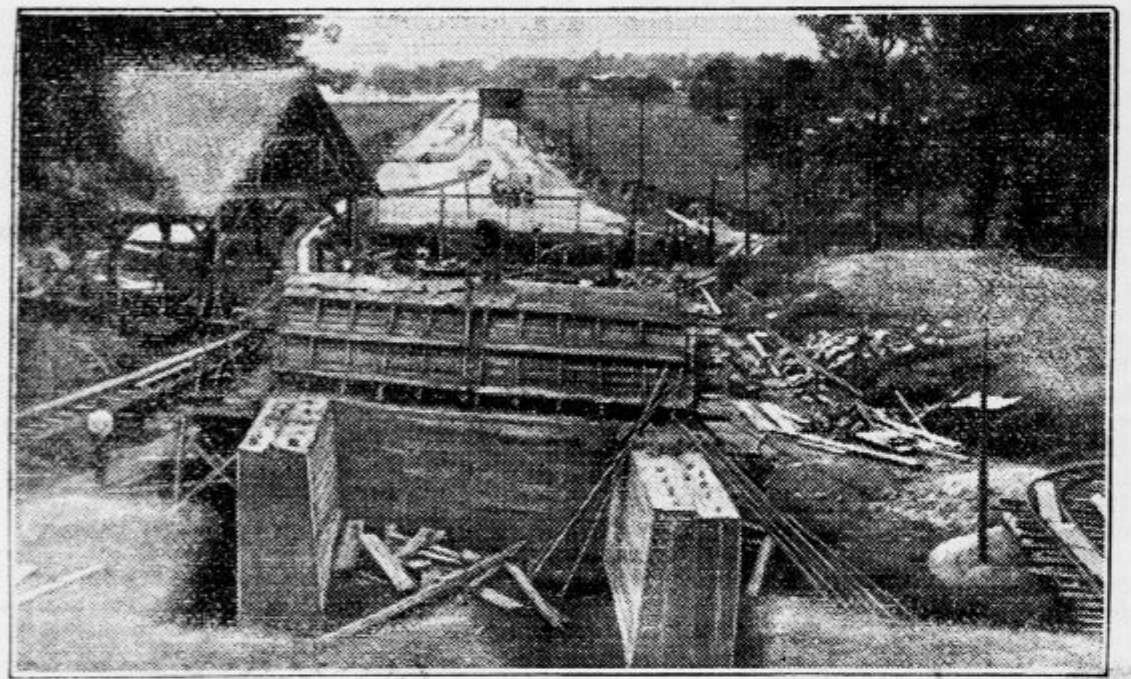

Korigiranje stare vijugaste ceste pred Jeperco. Levo stara, desno nova cesta

Z razvojem avtomobilizma, ki je tako hitro prodrl po vsem svetu, je nastala nujna potreba po izboljšanju, oziroma po izgradnji cest, ki odgovarjajo tej vrsti prometa. V vseh državah so moderne avtomobilske ceste že zgrajene, pri nas pa smo šele počasi pričeli graditi. Poudariti moramo, da so obstoječe naše ceste grajene le za promet z vprego in še malo ne za avtopromet. Temu ne ustrežajo, ker imajo male radije, velike vzpone in tretji važni faktor je ta, da so gramozne ceste. Včasih so gradili ceste z večjim vzponom zato, da so lahko napravili na vrhu klanca malo gostilno, ki je bila zelo rentabilna.

klance, na katerega so se tudi najprej spravili s polno paro in so mu ure že štele. Nadalje je hud klanec v Medvodah in znani gašteljski klanec pri Kranju. Tosi tri glavne ovire, sicer pa gre nova cesta skoro po stari z malenkostnimi korekturami. Najprej hočemo opisati, kje in kako bodo izvršene korekture z novo traso. Ta odsek je projektiral ing. V. Petrov, nadzorni inženjer za gradnjo državne ceste Ljubljana-Kranj, ki je imel težko nalogo, kajti rešiti je moral veliko težkih problemov, da bo postala cesta res prvovrstna.

Za odsek Ljubljana-St. Vid še ni padla odločitev in so zato ta del ceste prihranili

Pogled na spodnji del preloženega medenskega klanca proti Medvodam

bilna. Tu so se ustavljali furmani, da so nakrmili živino in seveda niso pri tem pozabili nase. Da se je pa pri nas avtomobilizem počasi začel širiti in zlasti avtomobilski promet, je v veliki meri pripomogel tujski promet. Kar postavite se na cesto kjerkoli proti Gorenjski, pa šteje koliko avtomobilov pasira cesto — recimo na uro — in videli boste, da se skoro ne poleže prah, ki ga je tu v izobilici. Vsi ti faktorji so pri nas vpili na merodajna mesta in tako je prišlo z izgradnjo avtomobilske ceste do velevažnega javnega dela, s katerim se bo precej omilila brezposelnost, saj bo v kratkem času na tem odseku zaposlenih skoro 500 delavcev. To je tudi največje javno delo poleg gradnje železnice St. Janž-Sevnica.

Pogoji za dobro in sodobno avtomobilsko cesto so v bistvu ti-le: cesta ne sme imeti prehudih vzponov, in to nad 5%. Nadalje mora imeti velike radije in sicer vedno preko 100 m. Ako je krivina v ukopu, mora imeti cesta takozvani razgled, to se pravi, da se vozili, ki vozita drugo proti drugemu v zadostni razdalji, zapazita, da se lahko izogneta karambolu. Tudi nagnjenje nivele (ravnine) v krivulji je važen faktor, kajti bistvo avtomobilskega prometa je velika hitrost, ki zahteva, da je cesta temu primerno urejena. Važen činitelj je pri avtomobilskih cestah tudi križišče z železnico. Koliko nesreč se pripeti baš na križiščih, kjer se sekata cesta in železnica v isti ravnini. Zato streme vse moderne cestne zgradbe za tem, da se ta nevarni nedostatek odpravi in da se napravi nad ali podvoz ceste, to se pravi, da se mora premostiti železnica, oziroma cesta pod železnico zgraditi kot vodotok. S tem odpade nepotrebno čakanje pred zavornicami, glavno pa je, da se izognemo nesrečam, ki so ravno pri nas tako pogoste. Zelo važen, lahko rečemo, bistveni del ceste je pa cestišče samo. Pri nas smo imeli do sedaj izključno gramozne ceste, ki so za avtopromet zelo malo trpežne. Ko so nastale luknje, so jih zasuli s gramozom, ne da bi ga zvaljali, kar je najslabše. Avtomobil namreč ta gramoz razvleče po vsej cesti in luknje ostanejo. Torej smo naredili z gradnjo te ceste velik korak naprej in upamo, da ne bo to prva in zadnja avtomobilska cesta, ki bo imela moderno cestišče.

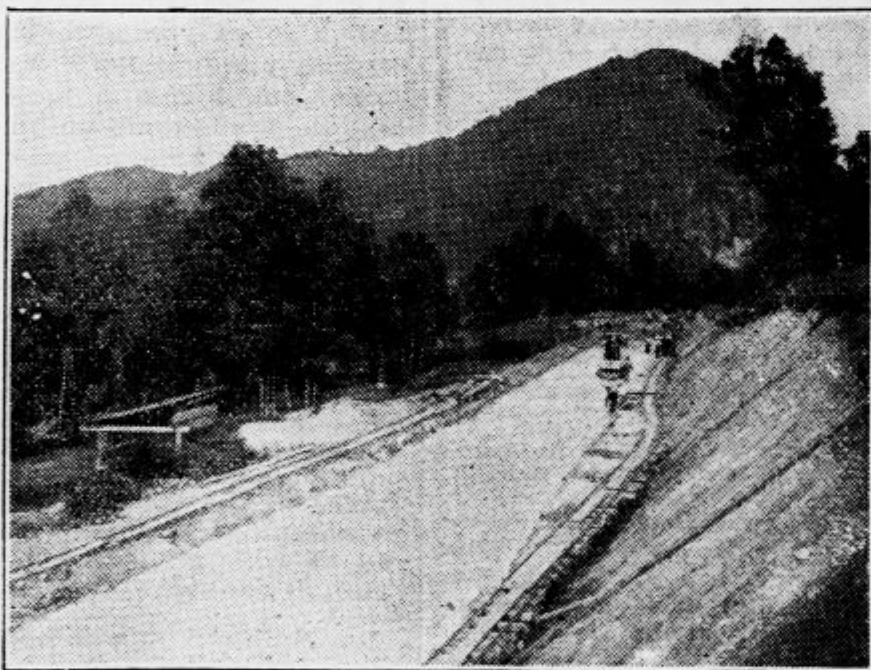
Javnost gotovo zanima, kako bodo iz stare državne ceste napravili moderno avtomobilsko cesto. Glavna ovira je bil peš medosredni

doznjaka in nato v loku do Bohinje, kjer pride spet na staro cesto. Prednosti te nove variante so v tem, da se izognemo stari obliki. ki krke S in da se zmanjša vzpon začetkom na 4% proti koncu pa preide na 5% toda le malenkostni del. Od tu dalje pelje trasa po stari cesti samo s to razliko, da bo korigirana v niveletih (ravnini), kajti do sedaj je bila v tem oziru valovita. Tudi klanec za gozdičkom bo znatno nižji. Takoj za tem pride cesta v premo in bodo od tu naprej korigirane vse vijuge tako, da bo le pred Jeperco mali ovinek, nato pa po stari cesti na Sorško polje. Za odsek od tu dalje, t. j. okrog 9 km, pa krediti za izgradnjo niso še odprti. V tem odseku bo najvažnejši del gašteljski klanec, ki bo v celoti nižji in kar je najbolj važno, odpade pri novem projektu križišče z železnico v niveleti. Trasa namreč malo pred sedanjim križiščem zavije v desno in je predvidena 60 m desno od sedanjega križišča nadvoz, za katerim se bo polagoma cesta zniževala v popolnoma novi trasi do Kranja.

Cesta bo široka 8 m, in to 6 m vozišča, na vsaki strani pa po 1 m bankine, izjema je v krivinah, kjer meri cestišče v širini 7 m. Debelina zgornjega stroja ceste z betonsko plastjo pa bo 48 cm. V teh 48 cm je zapadenih 20 cm kamnite podlage in 8 cm gramoz, ki se bo trdo zvaljal. Pod temi 28 cm pa uvaljajo še savski prodec, ki ga pomešajo z gramozom, to posebno na novem medenskem delu, kjer je podlaga ilovnata, ki propušta podtalno vodo in ker bi se bres te podlage cestišče zaradi raztezajoče razmočene ilovice dvigalo, kar bi povzročilo stalne popravilne stroške. Ravno s tem uvaljanjem prodec pa to preprečimo. Na zvaljanje gramozno plast pa bodo potem prihodnje leto polagali betonsko cestišče, oziroma v večjih vzponih male kamnite kocke.

Sedaj še dela, ki se sedaj vrše na tem delu ceste. Najvažnejše je seveda na medenskem klanecu. Tu so pred nadvozom, kjer je velik ukop, material že skoro odkopali in ga nasuli na nasip pred in za predvidenim nadvozom. Tu že polagajo kamnito podlago in valjar tudi že pridno valja. Preko železnice so napravili provizoren lesen most, preko katerega vozijo material na nasip. Tu pride namreč železobetonski nadvoz (upeti okvir), ki bo toliko širok, da bodo lahko speljali še en tir, in toliko visok, da bo v primeru elektrifikacije železnice zadostoval. Gradnja bogo začeli takoj, čim bo prišlo odobrenje licitacije od ministrstva. Od tega je, tudi odvisno, ali bodo letos vozili že po tem novem delu ceste. Nasipi morajo namreč prezimiti in sicer pod obtežbo, da se posedejo in uležijo, tako da bodo lahko prihodnje leto betonirali moderno cestišče. Za tem nadvozom nasipajo material, ker je nasip v tem delu okrog 7 m visok. Nasip je v sredini grajen iz savskega prodec, ob straneh je pa mešan z zemljo. Za tem prekorači cesta dva potoka, preko katerih sedaj betonirajo mostičke. Prvi preko mlinskega grabna ima 4 m razpeline in je dvočleni lok, katerega so ravno ta teden zbetonirali. Drugi mostiček vodi preko potoka Zakonjšice in ima 12 m razpeline ter je prostoležeči nosilec. Pri slednjem sedaj betonirajo temelje. Od tu naprej nasipajo nasip s savskim prodom, ki ga dovažajo iz Save.

Ker smo že pri gradnji nasipov, naj omenimo še interesantno pridobitev, ki ei jo je podjetje nabavilo, to je skakajoči stroj, ali kakor so ga iz nemške predstavili »motorna žaba«. Ta žaba ima obliko valja, ki je spodaj pripenan ter je 1 m visok. Upravlja ga en sam delavec, ki mirno pritiska na gumb in žaba v tem trenutku poskoči do 20 cm navzgor in 15 cm naprej ter pade s težo na

Gornji del ceste proti Cirmanu

Od tu pa v premo in vodoravni do stare ceste pred Medvodami. Ta odsek je dolg 1700 m in je za 160 m krajši od stare ceste. Tu zavije nova trasa ponovno po stari cesti le z malenkostnimi korekturami, s katerimi bo odpravljena vijugasta oblika stare ceste, tako, da bo v enem loku zavila v Medvode. Po stari cesti gre nato preko mostu čez Sorro do starega medvodskega klanca. Sedaj pa namesto po strmem klanecu, ki ima preko 6% vzpona in še neugodno obliko krke S, kar naravnost desno od hiše Lovreta Drešerja (Medvode št. 14.) preko njegovega sa-

ta tn tako utrjuje nasip. Stroj je težak 500 kg in tlači plasti, ki so 70 cm debele. Žaba je sicer zelo požrešna, zakaj na uro porabi 2 in četrti kg benecola, kar stane približno 30 Din. Toda tu je neobhodno potrebna, ker nabiranje z lesenimi tolkači je pri tako velikem nasipu nemogoče in nesodobno, s valjarjem pa na tako strmem nasipu ni mogoče operirati.

Naprej v Medvode! Tu izvršujejo na cesti od mostu preko Sore pa do starega klanca nasipe, ki doslej niso imeli pravičnega naklona. Takoj ob stiku te ceste s staro pa že opazimo, da so pričeli z delom na novem preloženem klanecu. Takoj v začetku podirajo dve gospodarski poslopji, naprej za hišo št. 14 pa tudi že odkrivajo rušo, kar pomeni prvo etapo dela. Tu je zaposlenih okoli 40 delavcev. Pri preložitvi tega klanca je interesantno to, da bodo stala celokupna dela le 30.000 Din več, kakor če bi uredili stari klanec. Ta novi del ceste je 500 m dolg. Od Bohinje proti Jeperci delo tudi hitro napreduje. Tu znižujejo in korigirajo staro cesto. Za gozdičkom je sedaj koncentrirano vse delavstvo, ki odkopava staro cesto, katere se je vila preje v vijugah proti Jeperci, in vozijo material na novo, ki bo šla v premo in nato v loku do odsepa škofjeloške ceste. Nameščenih je okrog 80 delavcev, ki so odkopali staro cesto že do 1,60 m globoko.

S tlakovanjem, oziroma betoniranjem cestišča bodo pa izvršili letos samo poizkusni del, in to na odseku od Bohinje do Jeperce. Delo bo zelo komplicirano, saj bodo na licu mesta preiskovali trdnost materiala, obenem pa tudi na ljubljanski tehniki in v ministrstvu v Beogradu.

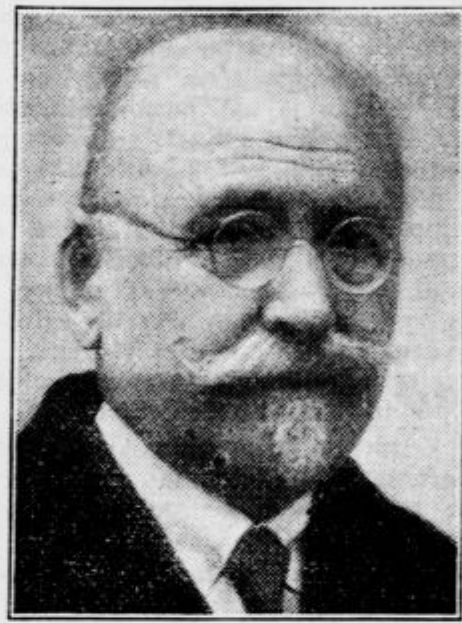
Tako se bo torej le uresničila želja vseh, da dobimo prvo moderno avtomobilsko cesto,

ki so pri nas tako nujno potrebna, če hočemo pospešiti tako naglo napredujoči tujski promet. Zeleni bi, da bi se tudi druge ceste kmalu pričele graditi. Ena izmed najvažnejših je seveda popolnoma na novo trasirana avtomobilska cesta Ljubljana-Sušak, o kateri bomo čitatelje kmalu informirali. D. R.

Nadučitelj Groesslinger 80 letnik

Dne 31. julija obhaja Ognjeslav Groesslinger, upokojeni nadučitelj pri Devici Mariji v Puščavi, sedaj stanujoč na Muti, zdrav in pri polnih telesnih močeh svojo 80letnico. Mož, ki je posvetil vse svoje moči in vse svoje življenje narodni prosveti, ki je kot kulturni delavec oral ledino ljudske omike skoraj pol stoletja v Dravski dolini, zasluži, da se ob jubileju osemdesetletnice spominjamo nanj.

Groesslinger se je rodil 31. julija 1856 pri Sv. Juriju v Slov. goricah in je po dovoženju ljudski šoli in nižji realni vstopil v učiteljsko v Mariboru. Tu je maturiral leta 1878 in nastopil službo učitelja na trirazrednici v Selnici ob Dravi. Tam je ostal 10 let, potem pa je dobil nadučiteljsko mesto na Kapli na Kozjaku, ob naši narodni meji. Kako težavne razmere so vladale takrat na Kapli, si vsakdo lahko predstavlja, če pomisli, da je spadal ta kraj pod nemško

Lipnico in da je bil šolski nadzornik tudi Nemec. Ceravno je stegal nemški šulferajn svoje krepilje po tej šoli, se je vendar odločeno možu posrečilo, da jo je ubranil pred nadaljnjim ponemševanjem in ji ohranil slovenski značaj in s tem pripadnost k Jugoslaviji.

Po štiriletnem uspešnem službovanju na tem narodno ogroženem mestu se je preselil leta 1892 v lepo, romantično pokrajino s Devico Marijo v Puščavi, kjer je deloval celih 32 let do upokojitve leta 1924 ter vzgojil skoraj vso sedanjo generacijo lepe puščavske župnije v narodno zavedno, odločno Slovence. Tu je bil dolga leta tudi občinski tajnik in blagajnik reifensteinovke. Kot vestnega učitelja in vzgojitelja so ga dičili vse lastnosti, ki so temu odličnemu stanu potrebne; njegova predurana in dobro usmerjena beseda je učinkovala pri mladini in pri odraslih, vsi so ga vzljubili, zato je bilo tudi težko slovo iz lepe puščavske okolice.

Pred dobrim mesecem je obhajal z dvema še živčima — tudi upokojenima — tovarišema, s prof. Gabrijelom Majnom in nadučiteljem Jankom Reichom v rojstnem kraju prvega, pri Mariji Snežni 58letnico maturo. Zlaj živi na Muti pri svoji hčerki, upokojeni učiteljici ženskih ročnih del, ki je tu poročena z uglednim posestnikom in pekovskiim mojstrom.

K lepemu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo vrsto let preživel v krogu svojih dragih, zdrav, čil in vesel!

Učitelji bodo zborovali v Novem Sadu

Ljubljana, 25. julija.

Ob poslednji seji glavnega odbora jugoslovenskega učiteljskega združenja, ki se je vršila tik pred počitnicami v Beogradu, smo zabeležili, da bo letošnja glavna skupščina JUJ v Mariboru. Takrat namreč še niso bila potrjena nova pravila in tudi ni bilo upov, da bi dobila potreben podpis resornega ministra že v teku letošnjih počitnic. Prve dneve julija pa so bila dostavljena JUJ nova pravila ki določajo volitve po proporec. Zaradi volitev, ki so na dnevnem redu letošnje glavne skupščine bo zbor v Novem Sadu ki stoji nekako v sredini države, in ne v Mariboru, kamor bi dospeli delegati iz južnih krajev z večjimi stroški, kakor v Novi Sad.

Po poteku vseh letošnjih banovinskih skupščin je sklepiti, da so odstranjene vse ovire za složno delo v največji stanovsko-kulturni organizaciji. Vse banovinske skupščine so donesle soglasne sklepe. Razpored za letošnji novosadski skupščino je naslednji: Glavni odbor, ki ga predstavljajo člani izvršnega odbora v Beogradu s predsednikom g. Ivanom Dimnikom na čelu in zastopniki iz vseh 9 banovin, se bo sestel k seji 2. avgusta ter bo pripravil vse potrebne podrobnosti. Popoldne istega dne pa bo konferenca glavnega odbora in delegatov, kjer bodo predali svoja polnomočja, nato pa bodo določili tehnični postopek na skupščini.

V nedeljo 3. avgusta bo otvoritev glavne skupščine z referatom »Državljanstvo vzgoja naših najmlajših državljanov.« Zatem bodo izvoljeni posebni odbori in posamezne sekcije. O sklepkih odborov bo nato razpravljala plenum skupščine. Naslednji dan, 4. avgusta bo v razpravi poročilo glavnega odbora, račun in proračun in resolucije. Ob zaključku bodo volitve novega glavnega, izvršnega in nadzornega odbora. V sredo 5. avgusta bo nato še seja novoizvoljenega glavnega odbora s konstituiranjem in sestavo delovnega programa za prihodnje leto.

Na prošnjo JUJ je izdalo železniško ministrstvo dovoljenje za četrtinsko vožnjo

energin
JAČA KRV ŽIVCE I APETIT

odraslim in otrokom

„ENERGIN“ se dobiva v lekarnah in politrskih steklenicah za Din 35.— Po pošti razpošilja laboratorij „A.L.G.A.“, Sušak.

vsem članom JUJ, ostalim udeležencem glavne skupščine pa pravico do polovične voznine. Delegati iz dravske banovine bodo potovali v Novi Sad skupno.

Ljubljanska mladina ob Poljanščici

Agilno društvo »Skrb za mladino« je poslalo tudi letos siromašno ljubljansko dečo, in sicer 23 dečkov in 14 deklic, na letovanje v bližnjo Poljansko dolino. Tam ob Poljanščici v vasi Logu bivajo otroci že tretji teden na zraku in soncu, v brezskrbnosti in zabavi in nič kaj z veseljem ne pričakujejo dneva, ko bodo morali spet domov. Mladina stanuje ločeno, in sicer deklice pri g. Mraku, dečki pa pri g. Demšarju v udobnih zračnih sobah. Za izvirno hrano skrbí ga. Tavčar-Demšarjeva, ki prav rada presenoti mladino s kakšno posebno dobroto.

Veselo je gledati otroke, kako se ob lepih solčnih dnevih kopljejo v Sori-Poljanščici, se učijo plavati in se vozijo s čolnom, ki ga je dal na razpolago g. Janez Mrak. Za izpremembo hodi mladina na kratke izlete. Dne 7. julija je obiskala Tavčarjev grob na Viskom. Ob tej priliki ji je vodja kolonije g. Tumpej obrazložil velik pomen pokojnika kot pisatelja, državnega poslanca, ljubljanskega župana in narodnega borca. Sicer so pa že obhodili skoro vse okoliške gričevje kakor tudi Bukov vrh. Pasje ravni in še mnogo drugih. Otroci se teh izletov zelo veselijo, saj vsi radi hodijo po gozdovih, polnih borovnic.

Vsi tisti, ki mnogo sedijo

treba da preprečijo zle posledice tega načina življenja z rednim pitjem znamenite

rogaške slatine

ki prijetno podpira in pospešuje delovanje prebavnih in odvajalnih organov. Reg. S. br. 9927/36

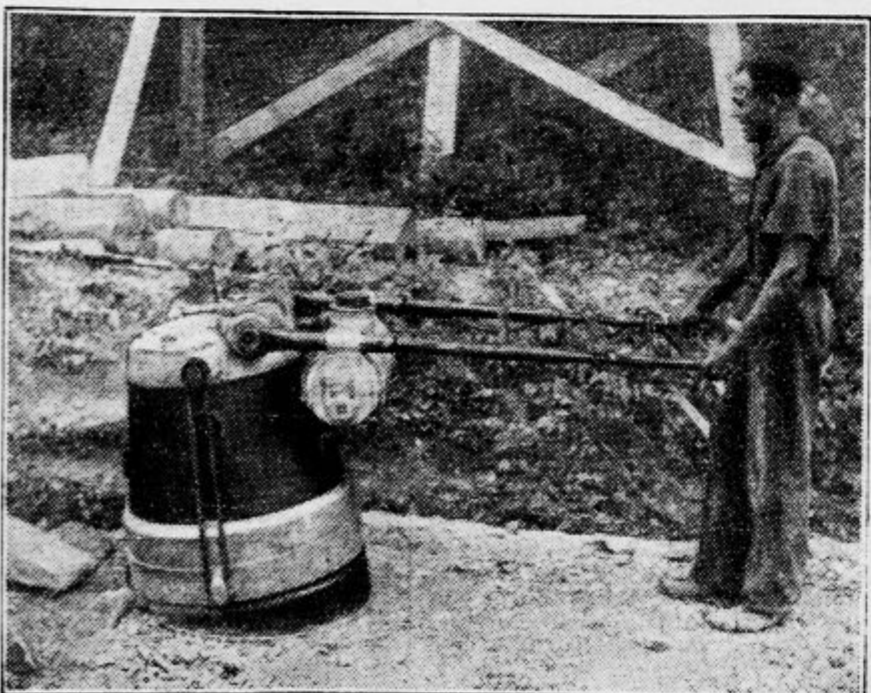
Veliko veselje imajo ob nedeljah, ko jih obiščejo svojci. Med otroke pa pridejo tudi društveni funkcionarji. Tako je obiskal te dni kolonijo društveni predsednik g. Mirolav Urbas, ki ima za letovanje mnogo zasluge. Ob tej priliki je presenetil otroke s svojimi dobrotami za telesni blagor. Z njim so prišli še odborniki gg. Tratar, Luzej, Steiner in Revec. Skupno so si ogledali stanovanjske prostore in se pohvalno izrazili o čistosti in vzornem redu. Prepričali so se tudi o dobri in raznovrstni prehrani. Otroci so jih navdušeno pozdravljali, saj so videli v njih dobrotnike, ki so jim omogočili letovanje. V nedeljo je posetil koloniste narodni poslanec g. Rajko Turk in razveselil dečo z različnim sadjem. Prav tako se je spomnila deče tudi trdnika Javornik iz Ljubljane.

Vendar dnevi sreče in zadovoljstva hitro minevajo in tako bo mnogim prekmurju prišel čas ko se bo treba vrniti v Ljubljano. Toda otroci si delajo načrte že za prihodnje leto in tako bo stalo društvo pred hudo nalogo, kako zbrati potrebna sredstva za letovanje. Zeleni bi bilo, da se društvu tudi za naprej posreči akcija, saj si bo gotovo znalo ohraniti naklonjenost banke uprave in raznih zasebnikov, tako da bo otrokom letovanje, ki je letos že peto, še v naprej omogočeno.

60letnica škofjeloških gasilcev

S simpatijami spremlja škofjeloška javnost priprave za proslavo 60-letnice domače gasilske čete 1. in 2. avgusta. Zlasti so za gasilski jubilej uredili in dodelali novi Gasilski dom v Zvezdi. Stolp je dobil ograjo in drog, stene so ometali, popeljali in izpopolnili pa so tudi razne pomankljivosti, tako da je zdaj novi dom naših zasluznih gasilcev docela pripravljen za sprejem gostov, ki prihitijo v Škofjo Loko iz vse Gorenjske. Razen Gasilskemu domu so posvetili lepo skrb tudi okolici — škofjeloški Zvezdi, priljubljenemu šetališču, ki pa je bilo poslednja leta dokaj zanemarjeno. Zdej so svet splanirali, drevje primerno obsekali in preuredili okoličo tako, da je postal ta del mesta prav prijeten. Proslava sama bo dobila tem večji sijaj, ker je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvami Nj. Vis. kraljevič Tomislav.

Gasilski slavnosti se začne v soboto s slavnostnim občinim zborom, razdelitvijo diplom najzaslužnejšim gasilskim borcem in baklado po mestu. V nedeljo bo budnica ob 5., a ob 8. bo zbirališče vseh čet pred Gasilskim domom. Nato se bo formalni sprevod na pokopališče, kjer bo poklonitev umrlim tovarišem s službo božjo, slavnostni sprevod po mestu se bo začel ob 14. Stik bo na Mestnem trgu, kjer bodo pred mestno hišo tudi govorili. Po defileju bo odhod vsega gasilstva v novi dom, kjer se začne zabava. Slovesnost 60-letnice škofjeloških gasilcev bo združena obenem z zletom kranjske gasilske župe, iz Škofje Loke

Slavnostna zabava

KOPALIŠČE SK ILIRIJE

DANES OB 21. URL

Cercle des Nageurs de Marseille

Olimpijska reprezentanca Jugoslavije

ZPK, Zagreb
SK Ilirija

Plavanje, skoki, waterpolo

Predprodaja vstopnic v kopališču Ilirije.

Domače vesti

* Znan srbohrvatski pisatelj Dimitrije Pantelić, med katerega deli sta zlasti znan romana »Rapsodija Jadrana« in »Osveta prirode« (oka sta izšla v Zagrebu), se mudi zadnje tedne v Sloveniji. Osnova njegovega pisateljskega udejstvovanja so domači kraji in domači ljudje, pa se hoče podrobneje seznaniti tudi s Slovenijo in našim življenjem. Želimu mu pri tem kar največ uspeha, obenem pa opozarjamo na njegova dela vse ljubitelje domače umetnosti.

* Obisk ameriškega znanstvenika. Že nekaj dni se mudi v Sarajevu vseučiliški profesor Filip Mosley iz New Yorka. V naše kraje je prišel zaradi proučevanja narodnih običajev in zadrugne pokrota. Prof. Mosley je že obiskal vso okolico Sarajeva in ga je na potovanju spremljal kustos etnografskega muzeja Karanović. Zda je krenil v Visoko, kjer bo v spremstvu franciškanca Gavranovića proučeval narodne običaje katoliškega in muslimanskega prebivalstva.

* Velik praznik Rogaske Slatine. V znamenju silnega vrveža tujcev, ki so se zgrnili v rogaško zdravilišče od vseh strani naše države in inozemstva, praznuje danes Rogaska Slatina praznik zaščitnice zdravilišča sv. Anae. Danes ob 9. bo v zdraviliški kapeli slovesna služba božja, ki jo bo opravil kanonik dr. Merhar. Kapelniki pevski zbor bo pel Grubarjevo mašo s sodelovanjem orkestra, sestavljenega iz članov ljubljanske opere. Zvečer pa se bo vršil v slavnostno okrašen veliki zdraviliški dvorani tradicionalni ples. V odmorih bo več nastopov. Gospa Tinka Weessel-Pola, bivša članica zagrebške opere, zdaj operna pevka v Gradcu, bo zapela nekaj pesmi, gospa Bravničarjeva, članica opernega baleta iz Ljubljane, bo predvajala nekaj originalnih umetniških plesov, salonski plesalni par Pečnik iz Maribora bo predvajal najmodnejše salonske ples, Ronny-Jazz iz Ljubljane pa bo sodeloval z originalnimi muzikalno-zabavnimi točkami. Pri plesih bo igral ves zdraviliški orkester. Popoldne bo teniški turnir za prvenstvo Rogaske Slatine, zvečer pa bodo vodili kraljico lepotic Rogaske Slatine.

* Angleški ribiči v Bosni. Bosno obiskuje vsako leto več angleških turistov, najbolj pa cenijo lepe bosanske kraje angleški ribiči. Okolica Livna ima tudi letos mnogo gostov iz Anglije, ki love ribe v rekah Bistrici, Sturbi in Šuclji. Angleški ribiči z navdušenjem govorijo o lepota bosanskih krajev in o ribjem bogastvu bosanskih rek. Že sam ribolov smatrajo za veliko privlačnost Bosne. Domače prebivalstvo začudeno opazuje tuje ribiče, ki ne marajo za koristi in se samo popolnoma vdajajo svojemu sportnemu navdušenju. Ribe, ki jih vlovijo, takoj fotografirajo in jih potem spet dajo nazaj v vodo. Te fotografije pošiljajo svojim prijateljem in znancom ter vrše na ta način najboljso propagando za naše kraje.

* Kongres Mednarodne zveze advokatov na Dunaju od 3. do 6. septembra. Na dnevnem redu bodo med drugim vprašanja o osnovnih principih modernega civilnega postopka in o razmerju med novinarstvom in advokaturjo. Udeleženci naj se pripravijo do 1. avgusta pri Advokatski komori v Ljubljani in naj navedejo tudi število svojcev, ki bodo šli z njimi.

* Vozne olajšave udeležencem učiteljske skupščine v Novem Sadu. Minister za promet je odobril popust na državnih železnih člinom (-icam) Jugoslovenskega učiteljskega združenja za skupščino JUU v Novem Sadu 3., 4. in 5. avgusta, in sicer: 1.) članom (-icam) državnim uradnikom 75% popusta na podlagi uradniške legitimacije; 2.) članom (-icam), ki niso državni uradniki pa 50% popusta. Člani in članice pod 1.) kupijo na odhodni postaji polovično karto na podlagi uradniške legitimacije in legitimacije obr. K 14; kupljena karta bo veljala za brezplačen povratek na podlagi potrdila predsedništva skupščine. Ta potrdila skupščine bodo dobili udeleženci pred vhom v zborovalni prostor. Člani in članice pod 2.) kupijo na odhodni postaji celo karto in železniško legitimacijo obr. K. 13; kupljena karta velja za brezplačen povratek na podlagi potrdila predsedništva skupščine, da so se zbora udeležili. Ta popust bo veljal od 30. t. m. do 9. avgusta za vse vlake razen ekspresnih. Za udeležence pod 1.) bo veljala vožnja tja in nazaj 125.50 Din, za one pod 2.) pa 251 Din.

* Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj Ant. Rud. Legata je vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 10. do 12. dopoldne v šolski pisarni, Vrazova ulica 4, Maribor. Lastni dijaški internat šolski program se dobi brezplačno.

* Dolga leta je bil bolgarski, zdaj pa je jugoslovenski narodni poslanec. Mesto po-pojnega narodnega poslanca dr. Uroša Stajčiča, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen v caribrodskem srezu, bo zasedel zdaj njegov namestnik na kandidatski listi Vasilij Kostić-Vate, kmet iz Slavinja. Poslanec Kostić se je rodil leta 1874 v Slavinju pri Caribrodu, ko je še ves okoliš pripadal Bolgariji. Že mlad se je pridružil bolgarskemu kmečkemu pokretu in leta 1914 je prišel v bolgarsko sobranje kot poslanec zemljoradniške opozicije, čeprav so se volitve vršile pod največjim terorjem Radoslavovega režima. Pozneje je bil še trikrat izvoljen za bolgarskega narodnega poslanca, zadnjič pa je prišel v bolgarsko sobranje na listi Aleksandra Stambuliškega leta 1920. Po mirovni pogodbi je bila polovica caribrodkega sresa priključena naši državi in tako je tudi domovinska občina bolgarskega poslanca Kostića postala jugoslovenska. Kostić je ostal bolgarski poslanec, dokler ni iztekel njegov mandat in nekaj tednov pred tragičnim koncem voditelja bolgarskih kmetov Stambuliškega se je vrnil iz Sofije domov. Vasilij Kostić uživa v svoji ožji domovini velik ugled kot napreden gospodar in vnet zadrugar. Ko je postal jugoslovenski državljan, se je takoj pridružil stranki zemljoradnikov.

* Prispevek k razpadu avstro-ogrske monarhije. Z. B. nam je poslal: Zaradi svoje agresivne vsenemške koncepcije znan profesor zgodovine na dunajski univerzi Heinrich von Srbik (ime ne priča, da je nemškega pokolenja), je imel pred meseci na univerzi v Berlinu tri predavanja, ki so zdaj izšla v knjigi pod naslovom »Oesterreich in der deutschen Geschichte«. O Srbiku je znano, da presoja zgodovinski razvoj skozi prizmo zanj nujno smotnega pangermanskega aprionizma, kar najbolj kaže v svojem glavnem delu »Metternich, der Staatsmann und der Mensch«. V njegovih berlinskih predavanjih je za nas nadvse zanimiva izjava, da je pokojna Avstrija v svetovni vojni storila nemškemu narodnemu poslanstvu največjo uslugo s tem, da je gonila v bojno klanje sinove tridesetih milijonov Slovanov, katerih žrtve je mogoče najbolj oceniti po številu, ki jih naveda sam Srbik: Izzmed 1000 slovenskih Moravanov je padlo v svetovni vojni 44, a nemških Dol-njeavstrijev samo 22 mož. Tudi odgovorni vodja in inspirator zadnjega odpora dvojne monarhije Conrad von Hötzendorf se je ob koncu vojne odkrito izjavil, da mu je šlo zlasti za »obstoje nemstva« mikakor pa ne samo za »obstoje naše monarhije«. Avtentičnejše priznanje o področnem položaju Slovanov v Avstriji se zlepa ni zabeležilo. Kaj bi bila z avstrijskimi Slovani če bi bil zmagal črni dvoglavni orol?

99% TO MORATE VEDETI! 99%
da tudi ako VI slabo fotografirate — mi Vam 99% rešimo z razvijanjem Vaš film in napravimo vedno lepe čiste, ostre slike v prvovrstni izdelavi v specialni fotografiji

Foto Tourist — Lojze Šmuc
Ljubljana, Aleksandrova c. 8.

* Himen. Danes dopoldan se je poročila v blejski župni cerkvi gdna Hilda Bonač, hčerka predsednika ljubljanskega veleosej-ma in industrijske g. Ivana Bonača, z g. Ernestom Erlichom, industrijcem iz Maribora. Čestitamo!

* Klje »Gdansk je poljski žez v srednjem veku. Z. B. nam je poslal: Poljaki so že v srednjem veku žutili potrebo po osvojitvi Gdanskaja kot dela njihovega sklenjenega narodnega zemlja, ki je njim to, kar je nam Reka s Sušakom: okno v široki svet. Po pričevanju poznanejskega škofa Andreja se je iz 14. stoletja ohranil odlomek poljske narodne pesmi, ki iz nje narodni genij opominja in poziva vladarja: »Kralj Kazimir, šele tedaj boš imel pred Prusi mir, ko bo Gdansk tvoje!« (Opozorilo profesorja g. Nahtigala.) Zastražn omahujoče pisave in sklanje imena Gdansk (Gdansk) je pomniti, da gre to ime v ono vrsto slovenskih lastnih imen, ki smo jim končice posloven-nili, in jih sklanjamo kakor določni pridevnik, prav tako kakor Laško, Laškega. Pravilno torej: Gdansk, iz Gdanskem, proti Gdanskemu, v Gdansk, v Gdanskem, z Gdanskim.

* Salmičevega Janezka poslednja pot. V majhno krsto so položili Salmičevega Janezka, solarčka prvega razreda ljubljanske vlad-nice, ko je nastopil iz breziške bolnišnice svojo poslednjo pot. Starši in prijatelji, ki jih je imel v življenju tako veseli otrok, so mu pokrili krsto s cvetjem in zelenjem. Zaloeno so peli zvono, ko se je pomikal skromni žalni spreved na počivališče mrtvih. K pogrebu sta prišla neulotljiva očka in mami- ca iz Ljubljane. Kratka je bila pot med zelenimi travniki in njivami, polnimi žitne-ga klasja, potem pa je sprejela zemlja tes-lesne ostanke malega, nadotudnega učenca. Bodi mu lahka zemljica!

Dr. Anton Hrovat

ordinarij bolnice križniškega reda
v Ormožu,
ne ordinira
od 4. VIII. do 25. VIII.

* Kriza lastnikov motornih jadrnic. V Splitu so zborovali lastniki motornih jadr-nic ter ugotovili, da jim preti najhujša sti-ska, ker tujci prevzemajo vse prevozne po-sle. Zaradi sankcij so lastniki naših jadrnic izgubili poslovne zveze z italijanskimi pri-stanišči in ni upanja, da jih bodo mogli ob-noviti. Tudi izvoz v Grčijo jim je izrgnan iz rok, ker grški lastniki parnikov in jadr-nice sami vozijo les v Grčijo in si polagoma prilastujejo tudi izvoza za Palestino. Ugo-tovljeno je, da se od 700.000 kubnih me-trov lesa, ki se povprečno na leto izvozi iz naših pristanišč v Italijo, okrog 70 odstotkov prevaža z italijanskimi ladjami.

* Smrt najstarejše Črnogorke. V Podgorici je umrla Stela Lukačevića, ki je do-segla izredno starost 112 let. Že več mesecev jo je mučila bolezen, duševno čila pa je ostala do zadnjega. Pokojna je bila ma-ti že umrlega Stevana Lukačevića, prvega modernega črnogorskega industrijca, ki je v Podgorici ustanovil veliko podjetje za konzerviranje in izvoz rib. Stevan Lukač-evi-ć je bil dober prijatelj pokojnega kralja Petra I. v svoji ožji domovini pa je igral tudi važno politično vlogo. S svojo podjet-nostjo si je pridobil veliko premoženje, ki pa je med avstrijsko okupacijo propadlo. Njegova mati je umrla v veliki boli. Na zadnji poti so jo spremljale velike množice prebivalcev Podgorice in okolice.

CLIO

Šumeča limonada

v tabletah po 50 p.
izvrstna
brezalkoholna
osvežujoča pijača.
Dobl se v slaščičar-nah in trg. z meš. blagom.

* Slovensčina, likerji in očetje trapi-sti. Prijatelj lista nas opozarja: Rajhenburški trapi-sti so po strogih pravih svojega re-da sicer precej osorni ljudje, a do simpa-tičnega slovesa v naši javnosti so jim pripomogli znameniti likerji, ki jih razen drugih pomskih dobrot izdelujejo nj-hovi bratji v samostanski ekonomiji. Ra-zen v Jugoslaviji so njihove dobre, sladke pijače deležne brzokone precejšnjega odje-ma tudi onstran državnih meja. Zaradi tega bo razumljivo, da morajo steklenice s trapi-stovskimi likerji nositi tudi napise v kakšnem svetovnem jeziku, z ničemer pa ni v skladu, da se pri tem na povsem ne dopusten način pačijo domače zemljepi-sna imena, pa naj bodo steklenice namenjene že domačemu ali pa tujemu trgu. Tako nosijo etikete pri eni vrsti trapi-stovskih likerjev naslednji napis: »Grande Liqueur des Trappistes de Reichenburg, Steier-marke«. Rajhenburški samostan je sicer francoskega porekla, a od očetov trapi-stov bomo vendarle pričakovali toliko lo-jalne spoznavnosti, da bodo te etikete — saj brzokone nimajo več predvojnega zaloge — spravili iz prometa.

* Z beograjsko ginekološko afero se ba-vi zdaj sodišče. Policija je takoj zaključila preiskavo o nedopustnih ordinacijah dr. Stojanovića, kakor hitro je sestavila obšir-nen seznam njegovih pacientk. Največ pa-cientk je seveda iz Beograda, a tudi iz drugih krajev je imel dr. Stojanović mno-go obiskov. Med njegovimi pacientkami so hčerke in žene iz uglednih beograjskih rod-bin in, kakor hitro je prišla afera v jav-nost, policijski uradniki niso imeli več mi-ru pred intervencijami sorodnikov in za-ščitnikov prizadetih dam. Slišali so nešteto prošnje, naj bi zaradi ugleda in obzirnosti do drugih ostala prikrita imena žena in deklet, ki so se zatekale k dr. Stojanoviću. Na policijski so bili veseli, ko so lahko vsem posredovalcem odgovorili, da nimajo več posla s to zadevo, ker je že izročena so-dišču. Dr. Stojanović bo spravljen na zato-žnik klop, kakor kaže, kakih 50 Beograj-čank. Nekatero so zalotili po beležkah, ki so jih našli v ordinaciji zaprtega zdravni-ka, so pa tudi take, ki bodo imele po pre-stanih bolečinah še neljube opravke s so-diščem samo zaradi tega, ker so bili prija-telji in sorodniki za nje preveč v skrbih in so jih pri svojih intervencijah nehote iz-dali. Ko so dr. Stojanovića policijski agenti vodili na sodišče, je bilo v spreduvo več žena, proti katerim je policija zbrala ob-toženi material. Dr. Stojanovića so na so-dišču pridržali v zaporu, ženske pa so iz-pustili do razprave.

* Krvav pretep zaradi popačene njive. V vasi Dobrinji blizu Banjaluke je prišlo do krvavega obračuna dveh kmečkih družin zaradi popačene njive. Kmet Savić je očit-al sosedu Djakoviću, da so mu njegovi pastirji popasli njivo. Med prepripi so se zbrali člani obeh družin in prepripi se je kmalu izpremenil v krvavo bitko, v katero so posegli še nekateri vaščani, da bi po-magali enemu ali drugemu, ali da bi mi-rili. Konec bitke je bil ta, da je obležalo na bojišču 6 ranjencev. Dva sta tako hudo poškodovana, da je njuno življenje v veliki nevarnosti.

* Sklep šolskega leta in stenografsko tekmovalje na privatni trgovski šoli Christoforov učnem zavodu v Ljubljani, Dombranska cesta 15. Pretekli ponedel-jek 13. t. m. je ravnateljstvo zavoda pri-redilo v šolskih prostorih ob sklepu šol-skega leta javno stenografsko tekmo, ki jo je vodila ga. Ivanka Robidova. K tek-movanju so bili pripuščeni oni dija-ki(-inje), ki so imeli v stenografiji letno oceno odlično ali vsaj prav dobro. Tema diktata je bil Ivana Tavčarja »Med gora-mi«. Diktiralo se je pet minut z brzino 200 zlogov v minuti. Hitro in perfektno delo mladih stenografov (fk) je vse pri-sotne presenetilo. Ta javna prireditve ka-že nadvse razveseljiv napredek na področ-ju slovenske stenografije, za kar gre vse

priznanje gospe Ivanki Robidovi, ki do-seže v enem šolskem letu tako popolne uspehe. Izzmed tekmovalk so bile po redu najboljše: gdc. Pogeljskova Zora iz Ljub-ljane, gdc. Cvarova Marija iz Ribnice, gdc. Petričeva Nada iz Trnovca pri Lj-ski Bistrici (Italija), gdc. Luštrekova Marija iz Ljubljane, gdc. Delejeva Marta iz Gorenje pri Šmartnem ob Paki. Prvim trem najboljšim stenografkam je ravnat-elj iskreno čestitil in jih obdaril s spo-minskim knjižnim darilom. Redni dnevni enoletni trgovski tečaj je v letošnjem šolskem letu obkovalo 119 dijakov(-inj). K zaključnim izpitom, ki so se vršili pred izpraševalno komisijo skozi 14 dni, se je javilo 115 kandidatov (-tk). Izzdelal je 101 učenec(-nka), 14 pa jih je bilo odklonjenih na jesenski rok. Najboljši uspeh je dosegel g. Zuntar Anton iz Re-čice ob Savinji, ki je dobil v vseh predme-tih odlično oceno. Zaključni izpiti so po-kazali nadvse razveseljiv rezultat. Zavod je letos zaključil svoje 33 šolske leto na slovesen način s sv. mašo in lepim govo-rom ravnatelja g. Josipa Christofa. Na večer pred šolskim sklepom so dijaški(-nje) priredili poslovljni večer, na katerem je nastopil šolski pevski zbor. Takoj ob sklepu leta ima že nad eno tretjino dija-kov(-inj) zagotovljene službe in so jih ne-kateri že nastopili.

* Podjetja, ki potrebujejo pisarniške me-ši, naj se blagovito obrniti na ravnatel-stvo Legatovega enoletnega trgovskega te-čaja v Mariboru, Vrazova ulica 4, ki lahko priporoča pridne in marljive absolvente in absolventke.

* Vojska pojasnila o katerikoli zadevi dobite za malenkostno plačilo pri Peru Fran-cu, kapetanu v p. Ljubljana, Maistrova ul. 14. Priložiti je za odgovor znamko za 3 Din.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Eno srce — ena radenska

Iz Ljubljane

u. Zlata poroka v mestni uboščni. Vče-raj dopoldne je bila v mestni uboščni so-jevrstna slovesnost. G. Matevž Škerlj, kise je rodil l. 1800, v Begunjah pri Rakeku, in njegova žena Ana, rojena l. 1858, v Strani-čah pri Konjicah, sta praznovala zlato po-roko. Cerkvene obrede je opravil šentpetr-ski župnik g. Petrič, domače slavlje pa so praznovali v mestnem zavetišču. Zlatoporo-čence je dolgo vrsto let služboval kot lesni manipulant pri knezu Windischgrätzu na Poljanah in drugod, imela sta 14 otrok, od katerih živita še dve hčerki, ena poročena v Ljubljani (Jankovič), druga pa v Trbov-ljah (Goršek), in pa sin, ki biva kot vojni invalid v Nemčiji. Za priči sta bila jubila-ntoma mestni fizik dr. Mavrič Rus ter nadzornik trošarinskega urada in upravitelj zavetišča Jože Langus, mestnega župana pa je zastopal magistratni svetnik Heribert Svetel.

u. 25letnica mature v Gorici. Na go-rjski gimnaziji je maturiralo 1911. leta 17 Slovencev. Od teh žive danes v Jugo-slaviji: profesor Ivančič Adolf, poštni uradnik Kenda Milovan, univ. profesor dr. Kos Milko, šef železniške postaje Ko-sovel Maks, bančni uradnik Mrak Ciril, veter. svetnik Pahor Filip, p. sekretar banske uprave Pečenko Silvan, zdravnik dr. Stiličig Konrad, banov. zdravnik dr. Šinkovic Ludvig, sreski podnačelnik dr. Tomšič Josip, župnik Trdan Herman, sod-nik Velušček Vladimir, odvetnik dr. Vovk Viktor in banov. rač. uradnik Zega An-drej. Zanimivo je, da je ostal od vseh Slovencev maturantov en sam v Italiji, pa še tega niso pustili doma na Gorjskem, marveč so ga prestavili kot državnega uradnika v srednjo Italijo. Umrla sta me-dicinec Simčič Ivan in župnik Ljkar Jo-sip. Ob 25letnici mature so se pretekli teden zbrali v Ljubljani vsi v Jugoslaviji živeči sošolci razen enega. Bil je lep, pri-srčen prijateljski sestanek ob spominih na prekrasna gorjska študentska leta.

u. Veselo žegnanje pri sv. Jakobu. V šentjakobski fari se pripravljajo na veselo žegnanjsko rajanje. Veselo bo povesod, fara je založena z vsemi dobrotami, najbolj živahno bo pa na sejm na Dolenjski cesti, na ene-natem vrtu pri Marenčetu. Tamkaj bo od 17. dalje koncert vojaške godbe. Danes in jutri v ponedeljek bo žegnanje tudi pri sv. Jakobu ob Savi, kamor ob tej priliki pohiti na stotine ljubljancov, ki še vedno spoštu-jejo stare tradicije. Ker je tam gostoljubje doma, se razlegne žegnanje na dva dneva.

u. Na naslov železniške direkcije. Ka-kor vsako poletje, so tudi letos v toplih dneh prišli v vozni red kopalski vlaki, a bi bilo na vsak način dobro, če bi jim železniška uprava posvetila nekaj več skrb-ne pozornosti, saj se potniki ne morejo zadovoljiti, da bodo zaradi znižane vzol-ne — tj vlaki se brez dvoma prav lepo rentirajo — prikrajšani ob najprimernej-ših zahtevah, ki jih potujoče občinstvo stavlja na upravo. Vozovi tega vlaka od-hajajo včasih iz Ljubljane tako neodšče-ni in zanemarljivi, da klopki kratkoma-lo niso za uporabo. Zaradi ne vemo kakšne štednje je tudi prodaja voznih listkov na glavni postaji urejena tako, da je po navadi odprta ena sama bagajna, čeprav se sa-mo ob sebi razume, da prav na kopalski vlak prihajajo ljudje šele v zadnjem tre-nutku, ker odhaja ob uri, ko je čas naj-bolj tesno omerjen. Prosimo, da se ne-dostaki v interesu potnikov in železnice čimprej odpravijo.

u. Olimpijski film v kinu Slogi. Vee špor-tnike in tiste, ki nameravajo v prihodnjih dneh potovati v Berlin, da si ogledajo le-tošnje olimpiado, opozarjamo na prekrasni film »Olimpijski zvon vabje v kinu Slogi. Ta film daje gledalcu lep, nazoren pregled dosedanjih olimpiad ter mu predčuje vse ogromne priprave Berlina in celotne Nem-čije za letošnje veliko mednarodno športno prireditve v Berlinu. Film bo le kratko do-bo na sporedu, zaradi česar pripravljamo, da si ga občinstvo danes in jutri ogleda v kinu Slogi.

u. Avtomobilski izleti: Od 3. do 7. av-gusta na Dunaju, 3. do 11. avgusta v Ber-linu, 7. do 9. avgusta na Groesglockner, 22. do 26. avgusta na vseh jezera Salzkammer-gusta. Prijave: Slon, tel. 26-45.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški, telefon 33-87

ANNY ONDRA

v veseloigri

Donogoo Tonka

Veselite! Smeh! Zabava!

Predstave v nedeljo ob 5, 7 in 9, pome-nedeljek ob pol 9 uri.

V torek: JOSEF SCHMIED
ZVOKI MLADOSTI

u. Praznik ljubljanskih avtotaksijev. Vče-raj, na god sv. Krištofa, je Združenje ljub-ljanskih avtotaksijev priredilo na čast svo-jemu patronu in zaščitniku lepo proslavo, združeno s cerkveno slovesnostjo v cerkvi sv. Krištofa. Malo pred 9. uro so taksijsi z vseh svojih stoječ (na Aleksandrovi cesti, pred glavnim kolodvorom, bolnišnico, magi-stratom, Kazino in Unionom) pod vodstvom predsednika združenja g. Karla Jeršina za-peljali po Tyrševi cesti do cerkve. Po maši je imel župnik pater Zakrajšek primeren nagovor, nakar je skupno blagoslovil nad 70 zbranih avtomobilov. S to svečanostjo so ljubljanski avtotaksijsi hkratu proslavili 25-letnico svojega obstanja, zakaj 11. julija 1911 se je v dolgi vrsti fijkarskih voz po-javil pred hotelom Slonom prvi občinski namenjeni avtomobil, katerega lastnik je bil g. Pavle Stele. Danes obratujejo v Ljubljani le še trije, štirje fijkarji, medtem ko im-a-mo okrog 50 avtotaksijev.

u. Narodne noše v Crkveni leio! Ljubljan-ski krajevni odbor Jadranske straže vabi na-rodne noše na izlet z avtobusom v Crkveni-leio. Tamošnji krajevni odbor priredi 9. avgusta dan JS, ki bo velika manifestacija pomor-sko-narodne zavesti. Obeta se zanimiv pro-gram z raznimi športnimi in drugimi pri-re-ditvami. Odhod iz Ljubljane z avtobusom v soboto 8. avgusta popoldne, povratek v Ljub-ljano v nedeljo pred 24. uro. Cena vožnje v Crkveni leio in nazaj 100 Din. Obvezne pri-jave najkasneje do 29. t. m. pri k. o. JS Tyrševa 1-IV. Točen čas odhoda se bo javil, Udeleženci v civilnih oblekah dobrodošli.

Advokat

Dr. Drago MARUŠIČ,

Je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani,

Miklošičeva cesta 13-L

Telefon 37-29.

ZOBOZDRAVNIK—SPECIALIST

Dr. Egon Bassin

Gledališka 4 (nasproti opere)

ne ordinira do 16. avgusta.

DR. STACUL

od 28. VII. do 13. avgusta
ne ordinira.

u. Skupina bojnikov Ljubljana-Sv. Pa-ter vabi člane, da se udeležijo pogreba čla-na in odbornika Venceslava Kubelka. Po-greb bo v nedeljo 26. t. m. ob 17. iz mrtva-ske veže splošne bolnišnice.

u. Počitniška kolonija podmladka Rdečega križa na Vrškem prosi starše, da pridejo po svoje sinove v ponedeljek 27. t. m. ob 19. pred pisarno Rdečega križa (palača De-lavske zbornice v Ljubljani).

u. Kolonija dečkov KJS iz Kraljevice se vrne v Ljubljano v petek 31. t. m. ob 18.31. Starši so vabljeni, da pridejo pravčasno po svoje otroke. Kolonija deklek odpotuje iz Ljubljane v torek 4. avgusta ob pol 18.

u. Knjigovodstvene in računske stroje popravljajo strokovno in poceni Boris V. Si-mandl, Ljubljana, Kolodvorska 11, tel. 34-37.

u. Zaradi nepredvidenih zaprek se po-krajnska konferenca delegatov akcijskih mirovnih odborov v ponedeljek 27. t. m. ne bo vršila. Akcijski mladinski mirovni odbor za Zenevo.

u. Avtomobilisti žanjejo žrtve. Kakor je videti, manjših karambolov in avtomobil-skih nezgod kar noče biti ne konca ne kraja. Včeraj so pripeljali na kirurški od-delek 34-letnega sprevednika državnih železnic Janeza Zervaja iz Verovškove ulice, ki ga je blizu Gasliškega doma na Celov-ski cesti podrl neznan avtomobilist in ga precej poškodoval po glavi.

u. Za davkoplačevalce. Pred davčnim ob-dorom se bodo v avgustu obravnavali pred-logi davčne uprave za mesec. Vrstni red: 10. avgusta ob pol 9. informacije pisar-ne, realitetni in drugi posredovalci, javne agencije, provizijska zastopstva; 10. avgusta ob 10. mekarni, vrtnarji, cvetličarna, tra-fike; 11. avg. ob pol 9. branjarije, trgovci-ne usjem, čevlji in čevljarstvi potreb-ščinami; 12. avg. ob pol 9. trgovine z meša-nim blagom, špeccerji; 13. avg. ob pol 9. trgovine z dež. pridelki, semen, kramari-je, trgovine s stroji in vozili, trgovinske agencije.

u. Društvo »Sofac« v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je smrt ugrabila Borisa, ejna našega člana in bivšega odbornika g. Toneta Tomažiča. Tovariši, naša dolžnost je, da se polnoštevilo udeležimo pogreba, ki bo v ponedeljek ob 18. iz Leonida na po-kopališče k Sv. Križu. Hudo prizadeti staršem naše odkritosrčno sožalje!

u. Zanimiv izum za kopalec. Vilko Vel-damon iz Petrinje je izumil kopalni ko-stum, ki onemogoča utopitev, ker lahko kopalec s tem kopalnim kostumom celo sedi na vodi. Veldamon bo demonstriral svoj izum, ki je že patentiran, danes po-poldne v kopališču »Iliriji« ob priliki pla-valne tekme med francoskim in jugosloven-skim olimpijskim teamom.

KINO IDEAL

PRVIC V LJUBLJANI!

Robert Montgomery, Maureen O' Sul-livan v filmu

Tri mesece v raju

Mojstrsko delo slovitega režiserja W. S. van DYKE.

Danes ob 15, 17, 19. in 21.15 uri

Kurja ošesa, trdo kožo in zarašle nohte vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjsko zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obliscite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.-

Ljubljana, Selenburgova 7.

u. »Martina Lutra« so identificirali. Na poročila in fotografije, ki so jih včeraj objavili ljubljanski dnevniki o aretaciji zagnanega mladega mušca v Poljanski dolini, so iz šentlarijske občine sporočili naši policijski uradi, da neznanka poznajo. Gre za komaj 25letnega posestnika sina Antona Tomine iz Prigovine pri Horjulu, ki je duševno omejen in trpi od fiksne ideje, da zanj nikjer pod nebom ni obznanja. V zvezi s to fiksno idejo se je tudi sam krstil za Martina Lutro, s čimer je — v skladu s preprosto slovensko ljudsko predstavo o verskem odpadniku — hotel poudariti svoje nagnanosti. Pred dobrim tednom so ga bili orožniki zajeli v St. Vidu in ga odpeljali v domačo občino, a kakor je videti, je fant že po nekaj dnevih vnovič pobegnil. Iz Ljubljane po nesrečni krivi Martin Lutro spet poroča v lepo horjulsko okolico, dokler ga ne bo klic njegovega bednega srca vnovič napotil v široki svet.

Iz Maribora

a. Druga obletnica smrti generala Maistra, velikega narodnega junaka, ki je pripadajoč s svojo odločnostjo Maribor k Jugoslaviji, je danes. Njegov spomin bo danes ob 8. v frančiškanski cerkvi počastila spominna služba božja, katero je naročila Zveza Maistrovih borec. Narodno zavedni Mariborčani pa bodo danes pohitili na njegov grob, da v globoki pieteti počastijo njegov spomin.

a. Tragično umrlega posestnika in mešarja Franca Smodeja so v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti na radvanjsko pokopališče njegovi prijatelji in znanci. S prisrčnimi besedami so se od rajnega poslovili primarij dr. Drnovčič, bivši občinski odbornik Potočnik, v imenu Pošte pa Markovič. Radvanjski pevci so zapeli žalostinke, godbeniki pa zasvirali žalne skladbe.

a. Lepega sprejema so bili deležni v četrtlet srednješolci, ki so pod vodstvom g. prof. Gruntarja prepotovali na kolesih vso češkoslovaško republiko. Vsi so navdušeni zaradi prisrčnega sprejema, ki so ga bili deležni povsod v CSR.

a. Deputacija pojde v Ljubljano. V zvezi z načrtom preureditve Kralja Petra trga se je zadeva obravnavala predvčerajšnjim na seji mestnega upravnega odbora in gradbenega odbora in se je sklenilo, da se odpošlje prihodnji teden v Ljubljano posebna deputacija, ki naj pri banki upravi tolažni želje prebivalstva, da se cestniški razširi od 7 na 10 metrov, da se dovoli postajanje vozil pred hišami na navedenem trgu in da se železna ograja na obeh straneh mesta ob vogalih proti trafikam, odnosno stranski podere in primerno zaokroži.

a. Maturantke zasebnega ženskega učiteljskega iz 1. 1906 se enidejo v nedeljo 2. avg. zvečer ob 19. pri Zamoreu v Mariboru. Marica Fürst-Ros.

Specijalist za notranje bolezni dr. Milko BEDJANIČ

je otvoril privatno prakso
ter ordinira redno dnevno od 13.—15. ure,
ob nedeljah in praznikih od 9.—11. ure,
v Trubarjevi ul. 11. — Telefon 29-11.
Roentgen. Zdravljenje s kratkimi valovi.

a. Razstava protiplinske obrambe. Posebna privlačnost jubilejnega Mariborskega tedna, ki bo v času od 1. do 9. avgusta, bo gotovo velika in nad vse zanimiva razstava protiplinske obrambe, ki jo priredi tukajšnji odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka. Razstava bo v zvezi s proslavo 65-letnice mariborske gasilske čete. Impozantna razstava, ki je v današnjih časih tudi zelo aktualna, bo v prostorih Uniona, ki so letos priključeni razstavišču Mariborskega tedna. V teh prostorih bo tudi velika gasilska razstava jadrane skupine mariborskega Aerokluba, kar bo vse tvorilo zaključno skupino. Na razstavi protiplinske obrambe, ki bo nedvomno ena najzanimivejših prireditvev letošnjega Mariborskega tedna, bo provizorično sklonišče ter vsa ostala zaščitna sredstva, ki služijo obrambi proti plinom. Na razstavi se bo predvajal tudi film protiplinske obrambe, ki ga je izdelal higienski zavod v Zagrebu. Film, ki bo trajal eno uro, bo pokazal napad sovražnih letal ter vsa obrambna sredstva aktivne in pasivne obrambe. Vsebinsko in prizore bodo tolažili strokovnjaki s predavanji.

a. Nabori. Dne 4. do 8. avgusta bodo za v Maribor pristojne vojaške obveznike, rojene leta 1909, do 8. avgusta 1916, nabori v Gambirnovi dvorani, Gregorčičeva 29, vsakokrat z začetkom ob 7. zjutraj.

a. Šah na Mariborskem tednu. Mariborski šahisti priredijo v okviru V. mariborskega tedna mednarodno šahovsko tekmo Gradec-Maribor na dvestajih deskah. Tekma bo 9. avgusta v spodnji dvorani Kazine od 9. do 13. in od 14.30 do 16.30. Mariborski šahisti bodo imeli v graškem mestu zelo močnega nasprotnika. Moštvo iz Gradače postavljajo Landes-schachverband für Steiermark, v katerem je samo iz Gradače članjenih devet klubov. Na prvi deski graškega moštva bo igral najbrže Kraussnig, član avstrijske

olimpijske ekipe. Igrali bodo nadalje tudi Berghoffer, Schenkirz, Polzer, Winkler, Seidl, Fink, Wesener, Müller, Sedlmayr, ki so najboljši šahisti Avstrije. Tudi Maribor bo postavil svoje najmočnejše moštvo, le žal brez dr. Lippeja, ki je pri vojaki in Lešnika, ki je na nacionalnem šahovskem turnirju v Zemunu. Mariborski šah bodo zastopali profesor Stupan, Ostanek, Končič, Kukovec, Bien in Lopkov od MŠK, Babič, Fischer, Albanež in Golež od šahovske sekcije SK Zvezničarja. Lukež, Kuster in Gobec od šahovske sekcije UJNZB in Koblar od SK Slavije. Za to šahovsko prireditev bodo izkušali pridobiti veleojstra Pirca in znana matadorja sodnika Kramarja in Poljanca iz Ljutomerja.

a. Mezdno gibanje v mizaški stroki. Te dni so se vsrli pogajanja med mariborskimi mizarstvi in organizacijo lesnih delavcev. Gre za domninanje kolektivne pogodbe in zboljšanje socialnega stanja mizarstevskih službenikov. Pogajanja še niso zaključena in se bodo 28. t. m. nadaljevala.

a. Stern in Kolar imata tudi slovenščinski umor na vesti. V zvezi s skrivnostnim umorom v Voličini, katerega žrtev je postal posestnik Kočkova, je bil vrlovo osumljen tudi neki prejšnji hlapec pokojne Kočkove, ki je dokazal alibi. Včeraj pa se je doznalo, da je nekdašnja videla tiste dni v tamošnji bližini Kolarja in Sterna, ki sta bila menda namenjena na mejo. Zda se čujejo mnenja, da bi bila mogla Stern in Kolar imeti tudi ta grozni roparski umor v Voličini na svoji vesti.

a. Požar je uničil posestnika Jožetu Partu na Muti gospodarsko poslopje z vsem inventarjem.

a. Ceneno meso. Jutri v ponedeljek 27. t. m. se bo prodalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 200 kg govedine po 4 Din, in sicer na osebo do 2 kg.

OBISČITE od 1. do 9. avgusta 1936.

JUBILEJNI
5. mariborski teden

POD POKROVITELJSTVOM

NJ. KR. VIS. KRALJEVIČA ANDREJA

(50% popusta na železnice od 30. julija do 11. avg. 1936)

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija, Tekstil, Obrt, Trgovina, Kmetijska razstava, Pokušanje vin, Velika gasilska razstava in gasilski kongres, Jadrano in moštvo letalstvo, Protiplinska obramba, Platištna razstava in boba znamk, Zgodovina, Umetnost, Socialno skrbstvo, Tujski promet, Zena v obrti, Modna revija, Akvaristična, Kuncerejska razstava, Golobarska razstava, Kongresi, Koncerti, Sport, Veselilni park na razstavišču.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji... Zeleno, romantično Pohorje... Gostoljubni, lepi Maribor...

VAS VABIJO!

Iz Celja

a. 80-letnica ugledne celjske Slovenke. Danes praznuje ga Ana Perčeva, vdova po tajniku bivše celjske okoliške občine g. Percu in mati bančnega uradnika g. Stanka Perca v Celju, 80-letnico rojstva in ob enem tudi svoj god. Jubilarntka biva v Celju že od leta 1889, in je ena izmed redkih še živčih starih Celjank, ki so preživele velik del nacionalnih borb v Celju v desetletjih pred vojno. Ga. Perčeva izhaja iz ugledne, v nekdanjih borbenih časih znane narodne rodbine Kandričeve v Ormožu, ki je bila v tistih časih središče ormoškega narodnega življenja. Slavljenko dičijo odlična narodna zavest, kretnit značaj in zlato srce. Pred vojno je bila skrbna gospodinja in dobrotnica mnogim slovenskim dijakom, ki se je iz one dobe še vsi hvaležno spominjamo. Spoštovani gospe prisrčno čestitamo k lepemu življenjskemu jubileju in ji želimo, da bi ji usoda naklonila srečo in zadovoljstvo tja do skrajnih mej človeškega življenja.

a. Imenovanje. Z dekretom banske uprave dravske banovine je g. Bogomir Zdošek, upravitelj strokovne nadaljevalne šole v Celju, imenovan za predsednika izpitne komisije pri Združenju krojačev in krojačice v Celju za dobo treh let.

a. Otroci pod vozom. V sredo je neki voznik povozil 14 mesecev staro Božo Lupšeto, hčerko strojnika v tvornici pletenin na Polzeli. Deklica je dobila hude poškodbe na glavi, čelu in po vsem telesu. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

a. V celjski bolnišnici je umrla 61-letna mestna uboga Genovefa Dobovčičnikova iz Celja.

a. Obnovite srečke razredne loterije za glavno žrebanje takoj v podružnici »Jutra« v Celju.

a. Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 velfilm »Sužnji zlata« in zvočni tednik. Ad iz Ljubljane

Z Jesenic

a. Zvočni kino Radjo bo predvajal danes ob pol 9. zvečer (ob 3. pop. samo ob slabem vremenu) velfilm »Shirley Temple kot mala gospodična« z najmanjšo igralko sveta Templejevo v glavni vlogi. Dodatki običajni. Sledi »Eva«.

Iz Tržiča

a. Kino bo predvajal danes sijajno velpereto »Cigan baron«.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Srečke državne razredne loterije petega razreda tekočega 32. kola

so našim igralcem že na razpolago.

Žrebanje se bo vršilo od 7. do 31. avgusta t. l., in sicer vsak dan razen nedelj. Izžrebanih bo dnevno 2000 dobitkov. Ker je to zadnji in na dobitkih

najbogatejši razred,

samo si preskrbeli še nekaj srečk, da bomo lahko ustreli tudi onim, ki v tem kolu še niso igrali, a se žele udeležiti igre v petem razredu.

Srečk je le omejeno število na razpolago in je v korist vsakemu, ki si jih želi nabaviti, da stori to čimprej, ker jih kasneje ne bomo mogli več preskrbeti.

Vse izžrebane številke naših igralcev, kakor tudi vse večje dobitke, bomo dnevno objavljali v časopisu.

ZADRUŽNA HRANILNICA — Ljubljana, Sv. Petra c. 19.
reg. pos. in gosp. zadr. z o. z.

Iz Zasavja v Savinjsko dolino

Čez Mrzlico smo jo mahnili — Ob 40 letnici smrti žalskega planinarja Hausenbichlerja

Tega pa že ne! V teh pasjih dneh v zasavski klanci! Tako čujem godnjati tega ali onega. Pa se da tudi vročinski nadlogam odpomoči, kakor smo si pomagali mi. Za smoter smo si izbrali Mrzlico, ki je med najvišjimi vršci na levem savskem bregu in je s svojimi 1119 m le za 100 m nižja od zasavske Triglavca očka Kuma. Odpotovali smo šele s popoldanskim vlakom do Trbovelj odkoder je udobna, kake tri ure dolga pot do Mrzlice. Prav toliko je do Mrzlice tudi iz sosednjega Hrastnika.

Iz doline črnega diamanta držijo dobro merikana pota, sprva skozi gozdove mimo Sv. Marka in Sv. Katarine, zadnji del pa je položen po prelepih košenilcih in travnikih. Mimo lovsko koč, ki jo uporabljajo trboveljski in drugi zasavski, pa tudi ljubljanski nimrodi za skrivališče pred zajci in divjimi petelinji, se zvišuje po poslednjih serpentinih in dospel na zajetno planoto izza sence starodavnih bukev kuka zvedavo v svet nova, pred pelimi leti otvorena planinska koč, last vnetih trboveljske podružnice SPD. Tik pod kočjo pa čepi skromna kajza, ki je pred desetletji pričala o veliki planinski podjetnosti. Zlatčano in drugih Savinjanov. Zda se uporablja ta starodavna Hausenbichlerjeva koč za le za drvarnico in shrambo, prej pa je kot ena izmed prvih planinskih koč nudila tisočim obiskovalcem Mrzlice krov, ležišče in ognjišče.

Neopaženo v javnosti je minila letos 40-letnica smrti velikega savinjskega rodoljuba, gospodarstvenika in organizatorja, žalskega župana Janeza Hausenbichlerja: čez dve leti pa bo poteklo 100 let, kar se je rodil vrli Zlatčan v nemški imenici a s slovenskim srcem. Župan Hausenbichler je bil navdušen planinar že pred 50 leti, to je takrat, ko je večina naroda zrla z nasmeškom na planinarje. Turistika se jim je zdela neumnost in znanih treh stihih:

Gora ni nora,
le tisti je nor,
ki gre gor...

Savinjski turist Hausenbichler pa se ni menil za prezirljive poglede in zbadljivke. Mnogi prijatelji Mrzlice, ki danes prav Zalcu in vse doline prekrasno kulisarijo, je rasla in se širila in kmalu je zrasla na njej skromna koč, posvečena županu Janezu Hausenbichlerju.

Starejši rod v dolini še danes prav rad kramlji o tistih prijetnih dneh planinske romantike in se veselo muza ob spominu na godnjake, ki so krstili kočjo na Mrzlici za »štalo žalskih oslov«.

Trboveljski planinarji z mladim Toneom Begom na čelu (v planinarskih vrstah ga poznamo z domačim pridevkom Gamzova kost) pa so pol stoletja kasneje v svojem novem udobnem domu posvetili spominu prvega propagatorja Mrzlice poseben »stibelc«. S stene v tej sobici se smehljajo Janez Hausenbichler ves zadovoljen, da ima romantična Mrzlica toliko častilcev. Z razgledne točke le nekaj metrov nad mrzličko koč, kjer je postavljena na tudi lesena piramida, je točko paše za zglede oči kakor melokije. Mi smo jo uživali dvakrat.

Proti večeru so bili višji kraji še v svetlobnem objemu, Zasavsko in Savinjsko dolino pa je že objemal somrak. Tedaj so se začele vžigati v dolinah prve lučke. Iz za Gore Oljke se je vil srebrni pas, po tegnjem tja proti Celju: Savinja vsa obdana z romantiko.

Naslednje jutro pa smo zrl v ožarjeno naravo... Kdo bi našteval, kam vse je z Mrzlice razgled, ko stojš pri razgledniku in uživaš božanski mir matere narave.

Nato smo se poslovili od gostoljubne planinske koč, kjer je zelo ljubezna postrežba. Velja zapisati, da je pred nekaj meseci na ta najvišji vrh med Savinjsko dolino in Zasavjem prinesla hudomušna škorklja fantička Marjančka, ki je danes že črnolas junaček z velikimi očmi in rdečimi ličkami, kar kaže, da mu je zrak na Mrzlici zelo všeč.

Za sesto v naročje Stajercer ne boš v zadregi. Napotíš se lahko proti Laškemu, Celju, Zalcu in še na mnoge druge strani. Mi smo se odločili za pot v St. Pavel pri Prebodu.

Trboveljčani, ki imajo zdaj Mrzlico v svojih rokah, so pa, kakor kaže, lokalni patrijarhi in menda ne privoščijo tudi Stpavčanom Mrzlice. Na razkrižju proti Savinjanom smo zaman iskali kaj župnega napisa, pa tudi rdečih pik zmanjka kdaj pa kdaj... Naj se pobrigajo odločni činitelji, da ne bo zamer in godrnjanj! Sicer pa je pot speljana lepo preko travnikov in skozi gozdove. Ze sredi poti te pozdravljajo prvi hmeljniki. Po dveh pihih urah dospel na glavno vozno pot, ki je speljana s Trbovelj proti St. Pavlu. Še kake pol ure udarjaj po trdi cesti, pa prideš v St. Pavel, ki kaže lep napredek in obilno gradbeno podjetnost z mnogimi novozgrajenimi hišami. V polni vročini si želiš osvežila in zato planemo brž v prijetno in udobno kopališče, ki ga je zgradila podjetna trgovka in veleposelstnica gđ. Nada Cvenkličeva, nečakinja in naslednica pokojnega uglednega Savinjanca Zanierja. Dokazala je, da pri vabiš ležovišče le, če jim nudiš udobnost in razvedrilo. Zanierjevo kopališče je zgrajeno v krasnem, naravnem parku. Bazen je ograjen s piloti in ima poseben oddelek za neplavalce, pa tudi za športno plavanje in skakače. Seveda najde tu obilo razvedrila staro in mlado, saj imaš na razpolago ležalnice, tenis, gugalnice, ping pong in še to in ono.

Gostje so iz Ljubljane, Zagreba in Beograda in drugih krajev. Celo nekaj inozemcev se je prišlo semkaj krepiti.

Vrt v Zanierjevem pensionu kaže dober okus vrtnarja. Sredi negovanih gredic smo se ob malem vodometu in v senci košatega drevoja krepko podprli za nadaljnjo pot. Iz St. Pavla si lahko prihraniš mračno gazenje po glavni cesti in sedeš rajši v avtobus, ki te popelje k vsakemu vaku v St. Peter v Savinjski dolini najbližje železniško postajo. Krepko nas je nato vlek lukamatija iz doline, ki ji dajejo hmeljniki značilno lice, v poslednjem času pa postaja tudi priljubljeno pribežališče izletnikov in letoviščarjev.

Sokolsko slavlje v Semiču

Svoj srebrni jubilej bo društvo proslavilo z otvoritvijo doma kralja Aleksandra

Bilo je maja 1911, ko sta zdaj že pokojna br. Kaftan in br. Sever sklicala na Slezinarjevem vrtu v Semiču sestanek mladih fanlov. Udeležba je bila za tedanje čase precejšnja. Po lepem govoru br. Kaftana, ki je pojasnil pomen in smotre sokolskega dela, se je vpisalo v Sokola 16 mladih fanlov polnih volje za delo in vse ono lepo, kar v sebi združuje Sokolstvo. Od teh fanlov so danes živi le redki: sedanjji župan Ivan Kočvar, Janko Ogulin, Anton Nampelj, Anton Sever, Ivan Golobič in Josip Zure. Ze pri vpisu v Sokola je vsak član vplačal 10 vinarjev, a da bi si mogli nabaviti vsaj najekromnejše telovadno orodje in pričeti z delom, so določili, da bo vsak član vsako nedeljo vplačal v društveno blagajno po 10 vinarjev. Ni minilo dosti časa in že so si mladi fantje omislili drog in bradljo.

V tistih časih je Sokol marsikje še pomnil pohujšanje in javno mnenje je skoraj povsod naperilo svojo ost proti njegovim članom. Tudi semički Sokolom ni bila usoda preveč naklonjena. Ko so po farji zvedeli za ustanovitev novega društva, so zapeljani vseh tih dvignili krič in vik. Nekateri žene so se Sokolov na telovadnem prostoru lotile celo deansko in jih obmetavale s kamenjem in poleni. Sledili so napadi od vseh strani. V borbo je posegel tudi »Domoljub«, ki je napisal, da so se Sokoli na Telovo norčevali iz procesije. Tedanji »Domoljubov« urednik je bil za to laž sicer kaznovan in so Sokoli tako dobili primerno zadoščenje, a je bilo vendar proti njim med ljudi zasejanega že preveč strupa.

Sokolska pota ne poznajo omahljivosti in bojznosti. Vrti Semičani so 29. avgusta 1912 priredili že prvi javni sokolski nastop, ki ga je vodil br. Karlo Fux. Uspel je nadvse lepo, dasi so ga nasprotniki motili na vse mogoče načine. Tedanji semički župan je ob asistenci orožnikov osebno podiral mlaje in slavo loke ter sramotil sokolstvo in njegove ideje, a vendar v svojih zlih namerah ni uspel, ker se je sokolska misel na naši vasi vse bolj širila. Kljub temu, da je početje tedanjega župana obojal celo okrajni glavar g. Domicelj, so v osrednjem odboru SLS začutili velik strah pred tem novim pojavom v Semiču, skušali ga zatreti in dati nasilnemu županu zadoščenje. SLS je svojega dolgoletnega zvestega pristasa, zdaj že pokojnega Ivana Ivančiča s posebnim pismom pozvala, naj nadzoruje delo Sokolov in zlasti društvenih funkcionarjev ter o vsakem pojavu izbrpno poroča. Pošteni in značajni Ivančič, mož je tedaj šel že 65 let, je to pismo, podpisano od Evg. Lampeta, pokazal društvenemu tajniku in mu odločno izjavil, da boriča med brati ne more igrati, hkratu pa je javil svoj izstop iz SLS.

Preganjanje in napadanje semičkih Sokolov v njihovi veri ni omajalo. Še za časa svetovne vojne je društvo tajno delovalo in

je bil 1915 ustanovljen celo tamburaški odsek, ki deluje še danes in velja za enega naših najboljših podeželskih. Br. Razpoinik, ki ga je ustanovil, je danes društveni starosta.

Takoj po svetovni vojni, ki je iz vrst semičkih Sokolov iztrgala osem članov, je bil sklican občni zbor. Zbralo se je 56 povabljenecv, a k društvu je tedaj pristopilo 36 novih članov. Za starosta je bil izvoljen br. Janko Ogulin, ki smo ga že omenili med prvimi člani mladega društva. 1924 je bil za starosta izvoljen br. Judnič, ki pa je že tri leta kasneje podlegel zavratni bolezni, posledice svetovne vojne. Po njegovi smrti je bil za starosta ponovno izvoljen br. Ogulin. Slednji je društvu načeloval do 1930, ko mu je sledil br. Razpoinik, ki vodi društvo še danes.

Ves čas svojega obstoja je društvo prirejalo javne naslope, a tudi dramatične prireditve. Ovine so bile tudi v svobodni državi. Sokolom je bil odpovedan prostor, kjer so telovadili, marsikje pa niso mogli dobiti niti prostora za prirejanje iger in podobnih nastopov. Pojavila se je potreba po lastnem domu, ki naj bi ne bil le središče sokolskega, temveč splošnega kulturnega in nacionalnega udejstvovanja. Potekala so leta borb in naporov, a danes je dom dograjen in čaka na svojo otvoritev, ki bo v nedeljo, 2. avgusta. Dom nosi ime velikega kralja Aleksandra in je to prvi monumentalni spomenik pokojnemu vladarju v Belji Krajini. Pokroviteljstvo nad domom sta prevzela naš belokranjski rojak br. Engelbert Gangl in sestra Makarjeva, soproga metliškega narodnega poslanca in dolgoletnega metliškega sokolskega staroste.

Slavlje se bo pričelo ob 11. dopoldne s sprevedom, ob pol 12. pa bo svečana otvoritev doma, nakar bo elavnostni obed, a popoldne javni nastop z narodno veselico. Ker je prometno ministristvo obiskovalcem semičkega sokolskega slavlja dovolilo polovično vozino na železnice, ki velja za čas od 31. julija do 6. avgusta, so Semičani prepricani, da bodo številni prijatelji Sokolstva in Bele Krajine te dni prihiteli v njihove lepše kraje in prisostvovali skromni, a lepi svečanosti v prvi belokranjski vasi, ki si je zgradila svoj lastni sokoleki dom.

Pri neredni stolici,

napihnjnosti črevesja zaradi zagatenja, odvajaa naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja

FRANZ-JOSEFOVA

naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih.

Ogl. reg. št. br. 15435/35

Največja kilometraža

ob vsakem vremenu in na vsaki cesti z gumami

A. GOREC, D. Z. O. Z.

Palača Ljub. kred. banke

Taborjenje skavtov v litijski džungli

Litija, julija
Džunglo nazivamo pri nas del litijskega polja ob izlivu potoka Reke v Savo. Tam rase visoka trava prav džungelske velikosti. Kraj je izredno sončen, pa ne preveč oddaljen od Litije. Zato so si ga izbrali litijski skavti, ki so organizirani v Stegu krajja Matjaža, za taborišče. V taboru domuje le litijska in okoliška deca. Mladina ima na razpolago več šotorov, v vsakem šotoru imajo elektriko, zvezo med prvo stražo sredi litijskega polja in med dežurnim v šotoru pa vzdržujejo jo telefon. Da so obvarovani pred pekočimi žarki, so si zgradili letos veliko uto iz protja, kjer imajo čez dan potrebno senco. V tem šotoru imajo tudi čitalnico in za lekarno. Mladina se namreč uri tudi v vseh potrebnih veščinah, ki jih zahteva vsakodnevno življenje, med drugim tudi v prvi pomoči v nezagodah.

Mladi litijski Indijanci imajo vse te dni obilo obiskov, ki se vpišejo v spominsko knjigo. V propagando za skavtizem pa obdarujejo posestnika s časopisom, ki ga pišejo, urejajo in tiskajo sami naši mladi.

Prav posebno pestro je v planjeni naselbini zvečer, ko se zbere mladina okrog tabornega ognja. Takrat se odpro zavornice mladih pripovedovalcev, ki uganjajo šale, pripovedujejo storje, vmes pa veselo prepevajo. Število mladih članov v Stegu krajja Matjaža, ki ga vodi Duško Pleničar, lepo narašča, saj je skavtizem močno vzgojno sredstvo in mladina se navaja na skupno prijateljsko življenje in se uči ceniti darove, ki jih nudi vsakomur narava, zrak, solnce in voda. Ko bo zaključen tabor v džungli, pohite mladi skavti na taborjenje izven domačega kraja.

Fini bukov PARKETI

se ugodno dobe v tovarni

Remec & Co, Kamnik

Sokol

Dvojni jubilej Sokola v Gorenji vasi. Preteklo nedeljo je vladalo v Gorenji vasi praznično razpoloženje. Tamošnje sokolsko društvo, ki spada med najpožrtvovalejše ednice, je slavilo dvojni jubilej: 15 letnico ustanovitve društva in 15 letnico otvoritve sokolskega doma.

Slavlje je bilo združeno z lepo uspešnim nastopom. Izbrani program, ki je obsegal 9 točk, je bil viharno odobran od množestvih gostov. Vse priznanje gre načelniku br. Ingliču Matevžu in načelnici s. Slavici Paleček, ki sta s svojo vztrajnostjo pripomogla do tako lepo uspelega nastopa. Ne smemo prezreti tudi staroste br. Maksa Privka, ki je marljivo sokolsko društvo pripeljal na tako dostojno stopnjo. Po javni telovadbi se je vršila veselica s plesom, kjer so se številni posestniki, stari in mladi, marljivo vrteli po taktih valčka in drugih plesov. Zabava je trajala pozno v noč in še tedaj je bilo slovo težko od prijetne sokolske družbe.

USPEŠNA ZDRAVILIŠČA

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

»Okružen si in krivičen. Čeprav se pretaka po Majirinih žilah indijanska kri, je vendar bela ženska. Nič drugače ne čuti kakor tvoji ljudje. V svoji jezi in zagrenenosti pozabljaš, da te je Majira rešila šonjskega noža. Pozabil si, da ti je stregla, ko si bil ranjen. Majira ima srce, in to srce se utegne raztrgati. Pomisli, koliko je že pretrpela. Drugi rodovi jo zasmehujejo in zasramujejo in jo imenujejo bledokožo! A Majira je Velikemu duhu hvaležna za indijansko kri, ki jo uči zvestobe. Belce menjava svojo ljubezen in svoje žene. Indijancu to ni dano.«

»Ne, Majira, motiš se. Nobene druge ženske ni med nama. Toda nesrečen sem, in moje srce je bolno. Ali mar ne vidiš, da se mora vse to nekega dne končati z žalostjo? Ali ne razumeš, da bi bila srečnejša, če bi me pustila oditi? Ako me ljubiš, ne moreš želeči, da bi umrl. Če se ne oženim s teboj, me bodo ubili; če znova pobegnem, me bodo ubili. Vrnj mi prostost.«

»Ne morem! Ne morem!« je vzklila. »Mnogih seg svojega ljudstva si me naučil, a moje nraje ne moreš izpremeniti.«

»Zakaj me ne izpustiš?«

30

»Ljubim te! Živeti nočem brez tebe!«
»Torej me spremi v moj domači kraj in tam živi z menoj,« je rekel Izak in objel jokajočo dekle. »Vem, da bi te moji ljudje prisrčno sprejeli.«
»Bolj vzljubljeni kakor Majiro?«

»Samo pomilovali bi Majiro in jo zaničevali,« je žalostno odvrnila in zmajala z glavo.

Izak si je zelo prizadeval, da bi utrdil svoje srce; a bil je samo umrljiv človek, in ni se mu posrečilo. Čar njene bližine je začel vplivati; njena ljubezen je razvnela njegovo nežnost. Te temne oči, ki so toli ponosno zavračale vse druge poglede, njegove pa toli hrepeneče prestrezale, so segale Izakovemu srcu do dna. Poljubil jo je na solzni lici in se ji nasmehnil.

»Nu, če sem spet ujetnik, se moram pač sprijazniti z usodo. Nikar tako žalostno ne glej. Sai bova drugič govorila o tem. Pojdiva po mojem malega prijatelja, kapitana Jacka. Spominja se me še, zakaj pritekel je k meni in mi objel kolena, da so ga morali s silo odtrgati.«

6. poglavje

Ko so okoli leta 1615. prvi pionirji prodrli na severozahod, so živeli Vajendotci v ozemlju med Georgianskim zalivom in Muskoškim jezerom v Ontariu. Francozi so imenovali ta rod »Huronci«, po načinu, kako je nosil lase.

Ob istem času so imeli Huronci vojno z Irokezi. In besni poboji med rodovima so trajali do leta 1649; tega leta so bili Huronci odločno poraženi

in so zapustili svoje vasi ter si poiskali nova lovišča. Krenili so na jug in se naselili v Ohio, na južnem in zahodnem bregu Eriškega jezera. Današnje mesto Zanesfield, ki je dobilo ime po Izaku Zanu, zaznamuje kraj, kjer je živel nekdanji najmočnejši rod Huroncev.

V javnem gozdiču ob deroči rečici z imenom Blazna reka so si postavili Huronci koče in vigrane. Zajetnih losov in ljubkih srn je bilo v tej rodovitni dolini na prebitek, in neštivilne črede bizono so se pasle po travnikih visoke planote.

Mnogo let so živeli tukaj Huronci mirno in zadovoljno življenje. Zategnjeni bojni krik se dolgo ni več oglasil. S sosednjimi rodovi jih je družilo prijateljstvo. Tarh, glavar Huroncev, je dobil velik vpliv na Delevérce. Postal je prijatelj Logana, glavarja Mingov.

Ko so pa prodrli v dolino Ohia belci in posebno še, ko je junaška truma Boonov, Kentonov, Zanov in Wetzlov, gozdovnikov in pustolovcev, pričela svoj pohod v divjino, se je jela indijančeva nraj počasi izpreminjati, dokler ni postal divji in neumljen peklenšček.

Huronci so se bili postavili v Pontiacovi vojni na francosko stran, in za časa revolucije so podpirali Angleže. Zvezali so se z Mngi, Delevérce in Šonici ter vodili okrutno vojno proti pionirjem iz Virginije.

Vojna med Indijanci in nasledniki na mejah Pensilvanije in Zahodne Virginije je bila znana pod imenom »Dummorevo vojne«. Huronci, Mngi in Delevérce, ki so živeli v »lovskem raj« zahodno od Ohia, so videli, kako so Irokezi zabarantavali njih

deželo in kako so njih ozemlja postajala plen drzne armade belih mož, in so bili zaradi tega seveda polni divjega srda in sovraštva. Toda spominjali so se krvavih bojev minulih dni in angleških kazenskih pohodov; zato so se počasi umikali proti večnemu solncu in mirovali. Leta 1774, so belci možje pod Rumeno reko napadli poln kanu prijateljskih Vajendotcev in pobili Indijance. Nekoliko pozneje, še istega leta, je krdele mož pod poikovnikom Cresopom brez vzroka vprizorilo zavratno klanje med Loganovimi najbližjimi sorodniki. Ta zaskok je postavil vse udeležene belce v najramotnejšo luč in je bil glavni vzrok dolge, krvave vojne, ki je nastala. Nasledniki ob meji so poslali sle h guvernerju Dunmore v Williamsburg in nujno prosili za pomoč. Ker so dobro vedeli, da Indijanci tega pokolja ne bodo pustili nenačevanega, so si z največjo naglico zgradili trdnjave in kladare.

Logan, glavni glavar Mingov, je bil, kakor je znano, do tistih dogodkov prijatelj belih ljudi. Odkar so mu bili pa pomorili svojce, se je neutolažljivo boril proti njim. Razpalil je srd Huroncev in Delevércev. Odpravil se je na vojno pot, in ko je bila njegova maščevalnost nasčena, je poslal lordu Dunmore tole znamenito sporočilo:

»Obračam se do slehernega belega moža, naj pove, ali je kdaj stopil v Loganovo kočjo, ne da bi mu dal mesa; ali je kdaj prišel premlažen in gol, ne da bi ga bil obkledel. Vso zadnjo dolgo in krvavo vojno je Logan križemrok presedel v svoji kočji kot zagovornik mira. Tolikšna je bila moja ljubezen do belcev, da so rojaki mimogrede kazali name in rekali:

Radijska patrulja — Roman o slikah.

39.

Copyright »Panthéon« & »Jutro«.

Na policijski stražnici niso Sama nič kaj ljubeznivo sprejeli. Poveljnik stražnice je strogo oštel narednika, ker ni prosil pomoči domačih policistov. Sam je pričel pripovedovati o pretepu s Svedračem.

Sam je na kratko opisal svoje neprijetno srečanje z vlomilskim parom in boj, ki ga je imel s Svedračem in Ambrožem.

»Naprej! Rokoborec, potreboval bi res pomoči.«

»Glej jo, glisto nesramno! Še norčuješ se iz tega gospoda. Vidiš, pri nas razgovarjamo takole!«

»Vam pa moram reči, da ste imeli eno kolo preveč v glavi, ko ste začeli borbo sami s takimi zlikovcema. Norec ima pač srečo.«

»Sicer pa čestitam!«

»Hvala!«

SPORT

To in ono o olimpiadi

Kje bodo prihodnje olimpijske igre — V prvi vrsti se poteguje Japonska

Res je, da to vprašanje v času, ko se ves svet baš mriženo pripravlja za čim večjo udeležbo na letni XL olimpiadi, ni najbolj pereče, toda vedeti je treba, da bo v času olimpijskih iger v Berlinu padla tudi zadnja beseda o tem, katero državo bo doletela čast organiziranja prihodnje olimpiade. Zdi se, da to važno odločitev gospodje iz mednarodnega olimpijskega odbora odpravljajo od seje do seje, ker prihajajo glavni kandidati za ta aranžman zmerom z novimi razlogi in priporočili, ki naj bi slednjim izvalili dokončni sklep v njihovo korist. Toda mednarodni olimpijski odbor je visoka institucija, ki se v teh glavnih vprašanjih nikakor ne sme prenamagati in zato je njegov predsednik bogati grof Baillet-Latour, kupil vozovnico in jo sam mahnil v nemirni Tokio, da se osebno prepriča o vsem, kako in kje nameravajo XII. olimpiado pripraviti Japonci, ki se poleg Fincev in Italijanov to pot najbolj potegujejo za to častno nalogo.

Pri Japoncih je težnja za organiziranje olimpiade že precej stara, saj je župan Tokija, tretjega največjega mesta na svetu, že l. 1932 poslal mednarodnemu olimpijskemu odboru vabilo, da bi XII. olimpiado l. 1940 poveril Japoncem. Dve leti pozneje so Japonci to prošnjo ponovili, toda na veliko razočaranje je bila odločitev na zadnji seji tega odbora v začetku tega leta spet odlogljena do poletja. Ne glede na vse to pa slej kot prej z gotovostjo računajo, da se bodo l. 1940 lahko na domačih tleh merili z najboljšimi sportniki vsega sveta.

Japonska prestolnica ima v ta namen že urejen poseben propagandni oddelček, ki mora za zdaj predvsem vplivati na člane mednarodnega olimpijskega odbora in jih prepričevati, da je edino potrebno, pravično in umestno, da dobi XII. olimpiado Japonska. Država je pripravljena prisložit vsi vsem udeležencem iz Evrope na pomoč s prispevki za potne stroške in z znatnim znižanjem osebniških stroškov, tako da nasprotni glasovi zaradi finančne strani ne bi smeli biti odločilni. Japonska je izdelala že načrte za ogromno sportno napravo, v kateri bi bilo prostora za sto tisoč gledalcev, s pogodjenim seveda, če bi zadostovalo za poset, s kakšnim računajo poznalci razmer. Propagandni oddelček za trjuje, da bi navdušenje za sportno gibanje po dokončnem sklopu o japonski olimpiadi tako naraslo, da bi poset brez dvoma prekosil vse, kar je bilo običajno ali rekordno na dosedanjih olimpijskih prireditvah.

Kot prizorišče zimske olimpiade, bi prišlo v pošteno mesto Nikko, ki leži v krasnih gorskih predelih, približno dve uri in pol zelezniške vožnje oddaljeno od Tokija. Kraj obdajajo lepa jezera, vroči vrelci in temni gozdovi ter je razen tega v bližnji in daljni okolici posejan z dragoceni starimi spomeniki na steno japonsko zgodovino in japonsko umetnost. Japonci pregovor pravi, da ne bi smel nihče uporabljati besede »krasno«, če prej ni videl Nikka in njegove okolice. Mesto ima 1500 m nadmorske višine in v okolici idealne terene za izvajanje vseh zimskih sportov.

Prav posebno je za Japonce važno, da bi l. 1940 organizirali olimpiado, že zato, ker bodo istega leta slavili 2600 letnico, odkar je prvi cesar Jimmu l. 660 pr. Kr. zasedel japonski prestol. Japonska meni, da bi olimpijskim prireditvam ne mogla

dati bolj dostojnega ozorja kot baš s temi velikimi spominskimi svečanostmi, ki bodo ogromne kakor že dolgo nobene. Sicer pa bi tudi to slavo z olimpiado doseglo kar najučinkovitejši višek.

Na vprašanje, zakaj se sedaj tako vztrajno vnamajo za organiziranje te svetovne sportne prireditve, navajajo Japonci še nekatere tehtne razloge. Tako poudarjajo, da so bile dozdaj vse olimpiade v Ameriki ali Evropi. Ker pa so to prireditve vsega sveta, bi bilo zdaj na vse zadnje res že prav, da bi se prihodnja olimpiada vršila v Aziji, na kateri živi nad polovico vsega prebivalstva na svetu. Dalje s ponosom omenjajo tudi dejstvo, da je Japonska od olimpiade v Stokholmu (l. 1912) sodelovala na vseh olimpiadah, od leta do leta v večjem številu pošiljala svoje atlete v stari in novi svet ter bo prišla tudi v Berlin z rekordnim številom udeležencev. Ze samo zaradi tega ima Japonska, ki jo je treba po teh žrtvah za olimpijsko idejo, prištevati med najvidnejše sportne narode, vso pravico za organiziranje prihodnje olimpiade na svojih tleh.

Seveda pa ima pri tem dva huda tekmeca, in sicer Finsko in Italijo. Kako in s kakšnimi faktorji — razen s sportnimi uspehi — je svojo zahtevo podprla Finska, ni znano, toda Italija po prav zadnjih vesteh še ni opustila namere, da bi l. 1940 na rimskih tleh zbrala sportno mladino vsega sveta. Glavneza zaveznika pa ima Japonska za svoje prizadevanje v Nemčiji, katere zastopniki so že na zadnji seji mednarodnega olimpijskega odbora odločno zagovarjali japonske predloge. Stvar po to vseh priključih se ni bila vsestransko zrela, pa so rešitev rajši še enkrat odložili. Mnogo zanesljivih znakov pa kaže, da se tehnika precej nagiba v korist Japonske in se bo treba slej ali prej sprijazniti s sklepom — za merskatero državo nesprejemljivim — da bo l. 1940 žarel olimpijski plamen v Tokiju!

Olimpijski črabiž

Potiski si po izjavah lastnih ljudi na tej olimpiadi ne obetajo kaj prida uspehov. Znani dolgoletni Kuočozinski, ki ima iz Amerikežlato koložajo za 10 km in letos zaradi poškodbe na nogi najbrže ne bo mogel startati, sodi, da poljska lahka atletika v Berlinu ne bo mogla ponoviti velikega uspeha iz Los Angelesa, odkoder se je vrnila s dvema zlatima koložama. Med letošnjimi olimpijskimi kandidati bodo mogli častno nastopiti samo znana atletinja Stela Walasiewicz, metalec Hejlas in desetbojec Plawczyk. Med naraslejšim jih je komaj za prste na roki, ki bi mogli v ugodnih položjih in z veliko srečo pokazati več kot povprečna večina.

(Po »Olympische Spiele« 1936.)

Leta 1904, so imeli svojo zgodbo na olimpiadi v St. Luisu. Med maratonskim tekom je prišla strašna vročina in vrste tekmovalcev so se pri 33 stopinjah v senci naglo redčile. Američani so bili seveda doma v večini. Med žrtvami vročine je bil tudi Američan Lorz, ki si je privoščil nad vse posrečeno šalo, kakršna danes in s sedanjiimi kontrolami sploh ne bi bila izvedljiva. Mož je na pol proge izpustil znanjo sapo, nato pa se je dal naložiti na avto. Vselej sta z vozačem hitela avtomotore daleč za vodilno skupino, nato pa

se je Lorz neopaženo spet zmuznil na cesto in jo s svojimi močmi pobral za ostro hmul. Ker sodniki sprva niso vedeli za nje govo iznajdljivost — mož je po vseh predpisih pretekel še krog v stadionu — so ga proglasili za zmagovalca. Šele šetr ure za tem »prvakom« se je privlekel v stadion pravi prvak, njegov rojak Kieks. Iki ga pa publika ni bila več vesela. Kako je bilo z Lorzom potem, ko so ga razglašili, ni ostalo ohranjeno nikjer!

(Po »Olympische Spiele 1936«)

Za olimpijsko kolesarsko prvenstvo na dirkališču in cesti računajo s konkurenco 200 dirkačev iz 24 držav, kar je predvsem ogromen napredek v primeri z Los Angelesom, kjer je nastopilo le nekaj vozačev iz Evrope. Pravijo, da bo pet držav poslalo v Berlin sploh največje dopustno število udeležencev (14), in sicer Anglija, Holandska, Švica, Italija in kajpa — Nemčija. Dalje so prijavile svoje dirkače: Poljska, Švedska, Belgija, Madžarska, Bolgarija, Finska, Norveška, Japonska, Amerika, Peru in — Jugoslavija. Bržkone pa se bodo pridružili še nekateri drugi, predvsem Francozi, Avstrijci, Čehoslovaki in Rumuni.

Iz spominov na olimpiade! Leta 1900 je bila l. novodobna olimpiada v Parizu. Za teke so imeli progo v boursbonskem gozdu, ki je bila dolga 500 m in pokrita s travo. Trava ni bilo nobenih, blizu pa je bilo nekaj dreves, ki so samo motila gledalce. Najbolj znano pa je s te olimpiade poglavje o dirkih; zmagovalci so prejeli smratno skromna darila, vse prej kot taka, kot so bila omenjena v razpisih. Tako so dali prvaku v metu kroglo listnico, vredno Fr. 3,50; drugi zmagovalci so dobili v dar palice, ki so se prodajale za majhen denar v vsakem bazarju. Najbolj hudi zaradi te sramote so bili Američani, med katerimi je nekdo vrnil predsedniku prireditelnegega odbora ničvredno darilo s plemenito gesto: Blagovolite ga pokloziti gospe so-progi! Takrat so se, pravijo, smejali celo strogi gospodje olimpijskega odbora!

Cercle des Nageurs de Marseille

Danes ob 21. na kopališču Ilirije

Na kopališču Ilirije pomerijo danes svoje moči najboljši jugoslovenski plavalci z marseškimi prvaki. Naši olimpijci bodo pokazali vse svoje znanje, da bodo dosegli zmago.

Zanimivi program, ki obsega točke za dvomatch s Cercle des Nageurs, bodo izpolnili še odlični zagrebški plavalci, člani ZPK.

Na 100 m prosto starta naš rekorder Wilfan in odlični splitski plavec Petrone. Na 50 m hrbtno dame bodo naše najmlajše pokazale, kaj znajo.

200 m prsno plavata Cerer in Reiser (ZPK) proti Francovu, ki je tudi že dosegel čas 2:58. Naši juniorji bodo nato plavalci 50 m hrbtno.

Stafeta 3 x 50 m mešano proti Marseju nastopi v postavi Wilfan, Cerer, Defilipis. Enako močna bo druga stafeta, v kateri plavajo Ciganović, Mihovilović, Cvetković.

Ziherl in ostala naša garda bo pokazala svoje znanje v skokih z deske. Po dolgem času bomo imeli zopet enkrat priliko videti naše dame na 100 m prosto. Favorit je Nana Groschel.

100 m hrbtno plavata proti Marseju Wilfan in Gazzari. Obeta se ostra in zanimiva borba. Tudi damska stafeta 3 x 50 m mešano bo zanimiva, saj nastopijo popolnoma izenačene moči.

Plavanje zaključijo stafeta 5 x 50 m pro-

sto. Nastopile bodo dve naši in ena marsejska stafeta.

Najzanimivejša točka večera pa bo sigurno waterpolo tekma med Cercle des Nageurs in našim olimpijskim moštvom. Francozi so bivši prvaki Francije, naše moštvo pa tvorijo člani Juga in Jadrana.

SK Ljubljana apelira na vse ljubljansko sportno občinstvo, starešinstvo, podporno, kakor tudi aktivno članstvo, da se udeleži informativnega sestanka v torek, dne 28. t. m. v kletni dvorani hotela Miklič. Podrobnosti o vprašanjih, ki se bodo obravnavala na tem sestanku bo prineslo »Ponedeljsko Jutro«.

Iz življenja na deželi

Iz škoške Loke

— Prvi planinski polk v Škojki Loka bo proslavil 1. avgusta (na dan formiranja polka) svojo polkovno slavo na Rudnem polju. Bogoslužje z rezanjem kolača bo ob 11h. Omočnin praznovale je poveljnik polka, polkovnik g. Mihajlo Lukič.

— Odlični gostje na škojloški razstavi. Poleg odličnikov, ki so se udeležili otvoritve škojloške obrtno-industrijske razstave, so posetili prireditve še kraljevi namestnik g. Perović, šef ministrskega kabineta za obrt in industrijo v Beogradu g. Lazarevič, adjutant Nj. Vel. kralja polkovnik g. Radović, narodni poslanec in bivši minister g. Mohorič, tajnik Zbornice za TOI g. dr. Ples in drugi. V sredo je posetila razstavo kmetijska šola s Prevalji, ki je prispela pod vodstvom referenta g. Marčelana. Nadalje so napovedani Mariborčani. Razstavo si je ogledalo dosedaj nad 3000 oseb. Razstava bo odprta do 16. avgusta.

Iz Kamnika

— Druga obrtna razstava. Uspehi lanske obrtne razstave so vzpodbudili naše obrtnike, organizirane v »Obrtnem društvu za kamniški okraj«, da so tudi za letos pripravili obrtno razstavo, ki bo od 2. do 16. avgusta v prostornih osnovne šole. Ze zdaj je pripravljenih nad tretjino več razstavilcev, kakor jih je bilo lani. Zastopane so vse obrti, ki sa najbolj razširjene v kamniškem okraju, razstava pa bo lepo urejena in organizirana, da bo delala čast našemu zavednemu obrtništvu. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel častni član društva g. Janko Polak, usnjari v Kamniku.

— Orientacijsko tablo Kamnika, kamniške okolice in planin so postavili v parku nasproti izhoda iz kolodvorca. Zelo po srečeno in pregledno jo je naslikal g. Delkin. Tabla bo dobrodošla vsem turistom in izletnikom, ki se je bodo lahko s pridom posluževali.

— Gradnja mosta na Vrhpolju pri Kamniku je zagotovljena. Po odločbi vo dopravne oblasti je odpadla zadnja ovira in tako upamo, da bo licitacija v kratkem razpisana. Most bo zgrajen iz železobetona in bo veljal 300.000 Din.

— Letoviščarski sezona je na višku V Kamniku biva zdaj okrog 180 letoviščarjev. Kakor vse kaže, bo skupno število letoviških gostov preseglo lanske število.

— Kino Kamnik bo predvajal krasno filmsko opereto »Uživaj življenje!« V glavni vlogi Ida Wüstova in slavni pevec Leo Slezak.

Iz Ptuj

— Promenadni koncerti. V zadnjem času prireja mestna godba ob sobotah večer koncerte v parku, kar je le pozdravljati. Ker pa imamo čez poletni čas kinematografske predstave samo ob sobo-

Službeno iz SO pri LNP. Delegira se k naknadno prijavljeni tekmi Železnica: Litija 26. t. m. ss. Sketelj.

Reka: Zagorje. Danes ob 17.30 gostuje na igrišču Reke prvič v Ljubljani vrvak Zagorja. Fantje iz rudniških revirjev igrajo tehnično zelo dobro, kar so predvsem pokazali v prvenstvenih borbah, iz katerih so izšli nepremagani. Reka, ki počasi preboreva krizo, je po svoji igri gotovo pravi nasprotnik Zagorjanov. Zato se obeta ljubljanskemu zapadu zopet lep nogomet.

SK. Slaviša. Danes igramo trening-tekmo v Zalogu z Zalogom. Postava je razvirna v članski knjigi. Oprema naj se dvigne dopolne v klubskem lokalu. Milko sigurno!

tah in nedeljah, se priporoča, da bi se koncerti prejeali ob drugih dnevih, morda ob sredah ali četrtnkih.

— Jablane cvete. V Mestnem vrhu so se na neki jablani pojavili cvetovi. Mestni gospodar g. Berlič je izjavil, da je videl že več primerov cvetočih jablan. Ta pojav je za sredo poletja nenavaden.

— Pazite na otroke! Petletna hčerka posestnice Hrgove Terezije v Gaberniču se je z drugimi otroki igrala. Pri tem so padla na njo hišna vrata, ki so bila naslonjena na hišni zid, in ji zlomila desno. Petletni sinček posestnika Osmenaka Rudolf v Dražencih je splezal jablano. Pa mu je spodrsnilo, da je padel na tla in se hudo poškodoval po glavi. Oba se zdravita v bolnišnici.

— Vlom na Ljutomerški cesti. V vilo Krokerja mlajšega se je v četrtek večer skozil okno spazil neznan tat in je ukradel štiri pare čevljev, dve srebrni in eno zlato vrato verigico. Orožniki iščejo tata.

Iz Kranja

— Kino Narodni dom bo predvajal najlepší nemški film sezone »Vroč kri«.

*

— BLED. Kino Bled bo predvajal danes ob 4. popoldne in 9. zvečer krasen pevski film Marte Eggerthove »Njen največji uspeh«. Pride »Vesela vdova«.

FALA — SELNICA. Rdeči križ priredi v nedeljo 2. avgusta ob 1/15, na travniku tik elektrarne Fale veliko dobrodelno tombolo. Prva dobitka sta damsko in moško kolo; potem slede moška obleka, otroški sportni voziček, damska obleka, specerija in drugo. Vseh tombol je osem in 400 drugih dobitkov. Po tomboli bo velika gozdna veselica z zelo pestro izbranimi sporedom in godbo na pihala. Zvečer baina razsvetljava gozda in konkurenca »Dečve«. Za tri najlepše dečve imamo pripravljene tri lepe nagrade. Da omogočimo čim več gostom iz Maribora udeležbo na naši prireditvi, bo vozil poseben avto-bus z Glavnega trga ob 1/14, ki se bo vrnil v Maribor ponoči okrog 22. Cena za to vožnjo bo samo 12 Din v obe smeri in sprejemata prijave iz prijaznosti veletrgovina z Železnimi Pinter in Lenart in veletrgovina s papirjem Welk. Mariborčani, poslužite se te ugodne prilike in pridite med nas!

— RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 15.15 in 20.30 film vesele vsebine »Raj na zemlji«. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

V senci grških bogov

K prenos olimpijske plamenice

Ko hitre brzi tekci z gorečo plamenico iz Olimpije v Berlin, se vračajo misli in spomini na potovanje, ki ga je priredila laniško leto JS z luksuznim parnikom »Kraljica Marija« v Grčijo in Egipt. V noči na 3. julij smo zapuščali zadnje otoke jonskega arhipelaga: Leukas, Kefalonijo in Zante ali Zakint, ki so ga Benetani imenovali »svet Levanta«. Grški otoki, večina pogozdeni, so prijetna sprememba očem, ko si zapustijo obupno goloto skalnate albanske obale. V zgodnjih jutranjih urah smo zaokrenili nekako proti sredini peloponeške obale in pristali v luci Katakolon. Zahodna obala Peloponeza je zelo nizka in lahko pristopna iz zaledja. Tod morejo pristajati tudi večji parniki. Katakolon je izovzorna luka za grško sadje, olje, grozdje in vino. Azurno nebo in sočna modrina morja se skladno spajata s terasasto-barvo griča nad bormim naseljem. Harmonijo dopolnjujejo bujni, cvetoči andri in temnozeleni ciprese. Redki zvezdasti domačini so nas začudili motrilci. V pristanišču nas je bil čaka posebni vlak, da bi nas popeljal k starodavnim olimpijskim izkopavinam. Toda očitno se ni nikomur mudilo, niti vlakom, niti vlakovne-mu osebi. Pa tudi nam ne. Lokomotiva je venomer vresčala, kakor bi šlo najmanj za ekspresni vlak. Posedli smo v senco oleandrov in vrh zakaj je začela pritiskati vročina. Majhna restavracija je bila slabo založena, nekoliko limonadnih poka-lic in črne kave, na mah je bilo vse razprodano. Najbrž tukaj niso vajeni tako velikih obiskov, sicer bi lahko zaslužili na stotine drahov.

Končno so se oglasila znamenja za odhod. V silnem hrušču in tršču, med zvonjenjem in klicanjem sprevodnikov smo se odpravili, ti si brzovali napram posebnemu grškemu vlakcu. Pokrajina je bila videti sprva pusta in dolgočasna. Nato pa se je razširila v plodno ravan. Desno in levo vinogradi, vmes oljčki gaji, figova drevesa, tovrstne ciprese, kaktusi in razno južno rastlinstvo. Med polji jaše kmet na konju. Sicer pa so konji redki, tudi govedo. Številne so črede ovac in koz, Robove doline zaključujejo skupine melanholičnih cipres. Glasno cvrčanje škrlatov skoro preglušuje ropotanje koles. Vse naokrog sami vinogradi, bujno grozdje visi težko z brijad. V ozadju se stiskajo v breg, kakor lasčevica gnezda, borna naselja. Ustavili smo se na postaji Pyrgos, ki je glavno mesto province Elide. Tu smo zagledali prve grške napisе. Vse je tako preprosto, enostavno, pa tudi nesnažno. Postajne stene in prostori niso bili osmaženi in prebeljeni. Ni gotovo že leta in leta, na peronu so se nemoteno sprehajale in gugale med množico gosi in rabe. Mesto je zelo razsežno, ker ima večina le nizke, prtilične hiše. Mnogo je mesto pretrpelo od potresov, pa tudi od Turkov, ki so ga leta 1825, popolnoma porušili. Naš poseben vlak se je začel spet leno pomikati naprej. V ozadju mesta smo ugledali na brežulku pokopališče, en sam ciprski gaj. Na potu smo se srečali vlak, obložen s sodi olja. Neda-le od proge na potju smo opazili prmitivno mlačvo s konjskimi kopiti. Tako smo se po dve uri trajajoč, obupno počasni vožnji, le privlekli do končne postaje in na cilj: Olimpijo.

Od postaje je še kakih dvajset minut do starodavnih ruševin in razvalin. Po neznošni prašini je šla naša pot, noge so se do gležnjev udirale v droben, siv pesek. Ob cesti stoji spomenik francoskemu grofu de Coubertinu, ki je leta 1894, spet uvedel v Grčijo olimpijske igre. V sedemdesetih letih preteklega stoletja se je tod še bohotno razraščalo gmajno. Hudaornik Alfaj je pokril več metrov visoko razvalino svetlišč z blatom in gramozom. Zelve in kuščarji so se plazili po dolini razdeljanja. V letu 1874, je sklenila nemška vlada z Grčijo pogodbo, s katero je bilo nemškemu arheologom dovoljeno, da so smeli začeti z izkopavanjem po načrtu. Najdeni predmeti so sicer ostali lastnina grške države, toda objava in razmnožitev v javno tekmo prvih petih let izkopavanja je bila izključna pravica nemških arheologov, med katerimi so si pridobili največ zaslug učenjaki Winkelman, Ernest Curtius in Wilhelm Dörpfeld. Ti so odkopali in od-kriti starodavno olimpijsko ter s tem mnogo pripomogli k rekonstrukciji grške kulture iz zgodovine. Dopsrno kipa slednih dveh učenjakov stojita v olimpijskem muzeju.

Prevalili smo nizki grič, tam, kjer se razširi dolina reke Alfaja v kotlinu, ter obstali na klasičnih tleh. Tod leži na stotine in stotine, da, na tisoče stebrov, kaptelov, ogromnih kvadrov in ruševin. Tu so se vršile svetovne olimpijske igre na čast Zeusu, poglavarju in očetu grških bogov in boginj. Naš mentor v Olimpiji je bil

grški profesor zgodovine, ki nam je v še dokaj razumljivi nemščini razlagal davno preteklost in zgodovino tega, starin Grkom tako svetega kraja. Posedli smo v senci visokih dreves na prevrtni skledni bre in kapteli ter v dobrodnevni tišini, katero je motilo le enekomerno cvrčanje škrlatov, poslušali predavanje našega profesorja. Najimnitnejše grške narodne igre so se vršile v Olimpiji, ki so jih prebivalci pokrajine Elide obhajali že od starodavnih časov. Početnik olimpijskih iger je bil baje grški junak Heraklejs. Pozneje so se pridružili tudi Spartanci. Eljeji so prisegli, da ne bodo tujcem, ki bi romali v Olimpijo, nikdar nič žalega storili. Te pogodbi so se pridružile tudi vse ostale grške države, in tako so postale olimpijske igre splošna velika narodna svetovna vsa Grkov in plemen s celine, kolonij in v oto-kov. V času, ko se je obhajal v Olimpiji narodni praznik, ni smelo biti na Peloponeškem polotoku nobene vojne in so morali prenehati vsi prepri. Igre so se vršile nad tisoč let, t. j. od 776. pred Kr. r. do leta 392, po Kr. r., ko jih je cesar Teodosij prepovedal. Po olimpijskih igrah, ki so se vršile vsako četrto leto, so imeli Grki štejele let. To so bila razdobja, olimpijske imenovane. Vsako grško plemo je prineslo v Olimpijo kult svojega božanstva. Tako je nastalo tukaj vse polno raznih svetlišč. Najprej so pričeli z izkopavanjem Zeusovega templja ter našli teraso, ki je bila templjev temelj, nato pa Fidijevo delavnico, gimnazij, tempelj boginje Juno, dvana-jst, zakladnic itd. Gromovnikovo svetlišče je podpiralo šest stebrov na podolžni strani. Od 34 prekrasnih stebrov v vrsti je ohranjen pri dvajsetih le spodnji del, rav-notako od črnega, belega in pisane marmornatega tlaka ter od mozaičnih tal le neznatni ostanki. V notranjosti templja so bila na obeh straneh stebrišča, ki so nosila galerije. Odtod je bilo najlepše videti spomenik boža Zeusa, umetnino kiparja Fidije, eno izmed sedmih čudes svetla. Orjaški kip je bil izdelan iz slonov-ve kosti in čistega zlata ter je bil baje najlepša stvaritev grške plastike. Rodka starodavna umetnina je propadla o priliki nekega požara v Carigradu, kamor so jo bili prenesli vzhodni osvobodilci.

V senci tega svetlišča je stala bogovom posvečena oljka, katere listi so ovijali glave olimpijskih zmagovalcev. Liste so od-rezali dečki z zlatimi noži, splekli v venec in položili na zlato mizo v templju. Tukaj so sedeli sodniki pri tekmah ter pričakovali zmagovalce, ki so vstopili v svetlišče, z volnenimi trakovi oviti okoli glave. Ko so izklicali njihova imena in doma-će kraje, so prešli oljne vence kot častna darila. Tekem na olimpijski narodni praznik se ni smel udeležiti kdorkoli, bodisi v stadijonu ali hipodromu, temveč le svobodni Grk neoporečnega slovesa, ki se je izvežbal v grškem gimnaziju. Svečanost se je začela z veliko daritvijo. Nato so šli v stadijon, kjer so se junaki borili. Okoli in okoli so bili sedeži za gledalce. Glasnik je zatrobil in peljal vsakega tek-movalca posebej skozi stadijon ter izklic-al njegovo ime in domači kraj. Če je kdo izmed navzočih vedel, kaj slabega o kakem tekmovalcu, so morali sodniki pre-iskovati, ali je obtožba upravičena in če se sme obdolžiti iger udeležiti. V najste-rejši dobi so tekmovali le v teku od ene-ga konca stadija do drugega. Nato so tek-movali v pentatlonu (petboju): v teku, skoku, metanju diska, kopja in rokoborbi. Pozneje so potisnile take tekme dirke s četververpregnani v ozadje, ki so vzbudile pri gledalcih več zanimanja. Odločala je sposobnost in vztrajnost tekmovalnih konj z dvanaestkratno vožnjo po hipodromu. Darila pa ni prejel spretni voznik, ki je pogosto tvegval, da se razbije z vozom na ovinku okoli vogalnega stebra, temveč srečni lastnik konja, četudi ni bil niti na-vozčen. Rokoborci, oboroženi z železnimi udarnimi obroči, so si marsikdaj razbili črepanje in zobe ter obležali matni na deh.

Tekmovanje je trajalo pot dni in se je začel vsako jutro ob sončnem vzhodu ter končalo pozno popoldne. Več tisoč gle-dalcev je pozorno sledilo tekmam. Z bur-nim vpitjem so pozdravljali zmagovalce, ki so dobili oljne vence v dar. Po kon-čanih tekmah so šli ovenčani junaki v svečani procesiji, spremljani od brezštevil-ne množice k Zeusovemu oltarju, kjer se je končala svetovna z zahvalno daritvijo. Po dovršenih tekmah so v Olimpiji tudi pesniki in pisatelji čitali svoja dela. Tu je bila še umetniška razstava, kjer so umetniki razkazovali svoje slike, kipe, rezbarje in ostale umetnine, poleg tega pa še tržnica, sejom in borza. Grki so se v Olim-piji na splošni narodni praznik srečavali, spoznavali, sklepali poslovne pogodbe in prijateljstva ter razsojali poslovne pogod-be in prijateljstva ter razsojali spore. Po-slanci raznih držav so se ob takih sestani-kih večkrat razgovarjali o perečih držav-nih vprašanjih.

Nas predavatelj, grški profesor, nas je opozarjal na Hereion, osanke svetlišča bo-ginje Here, kamor so nosili in kupčili bo-govom namenjena darila. Tukaj je stal še en Zeusov kip iz čistega zlata, ki ga je da-rovaj Končan Kypsilos. Pod razvalinami tega svetlišča je bilo uničenih brez dvoma nešteto dragocenih zakladov, kakor doka-zuje leta 1877. izkopani Praksitelov Her-mes. Obležal je natanko na onem mestu, kjer se je zgrudil. Danes pa stoji, popol-noma rekonstruiran, v olimpijskem muze-ju, eden najlepših starodavnih grških spo-menikov. Se smo si ogledali ostanke »dvo-rane odmeva«, ki je bila baje najbolj aku-slična dvorana na svetu. Tu so našli tudi bizantinske cerkev s tremi ladnjami. Povsod poskusi rekonstrukcije, kolikor je še mo-goča. Kamor seže oko, povsod velikanski skladi kvadrov, stebrov ogromnega obse-ga, na stotine in stotine. Odkar je cesar Teodosij pred več kakor 1500 leti prepo-vedal olimpijske igre, je čas opravič svoj-je. Prišli so potresi ter porušili svetlišča in hrame. Prihrumeli pa so tudi Turki iz jih izropali. Kar je še ostalo, so oplenili razni ostali narodi. Propad so dovršile po-plave bližnjega hudaornika Alfaja, ki je zasul Olimpijo osem metrov visoko z na-plavinami.

Oljčni venec so imeli stari Grki za naj-večjo čast, ki jo more človek doseči. Vra-čajoči se zmagovalci je bil povsod sprejet z veliko slavo. Doma pa so ga čakali ro-jaki pred mestom in ga v svečanem spro-vodu peljali do očetovega doma. Pesniki so v pesmih prepevali njegovo slavo, ime-nitniki so ga vabili k sebi v goste, vse-povsod je bil odlikovan. Pri javnih sveča-nostih je vedno sedel med najimnitnejšo gospodo. Pri Spartancih se je smel boje-vati v vojni zraven samega kralja. Grška zgodovina nam pripoveduje o Grku Dija-goru z Roda, ki je, v mladosti sam odliko-van z olimpijskim oljnim vencem, peljal svoja dva sinova na olimpijske tekme. Ko sta si oba sinova pri ljubezni priložila olj-čni venec, sta šla k ljubljenu očetu, mu položila vsak svoj venec na svo glavo, ga zadela na rame in nosila med občinstvom okoli. Iz tisoč in tisoč grl je donela slava sivemu starčku, ki od veselja ni mogel ziniti niti besede ter se je od prevleke sreče prevzel zgrudil mrtve na tla. Do solz ganjeni gledalci so s cvetnicami pokrili truplo presrečnega očeta. Rudolf Dostal.

Zdravniška posvetovalnica

Sestrica: Verjetno je, da je zaradi oslov-skega kašlja prišlo pri vaši sestri do izbru-ha jetike, kot sklepam iz ugotovitve speci-alista za tuberkulozo. Vendar ne smete mi-sliti, da je v tem slučaju vse izgubljeno. Nasprotno! Obstojta upanje, da se s časom stanje izboljša. Seveda bo trajalo dalj ča-sa. V ostalem vam svetujem, da se držite navodil specialista, ki je sestro pregledal in ki točno pozna njeno stanje. Ako ne premorete sredstev za zdravljenje Topolšici, bo on že našel način, kako bi se moglo to zdraviti doma, ako je po paravi eestrine bolezni sploh možno.

Hilda — Maribor: Odgovoriti vam mo-rem samo na vaše tretje vprašanje. Ako otekanje noge v gležnjih je treba misliti predvsem na to, da srce slabo funkcionira. Potreben je točen zdravniški pregled. Gle-de prvega in drugega vprašanja se obrnite na svojega zdravnika, ki vam bo dal žel-jena pojasnila. Na tem mestu tega ne mo-rem razpravljati.

Obupana B. Maribor: V vaših letih, bi vam svetoval, da si daste golšo operirati. Samo v slučaju, da imate res tako slabo srce, bi bil upravičen poskus zdravljenja s sredstvi, ki jih navajate. Na drugi strani pa morate vedeti, da je lažje srce oslabe-lo ravno zaradi golše. Pojltite torej h ki-rurgu in se z njim posvetujte! Samo osebn-i pregled in opazovanje je pri vas odlo-čilno in merodajno za ta ali oni način zdravljenja.

E. Sch. Univerza—Ljubljana. Proti rjavim lisam na hrbtu bi vam svetoval mazilo, ki vsebuje 3 odstotke vodikovega prekisa. V ostalem utegnute imeti prav, da bi bili mo-zoljčki v zvezi s prebavo. Skrbite torej, da bo to v redu! Priporočal bi vam poleg tega vroče kopeli. Izpostavljenost mesta pa odr-nite vsaj na 50-odstotni alkohol.

Naročnik 26: Ako je znamenje majhno, bi ga bilo najbolje odstraniti s operacijo. Si-cer pa se še posvetujte s kakim speciali-stom za kožne bolezni, ki vam bo na drug način, če že ne popolnoma odstranil, pa

vaj toliko pomagal, da bo stvar malo obte-dela. Tudi v drugi zadevi vam bo predpisl-mazilo, ako vas prekomerna dlakavost res toliko ženiša. Običajno liječe v teh zadevah sveta samo ženske, ako jim poganja bra-da, kar jih res opravičuje, da se zatočejo k zdravniku.

P. K. Šmartno ob Paki. Izgleda, da imate res išijas. Poleg mirovanja, bi vam pripo-ročal, da kar nadaljujete z obsevanjem, kaj-ti toplota v katerikoli obliki vam bo si-gurno samo koristila. Poleg tega skrbite za redno stolico. Hrana naj bo lahka, po mož-nosti brez mesa. Ako vam vse to ne bi po-magal, bo le treba v toplice, oziroma k zdravniku.

C. Q. i. z.: Brez osebne preiskave je tež-ko s svetovetji, zato pojdite k zdravniku za ženske bolezni. Zdi se, da je vnetje mater-nice, oziroma njene okolice. Zdravljenje bo trajalo na vsak način dalj časa.

J. K. Lj.: Spremembe v vašem kolenu ni-so revmatičnega značaja, temveč se zdi, da je prišlo do sprememb na sklepem hrus-tancu, kot se to opaža v starosti, pa tudi že v mlajših letih. Rentgenološka slika kolena bi pojasnila situacijo. Najbolje je, da se podate v bolnico, kjer dobite vsa nadaljnja navodila.

Š A H

SICILIJANSKA OBRAMBA
Beli: Foltys Črni: Eliškases
Podjebrady, 13. kolo, 20. julija)
1) e2—d4 c7—c5
2) Sg1—f3 Sb8—c6
3) d2—d4 c5 : d4
4) Sf3 : d4 Sg8—f6
5) Sb1—c3 d7—d6
6) Lf1—e2 g7—g6

»Zmajevala variant«, ki velja kot dobra obramba za črnega.

Oba nasprotnika se držita dobro raziska-nih sistemov. Črni skuša v tej otvoritvi prej ali slej zavzeti točko e4, zato postavlja lovca na e6.

9) f2—f4 0—0
10) g2—g4!?

Zelo ostro nadaljevanje. Še pred rohadu začena beli z napadom. Kmet g6 res daje belemu v zmajevi varianti navadno povod za napad.

10) ... Sc5—a5
To je najbrž napaka. Treba je bilo igrati d6—d5, ali pa še prej Lb3. Toda črni se drži vzglada partije Kan-Botvinnik iz letošnjega turnirja v Moskvi, kjer je Botvinnik imel s to potezo uspeh.

11) g4—g5 Sf6—e6
12) Le3—d4!
To pa je važno ojačenje igre belega. Kan je v omenjeni partiji igral slabše Dd2, kar je izgubilo tempo.

12) ... Ta8—c8
Napad se nadaljuje.

13) ... Sa5—c4
Bojle morda Le4, s grožnjo e7—e5.

14) Le2 : c4 Tc8 : c4
Še vedno je bilo najbrž Le4: bolje.

15) Dd1—d3!
S silno grožnjo f4—f5.

16) ... Tc4—c8
17) Td1—d2 Dd8—d7

Beli hoče podvojiti na h-liniji trdnjave.

17) ... Le6—g4
18) Se3—c5 b7—b6

Mimogrede je grožilo tudi La7.

19) f4—f5!
Odločilen prodor. Seveda ne gre sedaj

g5f5, 20) ef5; Lf5; radi 21) Df5:!, Df5;.

22) Se7+: e7—e6

Grožnje f5—f6 pač ni mogoče preprečiti.

20) Ld4 : g7 Kg8 : g7

21) f5—f6+ Kg7—h8

22) Sd5—e7 Tc8—d8

23) Sb3—d4

Grozi še Sd4—c6 ter na Ta8 Se5 in Sg4.

23) ... Dd7—a4

24) Kc1—b1 Se8—c7

Prepozno prihaja črni s svojimi zaprti-mi figurami na prsto.

25) h4—h5! Td7 : e7

Ta žrtev, ki odpre h-linijo, je morala prej ali slej priti.

26) ... g6 : h5

27) Td2—h2 Td8—d7

27) e4—e5!!

Grozi 28) Dh7+!! Kh7;.

29) Th5+: Lh5; 30) Th5: mat.

Zato: Td7 : e7

28) Th2 : h5 Lg4 : h5

29) Th1 : h5 črni se vda.

Mata seveda ni več mogoče braniti.

R a d i o

Točne sporede vseh domačih in inozem-skih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v Ilustrirani te-denski reviji za radio gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezplačno na ogled en iz-vo. Uprava: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

★

Nedelja 26. julija

Ljubljana 8: Poskočne in okroglo igra Magistrov kvartet. — 9.45: Cas, poročila, spored. — 9: Roussel: Suita (plošče). — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec). — 10: Koncert tamburinske družine »Kolo« iz Trbovelj. — 11.15: Promenadni koncert godbe 44 pp. Triglavskega. — 12: Cas, vre-me, spored, obvestila. — 12.20: Nadaljevanje koncerta vojaške godbe. — 13: Plošče po željah. — 17: Kmetijska ura: O prija-teljih in sovražnikih v našem vrtnarstvu (g. Strkelj Josip). — 17.20: Lahkih nog naokrog — Stari in novi plesi na ploščah. — 18: E. Adamičeva pravljica zvočna igra Dobrohot. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Plošče. — 20: Solistični koncert. Sodelujejo: prof. Pavel Sivic (klavir), gđ. Vanda Zihel (petje), prof. Marjan Li-povšek spremljava. — 21.20: Podoknice na ploščah. — 22: Cas, vreme, poročila, spo-red. — 22.20: Plesni za ples (Micky-jazz).

Ponedeljek 27. julija

Ljubljana 12: Fantazije znanih oper na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Valčki na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Čučuk Stana (dr. S. Zagorščič iz Beograda). — 19.50: Glaszov: Stenka Ra-zina, simfonična slika (plošče). — 20.10: Kulturna kronika: Marija Baškireva (g. dr. Nik. Preobraženski). — 20.30: Za zabavo in od-di! Večer lahke glasbe in veselih pesmi. Sodelujejo gg. Antonovič in Haršlag (dnel kitar), g. Makso Reš (kupleti) in plošče. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Schubert: Simfonija v h-molu (plošče).

Beograd 17.20: Klavirski koncert. — 17.45: Narodne melodije. — 18.10: Orkestralna glasba. — 19.50: Narodne pesmi. — 20.30: Massenetaova opera »Manon« na ploščah. — Zagreb 17.15: Lahka glasba. — 20: Puci-nijeva opera »Madame Butterfly« na ploščah. — 22.15: Lihka in plesna muzika. — Praga 19.25: Muzikanti z dvorišč. — 20.10: Zvočne slike. — 20.50: Koncert češke filharmonije. — Varšava 19.55: Legenda o Beethovnovi »Mondelisonatic«. — 21: Koncert morna-riške godbe. — 22.15: Koncert simfoničnega orkestra. — 23: Plesna glasba na ploščah. — Dunaj 11.25: Kmečka glasba na ploščah. — 12.20: Orkester. — 16.05: Iz starih in novih zvočnih filmov. — 17.35: Narodne pesmi i vsega sveta. — 20: Stajarski večer. — 21: Koncert godbe na pihala. — 22.10: Zabaven program. — 22.20: Koncert na cembalo. — 23.15: Lahka godba orkestra. — Nemčija 19: Južnjaški ogenj (plošče). — 20: Poročila. — 20.10: Repertoar za hamburške kongre-sa: Mladinski dan. — 22.15: Predolimpijska poročila. — 22.30: Orkestralni koncert ba-letne glasbe. — 24: Narodni vsega sveta poj-o.

Torek 28. julija

Ljubljana 12: Nekaj eksotičnih skladb na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Harmoniko igra g. Stanko Avgust. — 24: Vreme, bor-za. — 18.30: Nac. ura. — 19: Prenos Mozar-tove opere »Don Juan« iz Salzburga. — 20.40: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 22.35: Cas, vreme, poročila, spored.

Beograd 17.20: Orkestralni in pevski kon-cert. — 19.50: Plošče. — 20: Prenos opere iz Salzburga. — 22.20: Lahka in plesna mu-zika. — Zagreb 19: Kakor Ljubljana in Beograd. — Praga 19.05: Prenos Mozartove opere »Don Juan« iz Salzburga. — 22.50: Lahka glasba na ploščah. — Varšava 19.30: Operetna muzika. — 21: Spevolgra. — 21.20: Komorni orkester iz Krakova. — 22.15: Lah-ka in plesna muzika. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 15.20: Otroške pesmi. — 16.05: Lahka glasba na ploščah. — 17.20: Orkester kitar. — 19.05: Prenos Mozartove opere »Don Juan« iz Salzburga. — 22.45: Kompo-zicije dunajskih kapelnikov. — 24: Plesna muzika na ploščah. — Nemčija 19: Plošče. — 19.15: Olimpijski program. — 20.10: Ljud-ski koncert v okviru hamburške kongresa za ferije in oddih. — 22.15: Prihod olimpijs-ke bakle v Budimpešto. — 22.30: Lahka glasba. — 22.40: Plesni orkester. — 24: Nočni koncert.

Točno plačuj »Jutru« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

Janko Kač:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman

38

»Prav govori!« je pritrdil pri sosednji mizi so-sed šketa. »Kaj bi se norčevali z zemljo. Ko nima otrok, mu je lahko.«

»Pa jih bodo še imeli — očitne«, je nadaljeval Konšek. »Ko bomo ustvarili postav, da se bodo morali ženiti in ne bodo nas drugih bentili, koliko jih imamo.«

»Ta je pa bosar! Hehe!« se je vedro zasmel Sadnik. »Na farovškem plotu se ne bodo nikdar pri nas sušile plence.«

Vsa izba je udarila v smeh, kar pa ni prav nič zmedlo profesorja, vajenega govora iz šole.

»Prav taki ljudje so, kakor mi drugi. Zakaj bi ne imeli istih dolžnosti.«

»Ali se nemara kaj čuje, gospod profesor«, je preokrenil pogovor na drug tir stari učitelj Vladač. ki je počeval sam v treh razredih vso šempavsko mladino za sto goldinarjev plače in boro pšenice in klobas, »ali se kaj čuje o tem, da bi se združili Goričani, Kranjci, Korošci, Štajerci in Hrvti, ki smo vsi enega plemena?«

»Kdo neki vas je že po deželi začel begati s takimi neumnostmi?« se je zavzel Konšek. »Ne rečem, da se ne sliši lepo beseda o tem in o tistem slavljanstvu. Pravši, mo enega plemena. Kaj nista tudi lev in mačka enega plemena, pa ju vendar nihče ne pari med seboj. Vsaka dežela ima svojo pot, saj jo vežejo iste reke, prepletajo iste ceste ter vklepajo v skupnost naravne meje hribov in dolin. Hribovec potre-

buje poljanca, ta hribovca, oba pa mesta. Kam naj prodajajo Štajerci žito, sadje, vino in živino, če ne v Gradec in na Dunaj. Mar bo pustila Ljubljana cvček, da bodo mogli prodati Pačani starino, in začela namesto repe, stebra kranjske dežele, kupovati prleške kopune.«

»Čprav ste sami Kranjci«, se je nasmehnil Vladač v zadregi, »a vendar zabavljate čez nje.«

»Prav zato, ker jih poznam«, se je odrezal Konšek, »ne slepomski kakor ljubljanski zanesenci, ki mi-slijo, da se bo svet vrtil po njihovi zmesani pameti in po pisavi njihovih »Novic«. Dežele morajo ostati takšne, kakršne so, ker so take po naravni potrebi. Sicer pa, čemu bi se jezil, saj tudi cesar ne postrebi.«

»Das ist gerade der Witz!« (To je prvi vzrok!) se je zasmeljal v brado zdravnik, ki so ga vsi začudeni pogledali. O cesarju se ni smelo ničesar govoriti, saj se še celo misliti ni upal nihče kaj nerodnega o njem.

Tako so minevali v brezplodnem razburjanju tedni, kar so se pričele valiti po veliki cesti vojaške čete proti Italiji. Noč in dan so ves teden drdrali topovi in prtijažni vozovi med topotom pešcev in peketom konjenice. Ljubljanske »Novice« so pisale, da se puntajo Lahi proti cesarju, da so oplenili arzenal v Benetkah in proglasili republiko ter da jim je moral tudi Radecki prepustiti Milan, se zateči v trdnjav-ski četverkot okoli Verone in čakati, da dobi ojačanja.

Ker so potovali vojak peš po cesti, je prišlo še pravočasno na Dobravo Markčevo pismo, v katerem je sporočil Marjetki kratko, da gre nad Lahe in da bo tega in tega dne odmor v Celju, kamor naj se pride posloviti.

Zla slutnja je stisnila mladi materi srce, toda pomirilo so jo besede deda Matjona, ki se je bil tudi svojčas udeležil vojne zoper samega Napoleona.

Pomladitev – brez operacije

Najnovejša raziskavanja in odkritja prof. dr. Evgena Steinacha: injekcije zoper starost

Sloviti dunajski učenjak je odkril nov pomlajevalni postopek, ki povzroča brez operativnih posežkov izrazito telesno in duševno regeneracijo

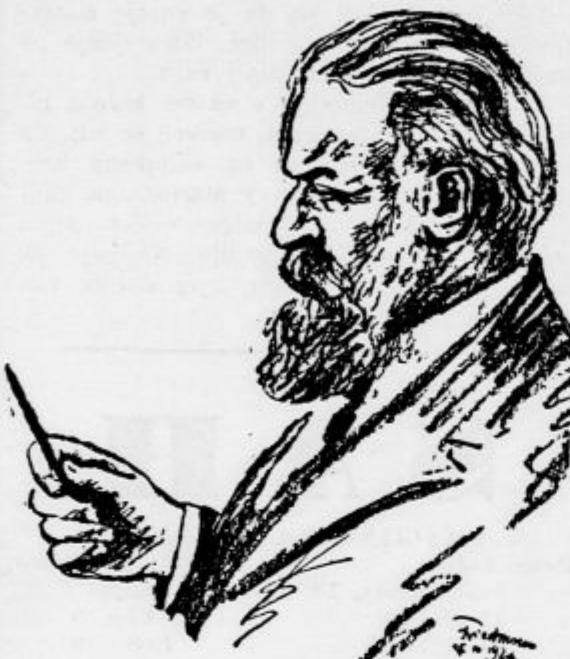
Steinachovo odkritje dokazuje, da je bila skepsa pesimistov o možnosti pomlajevanja preurajena. Kakor je videti, znanost še ni obupala, in to je najboljši znak, da je tudi uresničenje te davne človeške želje blizu.

Ko je prof. Steinach svoječasno sporočil, da je mogoče z operacijo na kličnih žlezah doseči silno stopnjo duševne zmogljivosti, so učenjaki neumno majali z glavami. Kako naj bi operacija, ki obogati kri s spolnim hormonom, učinkovala na možgane? Kakšna zveza naj bi bila med mislijo, med duhom in nižnjo telesnostjo? Celo potem, ko je Steinach z živalskimi eksperimenti dokazal, da se možgani ostarelih živali po pomlajevalni operaciji napolnijo s krvjo kakor pri mladih, čvrstih živalih, se neveda ni mogla umakniti.

V bistvu so imeli skeptiki prav, kajti v svojem najnovejšem sporočilu je Steinach s svojimi sodelavci pokazal, da stvar ni povsem preprosta, da sam, umetno pridelani moški spolni hormon n. pr. nikakor ni sposoben učinkovati na krvni obtok v možganih. Naj bodo njegovi specifični seksualni vplivi še tako močni, vendar mu nedostaja vpliva na možganski krvni obtok.

Iz tega sledi, da mora pri pomlajevalnem efektu Steinachove operacije, ki zadeva vse življenjske procese, sodelovati razen pravega moškega seksualnega hormona še neki drugi hormon. In to je ženski hormon. V resnici se je izkazalo, da je injekcija tega hormona sposobna povzročiti živ krvni obtok v možganih samec.

Ženski hormon, ki ga najdemo redno v krvi in organih samec, torej ni nepotreben pridelek. Potreben je, da more telo živeti v svoji polni moči. Znanost je odkrila na-

Prof. Steinach

čine za pridelovanje poedinih čistih hormonov, toda v naravi, v živem telesu delujejo v harmoničnem skladu. Sele moški in ženski hormon skupaj dajeta naravi fiziološki hormon moškosti in mladostne sile. Celo tihične moške spolne funkcije se pospešujejo

z dodatkom ženskega hormona. In če ni drugače, si telo v lastni režiji spremeni del moškega hormona v ženski hormon, kakor je sklepali iz najnovejših eksperimentov in opazovanj.

Iz vsega tega sledi popolnoma nova formula za pomlajevalno prakso, formula, ki jo ugotavlja prof. Steinach z uvedbo svoje nove metode. Ta metoda kombinira moški in ženski hormon za skupni učinek. Dodatek ženskega hormona olajšuje predvsem delo moškega hormona s tem, da povzroča v organih živ obtoč krvi, potem pa pomlaja tudi vse telesne in duševne funkcije, ki so izven spolnih funkcij in na katere nima moški hormon sam nobenega učinka.

Svojo novo metodo je prof. Steinach že tudi preizkusil na ljudeh in s popolnim uspehom. Tako je po neoperativnem posežku na mah izgini v poskusnih, ostarelih osebah znana starostna godrnjavost in napravlja prostor trajnemu, zadovoljnemu razpoloženju. Če so pacienti prej rpieli za utrujenost, jo in nevoljo do dela, se jim je nenadno prebudila mladostna življenjska in ustvarjalna energija, izginila je nespčnost, glavobol, neodpornost proti telesnemu in duševnemu naporu, izginile so neke funkcije slabosti, ki jih s samim moškim hormonom ne bi mogli nikoli popolnoma odstraniti.

Tako pomenijo nova odkritja dunajskega učenjaka ogromen korak naprej proti davnemu cilju človeškega rodu, proti cilju neprestane mladostne sile tudi v najtolj dozoreli starosti.

H krvavim dogodkom na Španskem

Pogled na luko v Ceuti, na katero je streljala neka sovjetska ladja

Upepeljevanje v Nemčiji

Splošen napredek navzlic velikim statističnim razlikam, ki so posledice gostote v številu krematorijev in verske razčlenitve nemškega naroda

Nemška uradna statistika poroča o upepeljevanju mrtvecev v Nemčiji v teku lanskega leta. Iz njenih števk je razvidno, da je bilo lani v Nemčiji 113 krematorijev, predlansko leto 110, l. 1933. pa 106. Vsega skupaj so v teh krematorijih l. 1935. upepelili 69.92 mrtvecev, prirastek nasproti l. 1933 znaša 10.2 odstotka. Od sto upepelitev je odpadlo 52. odst. na moške, 46 na ženske, ostanek pa na otroke. Število ljudi, ki se dajejo po smrti sežigati, stalno narašča. Leta 1933. so v občinah, kjer obstoje krematoriji, upepelili 26 odstotkov vseh mrtvecev, lani pa 27 odst.

Številke iz posameznih mest so zelo poudarjene. V največjih mestih in v občinah, ki štejejo 20.000 do 100.000 prebivalcev, je bil delež upepelitev prilično enak, obsegal je približno četrtino vseh mrtvecev. V vseh mestih do 200.000 prebivalcev je znašal ta delež manj nego petino, dočim je v mestih pod 20.000 prebivalcev prekorajl tretjino.

V Turingiji so ljudje najbolj navdušeni za upepeljevanje, kajti tam so krematoriji sežgali ne ozirajo se na trupla, ki so bila prepeljana od zunaj, skoraj 54 odst. vseh mrtvecev, Brumsviška in Anhalt sledita s 43 %, Saška s 39 odstotki, Berlin s 32.9 odstotka.

Najmanj upepelitev je bilo v nekaterih mestih na zapadu Nemčije, kjer prevladujejo katoličani. V Dortmundu je odstotek upepelitev dosegel na pr. komaj 8 odstotkov, v Duisburgu 3, v Krefeldu 4.5, v Hagenu 6, v Bielefeldu 3.5 in v Mainzu 9 odstotkov. Tako je tudi v nekaterih šezkih mestih, kjer prvači v tem pogledu Vracay s 9 odstotki. Nekatera saška in posebno turingijska mesta pa dosegajo naravnost rekordne številke, na pr. Kamenica (Chemnitz) s skoraj 50 odstotki, Gera s 60 odstotki, Weimar s 69 odstotki, Gotha s 63, Saarfild 60, Pössneck celo s 75.6 odstotka! Največji odstotek pa dosega malo mesto Lauscha s skoraj 93 odstotki.

Težak zakon

Pred sodnikom so se odkrile čudne stvari iz zakona angleškega pisatelja

Zena angleškega romanopisca S. P. B. Maisa je vložila tožbo za ločitev zakona, ker živi nje mož že 13 let z neko Doughtyjevo in ima z njo otroke. Ta ločitev tožba zanima sedaj angleško javnost.

Pisatelj je priznal brez nadaljnega, da je zakon prelomil z drugo žensko, pravi pa, da ga žena v nobenem oziru ni ovirala, da ga je celo skrajšala, spodbujala. V ostalem pa je tudi sama prelomila zakon, in ne samo enkrat, temveč kar trikrat in sicer l. 1923. z Georgeom Nevilleom, l. 1922. s Frankom Youngom, od leta 1925 do 1931. pa z Bevanom Dominicom Wyndhamom Lewison.

L. 1916. ko sa zakonca dobila prvega otroka, se je mr. Mais odpeljal z nekim dekletom na nedeljski izlet in je preživel tisto nedeljo, kakor je ženi sam priznal, s tem dekletom kakor mož in žena.

Tri leta pozneje se je pojavil v hiši neki Brownrigg, ki ga je Maisova poznala še iz pred vojne, in pisatelj ga je sprejel z veliko prijaznostjo ter mu preskrbel celo delo, ker je bil mož takrat nezaposlen. Za zahvalo je navezal Brownrigg z njegovo ženo razmerje, o katerem pa ni pisatelj nič vedel.

L. 1921. se je trojica preselila v Hove in leto pozneje je ga. Maisova odšla na nedeljski oddih z mr. Youngom, kar je sama priznala možu. Zavoljo ravnotežja se je mož potem l. 1923. zaljubil v Doughtyjevo. Na

njegovo željo je celo svoje ime spremenila v Gillian Mais. Leta pozneje je imel z njo nezakonskega otroka in njegova žena, ki je ostala sama, je začela razmerje z Lewisonom.

Te razmere so trajale dalj časa. Šest let je preživela ga. Maisova kot žena Wyndham v Parizu, med tem ko je Mais z Doughtyjevo in otrokom živel na Angleškem. Že leta 1926. se je hočela ga. Maisova ločiti in je zahtevala, naj Doughtyjeva zapusti hišo, preden se sama vrne vanjo. Mož se pa ni mogel sporazumeti z njo in tako je ostala pri mistru Lewisu, dokler se ni ta l. 1931. ločil od nje.

L. 1931. je skušala znova doseči ločitev svojega zakona, pa ni prodrla. Dokončno je njeno zahtevo sedaj odklonilo sodišče z motivacijo, da bi bila imela že večkrat priliko, da se znova poroči, ne pa da je ovirala svojega moža, ki je skrbel za Doughtyjevo na vse načine in bi se bil z njo tudi poročil, če bi ne bila Maisova tega preprečila. Angleška javnost zdaj na različne načine komentira to razsodbo.

Moderno za poletje Buret
prikladno blago Platno
za obleke za gospode Volneni fresko

kupite v veliki izbiri, najceneje pri

DRAGO SCHWAB,

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C.

Nepremojljivi veterni jopiči — Krojni

atelje na razpolago!

A NEKDOTA

V Londonu so imeli pred mnogimi leti svečano premiero nekega odrskega dela. Vsi moški so prišli v fraku ali smokingu, samo Bernard Shaw, tedaj še prav ubog kritik, je prišel v svoji običajni rjavi suknji.

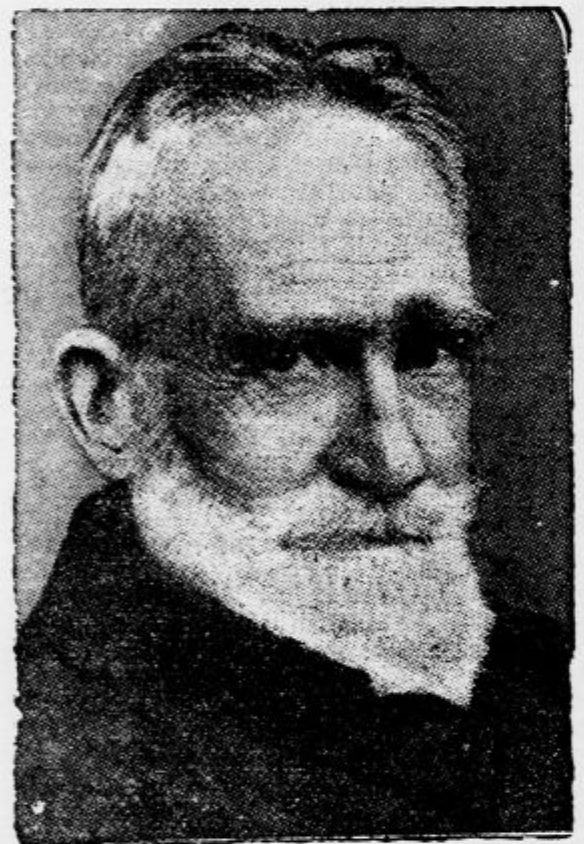
»V tej obleki ne smete noter, je dejal ves zlati vratar.
»Tako? Potem pa mi za toliko časa držite to suknjo,« se je odrezal Shaw, suknjo hitro s sebi in se oddal vratarju. Možakar je imel mnogo dela, preden je hudobnega kritika spet ujel in ga preprosil, da si je suknjo spet oblekel.

VSAK DAN ENA

»Katero čevlje hočete torej imeti?«
»Svoje stare.« (Politikenc)

Shaw — osemdesetletnik

Danes praznuje zares pri polni moči in sveč svoj 80. rojstni dan (roj. 26. jul. 1856 v Dublinu na Irskem) veliki pesnik in borec-ironik G. B. Shaw. Svojo publicistično kariero je pričel kot novinar, veliko popularnost pa si je pridobil s svojimi tedenskimi članki v »London Star« in »The World«. Začetki njegovega literarnega delovanja so zadeli na močno kritiko, on pa je ostal zvest svojim načelom in še prav posebej svojim življenjskim nazorom. Njegova dela so znana tudi pri nas. Shaw, ki je nedvomno najpopularnejši pisatelj po vsem svetu, ne bo praznoval svojega jubileja z običajnimi poticami in svečanostmi, ampak nedvomno na svoj poseben način, saj je ohranil tudi v starosti svojo osebnost in značaj.

Kupuj domače blago!

Pred olimpijskimi igrami v Berlinu

Jetika na Angleškem

V Londonu se je vršil te dni kongres britske zveze proti tuberkulozi. Na tem zborovanju je imel zdravstveni minister Kingsley Wood predavanje o uspehih boja proti jetiki v zadnjih 40 letih.

Lansko leto je število za jetiko umrlih na Angleškem prvič padlo pod 30 tisoč. V zadnjih štiridesetih letih je število za jetiko umrlih v tej državi računano na milijon prebivalcev, padlo od 1915 na 687, in sicer predvsem po zaslugi boljših zdravilnih metod. Velik del zasluge pa ima tudi izboljšani življenjski nivo prebivalstva, izboljšana higiena, posebno stanovanjska higiena, boljša prehrana itd.

Sir Robert Philipp, ki je kongres otvoril, je poudarjal, da bi število smrtnih žrtev tuberkuloze na Angleškem, če bi od leta 1909 ne nazadovalo, znašalo leta 1934. 71.890, dočim je v resnici znašalo le 34.584. Metode angleškega boja zoper jetiko so neprekosljive in bi lahko služile za vzgled mnogim drugim deželam.

Veter najdražji vir energije

Prod kratkim so ustavili v Houstonu v Teksasu elektrarno, v kateri so pridobivali električno energijo iz vetrne sile. Izkazalo se je, da je ta način pridobivanja energije predrag, pa čeprav veje veter zastoni.

Proizvodni stroški za kilovat so štirikrat večji, nego bi znašali za isto količino s pomočjo premoga. Strokovnjaki pa so mnenja, da je izkoriščanje vetrne sile samo danes še tako drago, bodočnost bo našla racionalnejše načine.

„Hubertus“ milo,

RES DOMAČE, SLOVENSKO MILO!

VSAKEMU

NI MOGOČE ITI V KOPALIŠČE

VENDAR

MORE VSAK ŽRTVOVATI DIN

100 — (20 DO 25 VELIKIH STE.

KLENIC) TER MESEC DNI PL.

TI MESTO DRUGE VODE NASO

ZNAMENITO

RADENSKO

Z RDEČIMI SRCI!

Najstarejša Francozinja vitez častne legije

Najstarejša Francozinja, go. Bombaronovo iz Reimsa, ki bo v kratkem čakala 108. leto, so odlikovali s križcem Častne legije. Ga. Bombaronova se je rodila v oktobru 1829. in je navzlic svoji izredni starosti popolnoma čila ter jasnega duha. Njeno največje veselje je sprejemati vsak dan obiske.

Naročniki ponedeljskega „Jutra“ prejema revijo „Življenje in svet“ zastonj.

Ameriška skrb za najlažjega dojenčka

Američani so se v zadnjih mesecih zelo zanimali za malo Jacquelinu Bensonovo, ki se je rodila v letošnjem januarju in je imela ob svojem rojstvu izredno majhno težo poldruga funta. Zdravniki so napravili vse, da bi drobnost hitro ohranili živo, in tudi javnost, ki je zvedela o tem, se je vsak dan telefonično zanimala za stanje male zemljanke, pa je njenim staršem pomagala, kolikor je bilo potrebno.

Prve mesece svojega življenja je Jacqueline prebila v valilnici in vsa skrb, ki so jo izkazovali drobni stvari, se je obnesla, kajti danes je dosegla v zadovoljstvo svojih staršev in vse javnosti normalno težo 9 in pol funtov. Ker pa se je javnost tako zanimala za malico, se zaveda ni dalo preprečiti, da bi ne priredili radio reportaže v njeni sobi. Na ta način so imeli poslušalci priliko prepričati se, da se otrok dobro počuti. Z glasnim in krepkim kričanjem je dokumentiral svojo voljo, da hoče ostati živ in že rasti.

Len Hk svetovnega prvaka na drogu, Nemca H. Winterja

Kupim

Beseda 1 Din, davak 3 Din
na sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Pisalo mizo

kupim. Ponudbe na ogl.
odl. Jutra pod »Pisala
miza«.

Prebivalno stiskal-

nico na vreteno
(Spindelstanzpresse), z od-
prtino 30 cm, takoj kupi-
m. Ivan Oblak, mehanik,
Vrhnika.

Otroški voziček

pisalni stroj, omare za ob-
leko, kupim. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Pisala
miza«.

Vodovodni števec

100 mm, rabljen, kupim.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davak 3 Din
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupim po najvišjih cenah

ČERNE - juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Kapital

Beseda 1 Din, davak 3 Din
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova
40. Izvaja najbolje na-
kup in prodajo

HRANILNE KNJIZICE

vseh denarnih zavodov
za odzgovor Din 3 zmanj-

Hranilne vloge

vseh tiskanih podatek
denarnih zavodov
vsebuje po najvišji ceni
takoj v gotovini
tudi vrednostne papirje
Vojno škodo

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova
ul. 14/I. Telefon 35-10

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice Ljubljan-
ske, z vlogo Din 300.000,
prodani takoj po dnevi-
nem. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.

Posojila

vestna na kratko in več
letno mesečno odplačevan-
je. Brezplačno savarova
nje za služaj smrti

Banka in štedion

d. d. Krapinske Toplice
Glavni zastopnik za držav-
sko banovino

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka ul. 12
Pisani odgovori Din 3
znanke

FVRDKA

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA - javlja, da
je mladi do orelca v račun
stopet

HRANILNE KNJIZICE

Mestne hranilnice Ljubi-
anske, z vlogo Din 300.000,
prodani takoj po dnevi-
nem. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.

Hranilne knjižice

potom moje pisane
Solone poslovalni
Takojšnje plačilo
Priročne znanke

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka ul. 12
Telefon 38-16

Posojilo

dobro državn. samou-
pravn. tisk. upokojen
uradnik brez porokov
proti znanjima na pre-
jemke. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Ureditel dolg

potom sodnih in izven
sodnih
Nasveti v konkurznih
zadevah in vseh drugih
trgovsko obrtnih poslih
Strokovne knjigovodske
revizije.

Nasveti v konkurznih

zadevah in vseh drugih
trgovsko obrtnih poslih
Strokovne knjigovodske
revizije.

Preskrbite kredit

nasveti glede hranilnih
vlog in posojil
Vsi posli
kmečke zaščite.

Edina koncesionarna

komercijalna obrnna
LOJZE ZAČA
Ljubljana, Gledališka ul.
1. Telefon 38-16

Hranilne knjižice

branišne hranilnice Ljubljan-
ske, z vlogo Din 300.000,
prodani takoj po dnevi-
nem. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.

Učiteljica

lše 300 Din posojila pri-
ti mesečnem odplačevan-
ju. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Učiteljica

lše 300 Din posojila pri-
ti mesečnem odplačevan-
ju. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Učiteljica

lše 300 Din posojila pri-
ti mesečnem odplačevan-
ju. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Učiteljica

lše 300 Din posojila pri-
ti mesečnem odplačevan-
ju. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Učiteljica

lše 300 Din posojila pri-
ti mesečnem odplačevan-
ju. Dopolne na: Po-
verjenosti Gradjanske
in štedionne Daruvr
Ljubljana Tyrseva 55.
Za pismen odgovor pri-
ložiš Din 3 v znanjima.

Poravnave

plačanja dolgov
posredovanja kreditov
in gotovine
na hranilne knjižice, nalo-
be kapitala (tudi hranilnih
vlog), zaščite uveljav-
itve, davčne napovedi, knjig-
ovodske revizije, bilance
in vse druge trgovsko go-
spodarske posle izvede in
izvedeniška menja oddaja
koncesionarno.

Tovarniško-gospodarska

poslovalnica v Ljubljani,
Cesta 29. oktobra (Rimska
cesta) št. 7. (Za nomena
pojasnila znanke.)

Vložne knjižice

Celjske mestne hranilnice
kupim. Ponudbe pod sifro
»Vložne« na ogl. odl. Jutra.
»Vložne« na ogl. odl. Jutra.
»Vložne« na ogl. odl. Jutra.

Vloga do Din 30.000

Mestne hranilnice Ljubljan-
ske, kupim. Plačilo v goto-
vini ali kot posojilo na ab-
solutno varno mesto na
večjo poslovalnico v Ljubl-
jani. Ponudbe na ogl. odl.
Jutra pod »Vloga«.

Posojilo

Din 30.000, izdano na po-
sestvo in obrot proti vknji-
bi na prvo mesto. Pose-
stvo s posojili je sedmo od-
nosno 400.000. Ponudbe z
navedbo obresti na ogl.
odl. Jutra pod »Posojilo«
»Posojilo« na ogl. odl. Jutra.

Posojilo 100.000 Din

v gotovini ali na hranilne
knjižice dobrega zavarova-
nja, izdano na prvo mesto
na nadrednostno v 15
parcelah in hiši s trgo-
vino in gostilno v Ljubl-
jani. Cenjene ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Posojilo«
»Posojilo« na ogl. odl. Jutra.

Družabnika

išče manufakturna trgovina
v sredini mesta na zelo
prometni točki. Pisane
ponudbe na ogl. odl. Jutra
pod »Zelo ugodno«.

Posojilo pol

milijona Din
iščem proti vknjižbi na
prvo mesto ter obrestem
po 8%. Vrnitev v obrob-
ju petih letih. Ponudbe pro-
sim na ogl. odl. Jutra pod
»Posojilo«.

Posojilo 15.000 Din

15.000. Garancija vknji-
ba na parceli tik mest-
nega parka. Maribor.
Obrestni in odplačilo po
dogovoru. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Posojilo«
»Posojilo« na ogl. odl. Jutra.

Posojilo do 40.000

Din 15.000 proti knjižbi
na prvo mesto. 20% na-
nadrednostno v 15
parcelah in hiši s trgo-
vino in gostilno v Ljubl-
jani. Cenjene ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Posojilo«
»Posojilo« na ogl. odl. Jutra.

Hranilne vloge

posojilnice v Logatcu in
Kmetičke posojilnice na
Vrhniki, kupim. Al. Pla-
ninšek, Ljubljana, Bee-
thovnova 14/I.

Družabnika

za rudarsko podjetje e.
dinastov in brez obrest-
kurenčev in državi z vlog-
o enega milijona v go-
tovini ali hranilnih knji-
žicah 15.000. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod sifro
»Milijona«.

Vloga 5.000 Din

Ljudske hranilnice, kupim.
Ponudbe na ogl. odl. Jutra
pod »Najboljši ponudnik«
»Najboljši ponudnik« na ogl. odl. Jutra.

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice v
Celju z zneskom Din 2.300,
ugodno prodam.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra v Celju.

V najem

Beseda 1 Din, davak 3 Din
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Specerijsko trgovino

manjšo, dobro ideo, na
prometni točki v bližini fa-
rie cerkve ali želez. po-
staje, z inventarjem brez
zaloge, vsem v najem s
X. ali I. XI. 1936. Po-
nude na ogl. odl. Jutra
pod »Dobra trgovina«.

Lokal s skladiščem

prilagojen za vsakega tr-
govca v velikem industri-
jskem kraju dam v najem na
zelo dobri točki. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Sifra«
»Sifra« na ogl. odl. Jutra.

Gostilno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Enodružniško hišo

z trgovino in manjšo bla-
zo na bivi Ljubljanski perfo-
rili, prodam eventualno odd-
dam v najem. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Eno-
družniško«.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Parno pekarno

oddam s 15. avgustom v
najem agili osebi, ki po-
sreduje svoje obrtno pravico
in svoj inventar. Najmeni-
na nika. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Pekarno

dam takoj v najem. —
Dnevni konzum 800 do
1000 Din. Najmanjša
mesečno 500 Din. Cenj.
ponudbe na ogl. odl. Jutra.
Maribor pod »Pe-
karna«.

Gostilno

dobro vpetano v bližini
Ljubljane oddam v
najem s vsem inventar-
jem. Potreben kapital v
gotovini. Ponudbe na
ogl. odl. Jutra pod »Dobra
gostilna«.

Vinogradniki pozor!

Vinsko skladišče oddam
takoj s kompletnim in-
ventarjem v najem.
Vzajemna štarska in
dolenjska vina v komi-
sijisko prodajo pod ga-
rancijo. Velik uspeh za-
jamen. Ponudbe na ogl.
odl. Jutra pod »Vino-
gradni dobro vino«.

Lokal

Beseda 1 Din, davak 3 Din
za sifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Večje trgovino

v industrijskem kraju na Go-
rnem oddam z vso za-
logo in inventarjem. Pro-
sim na ogl. odl. Jutra pod
»Večje trgovino«.

Lepo posestvo

po koroski progi med Ma-
riborom in Rušami, ugo-
dno napredaj. Kapitala ni
treba ker se lahko preza-
me dolg. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

Večje gozdno

posestvo
pri Šoštanju, obsejete iz
posojil, najv. travnikov in
obsejete lepega sadr-
vaga gozda zaradi bolezni
takoj ali po dogovoru. Po-
nude na ogl. odl. Jutra
pod »Večje gozdno«.

Hotel

v kopalnici mestu na go-
rnem Jadrnu dobro vve-
den, sgrajen pred 9 leti,
prodaj iz družinskih raz-
logov. Kupec se lahko vseli
takoj ali po dogovoru. Po-
nude na ogl. odl. Jutra
pod »Hotel«.

Pekarno

obstoječe 30 let, v centru
Zagreb, s stanovanjem,
lokalom, telefonom in in-
ventarjem, oddam poceni.
Ponudbe na ogl. odl. Jutra
pod »Pekarna«.

Lokal

za trgovino (obrt) ali pisa-
rno, oddam. Kolodvorska
ulica 41.

Gostilno

v večjem kraju pri Ljubl-
jani, moderno urejeno, lo-
po opremljeno, dobro vpet-
ano, oddam takoj ali po-
nude na ogl. odl. Jutra
pod »Radi boljši«.

Delavnico

oddam takoj v sredini me-
sta. Polize v pri hišniku
Solenburgova 6.

Lokal

na dvorišču v sredini me-
sta, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Lokal

za branjarjo, mlekarno ali
malo obrt, oddam. Zelena
jama, Ljubljana ul. 35.

Lokal

v novi hiši, s direktno do-
stopnim prostorom v kleti,
poceni oddam avgusta.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Brivski lokal

dam dame in gospode
prodaj, odzgovor na trgo-
vo ali brez inventarja.
Naslov v poslovalnicah
Jutra.

KOLESA

rabljena in nova v veliki izbiri in malo rabljeni

ŠIVALNI STROJI

vseh znamk poceni naprodaj pri

„Promet“

(nasproti križanske cerkve)

Stanovanjski

najemnikom

ki bi si gradili lažne hiše, pa tega zaradi nezgodne gotovine ne morejo, jim v tem pomaga proti amortizacijskemu odplačevanju — Stanovska organizacija v Ljubljani, Zg. Šiška 281 (za restavracijo Čarman) kamor naj se interesirajo obratno.

16002-31

HALO!

Vljedno naznanjam, da si tistim, da som svojo trgovino založila s raznovrstnim galanterijskim in vsakovrstnim manufakturim blagom kakor: moški kamzari, volnena ženska blaga, krepkerokeni, krepdešni, delni in drugi modni omogoči vsakomur, da kupi blago po svojem najboljšem okusu ter najnižjih cenah. Stalno imam v zalogi ostenke blaga, kar je za vsakogar zelo ugodno, ker se za malo denarja že lahko obleče. Zato hitite vsi le v novo trgovino.

PAVLA RABIC, KRANJ, Glavni trg v hili g. Kocbeka, ter se boste preglevali, da kupite tu blago najceneje.

Čevljarji pozor! Tudi za Vas sem huceto zalozila trgovino s vsakovrstnim usnjem in čevljarstvom. Zato hitite vsi le v novo trgovino.

Pavla Rabić, Kranj, kjer boste točno in vesno postreženi v Vase popokne zadovoljstvo.

16018-31

Dopisi

Vaska beseda 2 Din; Javak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

16018-31

Dama

želi družbe simpatičnega inteligenta. Starost 35-45 let. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Srodna duša«.

16092-24

Mladenica

ščetna prikupni prijateljici. Dopise s slikama ali brez na ogl. odd. Jutra pod »Naravnost«.

17031-24

15371/799

Moje ročilo zavrata? Zakaj bi Te sovražil? Vse je pozabljeno. Povrni se!

17130-24

Mladenica

želi znanja s mladenkama. Resne ponudbe s sliko na pod. Jutra Maribor pod šifro »A. in B.«. Diskrecija zahtevna.

17095-24

INSERIRAJ

V „JUTRO“

16020-31

Ženitve

Vaska beseda 2 Din; Javak 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

16002-31

Starejši gospod

dobro ohranjen s premoženjem, lastno hišo in nekaj denarja, želi poročiti gospodično ali vdovo brez otrok od 40 do 50 let, katere ima koncesijo za trgovino s mešanim blagom in nekaj denarja za vpeljavo trgovine v brezkonkurenčnem kraju Gorenjske. Resne ponudbe želim na ogl. odd. Jutra pod »Bodočnost«.

16290-25

50letni trgovec

s obirnimi listom, brez premoženja brez svoje krivde ločen, želi poznati resne gospodične ali vdove s trgovino ali posestvom. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro srce štev. 8060«.

16092-25

Tovarišico

za skupno gospodinjstvo, vdovo ali mlado, želi soliden inteligent srednjih let. Dopise pod »Nesobitno« na ogl. odd. Jutra.

16091-25

Gospod 24 let

intenziv, naslednik velikega posestva v Sloveniji, želi družico s nekaj premoženjem.

16091-25

Slovenka 28 let

simpatična posestnica 34 orolov, želi gospoda s gotovino za takojšnjo ženitev; drž. uradnik 30 let

16091-25

Slovenec, dohodek mesečno

2.500 Din, bi oženil Slovenko s nekaj premoženjem. — Ovs dobiče poti nakazati Din 15 v znakah na BNP Zagreb, Draškovičeva 6.

16091-25

Premožen gospod

z dobro eksistenco, poroči gospodično s dobičem. Dopise na pod. Jutra Maribor, pod »Srečolov«.

17091-25

Gospod - inteligent

star 39 let, čedne zunanosti, stalno namočen in muški, želi spoznati v svojo ženo gospodično prijetne narave, staro do 27 let in ki ima po možnosti nekaj premoženja, kar pa ni pogoj. Ponudbe pod šifro »Kje maj nesme« na podružnico Jutra Jesenice.

16015-25

Fina šivilja

simpatična, s lastno dobro vpojanjo delavnico, se želi poročiti s boljšim gospodom 30-40 let starim. Vdovec s manjšimi otroci niso izključeni. Obširni dopisi na ogl. odd. Jutra pod »Preenenjenov«.

16006-25

Ženitve in moštve

v boljših družabnih krogih posredujemo največje, imamo mnogo provratnih partij obojega spola. Informativne prospekte razpošiljamo proti plačilu Din 10 v postnih znakah v naprej - diskretno. »REZOR« Zagreb, pošta 3.

16006-25

Šivilja

30 let, čiste protekline, s primerno doto, želi spoznati obrtnika do 32 let. Dopise s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Bodočnost«.

16006-25

Prodajalko

ali šiviljo močne postave s primerno gotovino v svojo povečanja trgovine v lastni hiši takoj poročiti. Ponudbe samo s sliko na ogl. odd. Jutra pod znakom »Kodraški 32«.

16792-25

Premožen gospod

z dobro eksistenco, poroči gospodično s dobičem. Dopise na pod. Jutra Maribor, pod »Srečolov«.

17091-25

Obrtnik

s avtom in sofer želi znanja s gospodično 20 do 30 let po možnosti trgovsko izobraženo s nekaj gotovine. Cenjene ponudbe s polnim naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Tajnost zjam. čenaz«.

16772-25

50letni možakar

z 22.000.— Din. želi znanja s posestnico ali obrtnico. — Dopise pod »Ženitev« na ogl. odd. Jutra.

16859-25

Kateri gospod

želi vstopiti k vdovi s povečano gostilniško obrti, kjer najde mirno in srečno življenje. Zakon ni izključen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Srečno«.

17006-25

Vdovec 40 let

z lepim posestvom, želi ženo s premoženjem, tudi vdovo. Dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Srečno in takoj. štev. 100«.

17097-25

Mlada gospodična

čedne zunanosti, s lepim imetjem bi takoj poročila gospoda s gotovino. Ponudbe s sliko na podružnico Jutra v Celju pod znakom »Harmonija«.

17091-25

KLISEJE

ENG. IN

VEČBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP. ST. 23

17091-25

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrjeni najgloblje žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena, blaga mama, stara mama, sestra, teta, svakinja, tašča in sestrična, gospa

MARIJA URBANČIČ, roj. Zemljak,
POŠTNA UPRAVITELJICA V POKOJU

bila danes ob 17.15 uri, po mučni boleznj odpoklicana v boljše življenje. Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek, dne 27. julija 1936., ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Frankopanska ul. 12 (Sp. šiška), na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 25. julija 1936.

MARICA GORENC, SLAVICA KLANJSČEK, IDA — hčerke;
KARL ZEMLJAK — brat; FRANJO GORENC, starešina
sodišča — zet in vse ostalo sorodstvo.

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so „Jutrovi“ „Mali oglasi“ v Sloveniji najuspešnejši, najcenejši in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst, za prodaje in nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, letnitve in za vse drugo

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki so mi ob prerani smrti mojega nepozabnega, dragega soproga

FRANCA SMODEJA

MESARJA IN POSESTNIKA

izreklj tolažbe ustmeno in pismeno sožalje in pokazali toliko iskrenega sočustvovanja.

Posebno zahvalo izrekam Slov. lovskemu društvu Maribor, in občinskemu odboru Radvanje, ter njih predstavnikom g. primariju dr. Der-novšku, g. Potočniku in g. Markoviču za ganljive besede ob odprtem grobu, č. duhovščini, č. sestri Silveriji za tolažbo ob zadnji uri, kole-sarskemu društvu »Poštela«, zadrugi mesarjev in obrtnikov in sokolskemu društvu Maribor I za častno spremstvo, nadalje pevskemu in glasbenemu društvu za žalostinke, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Nova vas pri Mariboru, dne 25. julija 1936.

Globoko žalujoča soproga CECILJA.

Mizarji!

Okovje za stavbe in pohištvo, klej itd., izberete najceneje, tudi na hranilne knjižice pri

»JEKLO« Stari trg.

16020-31

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da nas je naš edini in preljubljeni sin

BORIS

UČENEC VII. RAZREDA REALNE GIMNAZIJE V LJUBLJANI,

danes v polnem cvetu mladosti, star komaj 16 let, za vedno zapustil.

Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 27. julija ob 6. uri popoldne iz sanatorija Leonišče na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

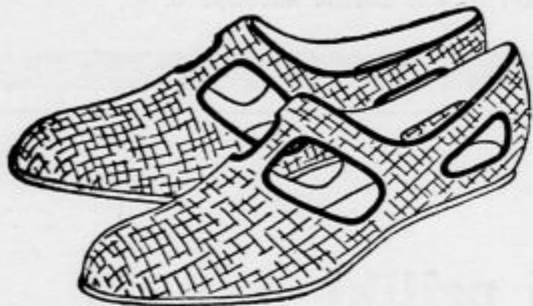
Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, Zagreb, Beograd, Šibenik, Slum, Trst, dne 25. julija 1936.

TONČI in TONČKA TOMAŽIČ, starši,
MARIJA CERKVENIK in URŠULA TURK, stari mami,
FRANJO, RUDI, DRAGO, JOSIP in KARLO, strici,
IVANKA, MIRA, PINA in ANČI, tete,
in vse ostalo sorodstvo.

Pohitite... DOKLER SE TRAJE ZALOGA! ZNIŽANE OBUTVE.

19.-

18115—1129

Lahki, udobni kopalni čevlji iz gumija, neobhodno potrebni za vroči in ostri pesek na plaži.

29.-

18965—27

Elegantni kopalni čevlji iz gumija z nizko peto, črne, modre in bele barve.

29.-

35644—31

Vel. št. 35-38. Za turiste, bicikliste, skaute, za vsako delo na polju in za živahne otroke je najmočnejša, najudobnejša in najsigurnejša naša »Sportka«, izdelana iz krepkega platna z gumijastim nazobčanim podplatom. Znižali smo ceno od Din 35.— na Din 29.—, da damo vsakomur možnost, da si jih nabavi. Otroške od št. 30-34, prej Din 29.—, stanejo sedaj samo Din 25.—. Moške od št. 39-47, prej Din 39.—, sedaj samo Din 35.—

39.-

62895—9193

Najnovejši model. Čevlji iz belega lanenega platna, modno kariran vzorec. Prej Din 49.—, sedaj samo Din 39.—

49.-

69895—4845

Šik čevlji iz grobe lanenega platna, beli in rjavi pepita vzorec z drap paspulo.

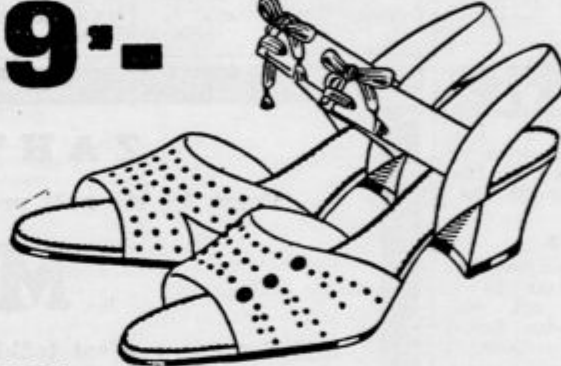
49.-

69995—1159

Za odpočitek nog, lahek, udoben in eleganten letni čevlji iz belega lanenega platna. Znižali smo jim ceno od Din 59.—, na Din 49.—

59.-

2395—14224

Model z Jadrana. Krasen čevlji iz belega nubuk usnja z usnjenim podplatom. Sedaj jih lahko kupite samo za Din 59.—, dočim so stali prej Din 79.—

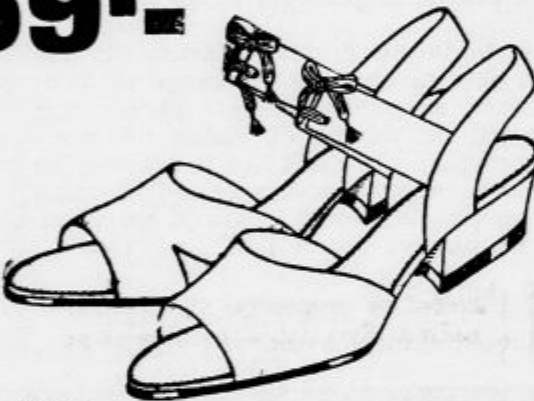
79.-

2995—16593

Lepi, udobni letni čevlji za izprehode in za ulico iz perforiranega belega usnja z usnjenim podplatom in polvisoko peto.

59.-

3395—14224

Model iz Nizze za elegantno damo. Prej Din 79.—, sedaj samo Din 59.—

59.-

1195—9552

Za družbo, popoldne in večer. Kombinacija lanenega panama in modrega semiša. Prej Din 79.—, stane sedaj samo Din 59.—

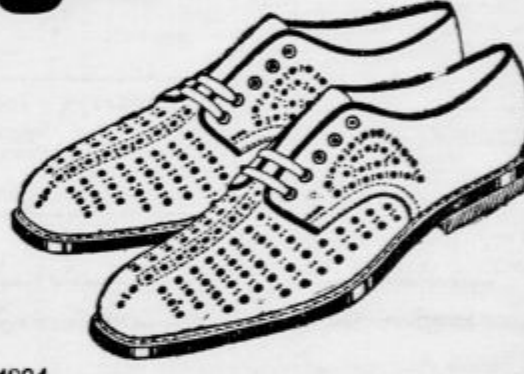
69.-

1437—2727

Trpežni in lahki moški letni čevlji iz sivega platna z lakastimi okraski in s krepkim usnjenim podplatom.

89.-

2027—24884

Elegantni, udobni in zračni moški čevlji iz perforiranega sivega usnja z usnjenim podplatom. Prepotrebni v dnevi pripeke.

TEHNIKA

s dolgoletno prakso v tehničnih in administrativnih poslih
iščemo.

Ponudbe naj se pošljejo na Fabriku Oružja i Municije, Užice.

ŠVICARSKA MLEKARNA „SOMBOR“

razpošilja vsakodnevno v poštinih paketih
La čajno maslo po ceni od Din 22.—
od Sombora proti povzetju. Obrniti se je direktno na
ŠVICARSKO MLEKARNO SOMBOR

EMENTALSKI SIR

„TRIGLAV“ I a 1 kg Din 16.—, II a Din 14.—
in od 5 kg naprej, kakor tudi vse ostale mlečne proizvode
nudi po ugodnih cenah po povzetju
MLEKARSKA INDUSTRIJA TRIGLAV — Grubišnopolje.

KSILOLITNI TLAK

za trgovske lokale, sole, bolnice itd., za kuhinje,
kopalnice je edino primeren. Že pred 35 leti se je
uveljavil. Izvršuje ga

„MATERIAL“ LJUBLJANA,

Tyrševa 36, tel. 27-16

Nakup pšenice in živinske hrane za vojaštvo

Za potrebe poveljstev IV armijske oblasti se bo v kratkem začel nakup pšenice in živinske hrane neposredno od proizvajalcev. Posebne vojaške komisije bodo nakupovale živinsko hrano v vseh stalnih garnizijah, pšenico pa samo v sledečih mestih: Mariboru, Varaždinu, Čakovcu, Osijeku, Virovitici, Bjelovaru, Sl. Požegi in Sl. Brodu.

Z nakupom se začne: 20. julija seno, 5. avgusta oves (ječmen) in slama, 20. avgusta tega leta pa pšenica. Natančnejša navodila o mestu, kjer bodo vojne komisije delovale, v katerih dnevih v tednu in v katerem času, kakor tudi o kakovosti artiklov in o cenah, po katerih se bo nakupovalo, bodo razglasili narodu komandanti divizijskih oblasti po občinah.

Denar za odkupljene artikle se bo takoj izplačal. Zanimati proizvajalci naj prednje vpoštevajo. Iz pisarne intendature štaba IV. armijske oblasti E. št. 9120 od 9. julija 1936. leta.

Prodajo ržene moke in koruznih izdelkov

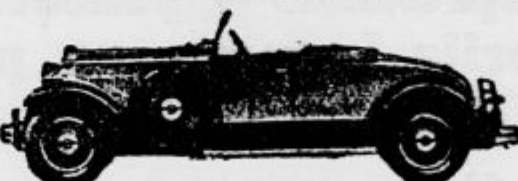
za kraje Prevalje, Guštanj, Mežica, Crna, Slovenjgradec in Zgornjo dravsko dolino prevzame

JANKO KRAMŽAR Prevalje

Mesečni promet 3—4 vagone, garancija in skladišče na razpolago. Reflektira se samo na prvovrstne izdelke.

BOROVINA

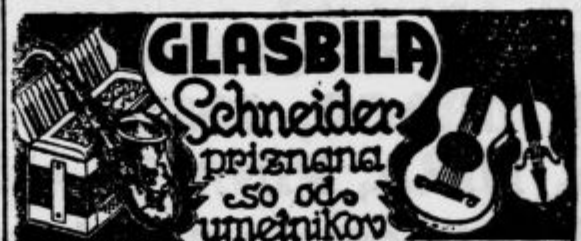
Iščemo borove hlode in rezano gradnjo. Pripravljeni smo kupiti tudi borovino na panju ali gozdne objekte za lastno izdelavo. Ponudbe na Propaganda d.d., Zagreb, Jelačićev trg 5 pod »Borovina«.

Specijalna mehanična delavnica za popravila avtomobilov, motornih koles in vsa v to stroko spadajoča dela

J. KRALJIČ

Ljubljana, Gosposvetska c. 13 Tel. 25-35
Specijalni oddelek za popravila Dieselmotorjev.

GLASBILA Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša

KRALJEVI DVORNI DOBAVITELJ
NAVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER

IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKUN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10/c

Violine..... od Din 71.— naprej
Kitare..... - 148.—
Mandoline... - 98.—
Harmonike... - 75.—

HAJEVSKA kitara, harmonika, truba, saksofon in t.d. najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

SENZACIONALNE NOVOSTI!

Vrtni solinčni počeni od Din 200.—

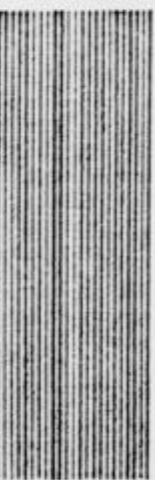
Patentirani fotelj za razgledanje s tkanino.

Patentne poljske postelje v največji popolnosti.

Edini izdelovalci „MASA“ izdelkov, tovarna pohištva, šotorov, vrtnega pohištva, itd.
„JUGOTEKSTIL“—OSIJEK

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO

Naznanjam tužno vest, da me je za vedno zapustila
moja nadvse ljubljena sestra, gospodična

ANA EBERLE

ZASEBNICA

Pogreb blagopokojne, bo v nedeljo, dne 26. julija 1936. ob 6. uri popoldne, iz hiše žalosti, Streliška ul. št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 28. julija 1936, ob 7. uri jutraj v farni cerkvi sv. Petra.
LJUBLJANA, dne 25. julija 1936.

V imenu žalujočih
juvelir JOSIP EBERLE